DOCUMENT DE STRATEGIE CARE EVIDENȚIAZĂ NEVOILE PREDOMINANTE, ÎMPREUNĂ CU METODELE/ ACȚIUNILE PROPUSE/ ACTIVITĂȚI CARE URMEAZĂ SĂ FIE DEZVOLTATE PENTRU A ASIGURA O ABORDARE MAI INCLUZIVĂ ÎN ACTIVITATEA EDUCATORILOR/LUCRĂTOR ILOR DE TINERET

RAPORT COMUN: CZ, DE, FR, RO.

Erasmus+ 2024-1-RO01-KA220-YOU-000250540

engage youth
New Horizons 25 for kids, youth and community
EUROED
AWO International
Roudel
inex association for voluntary activities
Co-funded by the European Union

Titlu: Document de strategie care evidențiază nevoile predominante, împreună cu metodele/ acțiunile propuse/ activități care urmează să fie dezvoltate pentru a asigura o abordare mai incluzivă în activitatea educatorilor/lucrătorilor de tineret

Proiect: ENGAGE - Empowering Next Generation Advocates for Global Education
Program: Erasmus+
Tipul acțiunii: KA220-YOU - Parteneriate de cooperare în domeniul tineretului (KA220-YOU)
Număr de referință: 2024-1-RO01-KA220-YOU-000250540

Autori:
BiancaBalea,PhD.,Fundatia Noi Orizonturi Lupeni, Romania – www.noiorizonturi.ro

Colaboratori
Fundatia EuroEd, Romania – www.euroed.ro
AWO International e.V:, Germany – www.awointernational.de
INEX- Sdruzeni Dobrovolnych Aktivit Z S, Czechia – www.inexsda.cz
Relais Ouverture Echanges Linguistiques, France - www.roudel.org

©Copyright: Consorțiul proiectului Erasmus+ ENGAGE - Empowering Next Generation Advocates for Global Education

Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene. Această publicație reflectă numai opiniile autorului, iar Comisia nu poate fi trasă la răspundere pentru utilizarea informațiilor conținute în aceasta.

Cuprins

I. Introducere

II. Proiectul de cercetare
2.1. Obiective și întrebări de cercetare
2.2. Prezentare generală a metodologiei
2.3. Eșantionare
2.4. Colectarea datelor
2.5. Analiza datelor
2.6. Considerații etice și limitări

III. Liderii de tineret – Rezultate și perspective
3.1. Profilul respondenților
3.1.1. Prezentare demografică generală
3.1.2. Educație și domeniu de studiu
3.1.3. Experiență profesională și contextul muncii cu tinerii
3.1.4. Munca cu grupuri specifice de tineri
3.2. Cunoștințe și formare
3.2.1. Legătura dintre formare, practică și priorități în importanța leadershipului tinerilor
3.2.2. Încrederea în educarea tinerilor pe diferite teme
3.3. Provocări în lucrul cu tinerii
3.3.1. Provocări cu care se confruntă tinerii în opinia liderilor de tineret
3.3.2. Bariere în lucrul cu tinerii
3.3.3. Metode de motivare a tinerilor
3.3.4. Provocări în promovarea incluziunii în rândul tinerilor
3.3.5. Metode de promovare a incluziunii în rândul tinerilor
3.3.6. Provocări pentru grupurile de tineri în includerea în activități în percepția liderilor de tineret
3.4. Nevoile și preferințele de formare
3.4.1. Subiecte de interes
3.4.2. Formate de instruire și abordări de învățare preferate
3.4.3. Conținut sau activități de formare preferate
3.4.4. Bariere și stimulente pentru accesul la dezvoltarea profesională
3.4.5. Interesul pentru participarea la experiențe internaționale și nevoi
3.5. Concluzii principale și observații finale

IV. Tineretul – Concluzii și perspective
4.1. Profilul respondenților
4.1.1. Date demografice
4.1.2. Educație, situația profesională și situații și provocări raportate de respondenți
4.2. Implicarea și participarea civică în rândul tinerilor
4.2.1. Participarea civică
4.2.2. Ce îi motivează pe tineri să se implice în activități civice
4.2.3. Participarea în organizații de tineret
4.2.4. Experiența interacțiunilor cu liderii de tineret
4.2.5. Bariere în calea participării civice
4.2.6. Sprijinul necesar pentru a spori implicarea tinerilor
4.3. Cunoștințe și obiceiuri de învățare
4.3.1. Principala sursă de informare și învățare
4.3.2. Educația și conștientizarea tinerilor cu privire la valorile europene și democrație
4.4. Experiența în învățarea despre leadershipul tinerilor, implicarea civică și incluziune
4.4.1. Experiențe de învățare: participare și interes
4.4.2. Interes pentru un subiect specific
4.4.3. Bariere în participarea la activități de învățare
4.4.4. Sprijinul necesar pentru implicarea în activități de învățare
4.5. Incluziune și apartenență
4.5.1. Incidența confruntării cu excluziunea socială și motivele percepute
4.5.2. Percepții privind respectul și ascultarea și atitudini față de comunitățile incluzive
4.5.3. Schimbări pentru comunități incluzive
4.6. Constatări și concluzii cheie

V. Concluzii finale și observații: Lideri tineri și tineri
5.1. Prezentare generală a constatărilor atât din partea liderilor tineri, cât și a tinerilor:
5.2. Domenii prioritare pentru sprijin, formare și incluziune
5.3. Recomandări pentru practică și politici

I. INTRODUCERE

Prezentul raport a fost elaborat în cadrul proiectului ENGAGE - Empowering Next Generation Advocates for Global Education (Împuternicirea următoarei generații de susținători ai educației globale), cofinanțat de Comisia Europeană în cadrul programului Erasmus+, KA220-YOU - Parteneriate de cooperare în domeniul tineretului, nr. de referință: 2024-1-RO01-KA220-YOU-000250540.
Proiectul ENGAGE, adresat liderilor de tineret (YL), umple un gol existent, oferindu-le un curs online și formare la nivel internațional și național cu privire la valorile UE, diversitatea culturală, incluziunea, justiția socială și angajamentul civic; îi dotează cu cunoștințele și abilitățile necesare care îi împuternicesc să îndrume și să mentorizeze în mod eficient tinerii în diverse aspecte ale dezvoltării personale și cetățeniei active. Proiectul este motivat de dorința de a educa cetățeni informați, calificați și responsabili social printr-o abordare holistică a dezvoltării tinerilor.

Obiectivul principal al proiectului ENGAGE este de a dezvolta resurse și acțiuni, oferind liderilor de tineret (YL) cunoștințele, abilitățile, metodologiile și instrumentele necesare pentru a educa tinerii cu privire la procesele democratice și valorile europene, pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la diversitate și rolul incluziunii în Europa și pentru a se asigura că toți tinerii, inclusiv cei cu dizabilități și cei aflați în situații de risc, au acces egal la oportunități.

Prezentul raport comun se bazează pe rezultatele cercetării dezvoltate de consorțiul proiectului pentru a defini baza proiectului.
Deși cererea de proiect a pornit de la o motivație solidă și de la identificarea nevoilor, pentru dezvoltarea rezultatelor proiectului, în special a strategiei de implicare, a cursului online și a acțiunilor directe cu grupul țintă, parteneriatul a considerat esențială necesitatea de a implementa la începutul proiectului activități de cercetare pentru a implica grupul țintă direct în identificarea nevoilor, preferințelor și provocărilor liderilor tineri legate de acest subiect.

Obținerea de informații despre experiența, cunoștințele, abilitățile, formarea lor, strategiile pe care le utilizează pentru a motiva tinerii, pentru a le crește gradul de conștientizare cu privire la incluziune și diversitate sau subiectele pe care ar dori să le abordeze în cadrul cursului de formare sugerat de proiect va ajuta partenerii proiectului să conceapă în mod eficient cursul de formare pentru a-l adapta nevoilor liderilor de tineret. Acest lucru va asigura, de asemenea, că tema, conținutul, metodologiile și strategiile incluzive ale cursului de formare vor fi relevante, impactante și utile pentru liderii de tineret.

2.1 Obiective și întrebări de cercetare

Cercetarea actuală din cadrul proiectului ENGAGE are ca scop furnizarea de date și informații care să susțină obiectivul principal al proiectului: să le ofere liderilor de tineret (YL) posibilitatea de a deveni educatori și facilitatori eficienți ai participării civice, incluziunii sociale și valorilor europene. Pe baza rezultatelor cercetării, proiectul va dezvolta instrumente și metode relevante, eficiente și practice pentru activitatea cu tinerii din întreaga Europă.

Pentru a asigura calitatea și utilitatea rezultatelor proiectului, obiectivele cheie ale acestei cercetări sunt:

1) Înțelegerea nevoilor, preferințelor și provocărilor liderilor de tineret în implicarea tinerilor în activități incluzive și democratice. Aceste informații sunt esențiale pentru elaborarea conținutului și a resurselor de formare care răspund contextelor din lumea reală.

2) Explorarea atitudinilor, motivațiilor și barierelor percepute de tineri în implicarea în viața civică, cu un accent special pe programele și inițiativele pentru tineret. Înțelegerea perspectivelor tinerilor este esențială pentru proiectarea unor abordări incluzive și participative.

3) Sprijinirea co-creării unui curs de formare prin integrarea contribuțiilor directe ale liderilor de tineret. Feedback-ul lor asigură că cursul va reflecta provocările și interesele actuale din domeniu.

4) Informarea dezvoltării unui cadru strategic și a unor instrumente practice pentru lucrul cu tinerii care se confruntă cu riscul de excluziune, contribuind la asigurarea faptului că activitatea incluzivă cu tinerii devine mai răspândită, mai intenționată și mai eficientă.

Întrebări cheie de cercetare

Pentru a răspunde la primele două obiective, studiul a explorat următoarele întrebări generale:

Î1. Cum putem înțelege mai bine practicile actuale, provocările și nevoile de sprijin ale liderilor de tineret în promovarea participării civice, a incluziunii și a valorilor europene, pentru a concepe programe de formare și instrumente relevante, cu impact și bazate pe realitățile lor?

Î2. Ce motivează și ce împiedică participarea tinerilor la viața civică și cum percep ei incluziunea, reprezentarea și sprijinul în cadrul comunităților și programelor lor de tineret?

Aceste întrebări de cercetare au fost concepute pentru a surprinde o înțelegere din multiple perspective a participării și implicării tinerilor, cu scopul de a informa atât proiectarea programului de formare ENGAGE, cât și strategia mai largă pentru munca incluzivă cu tinerii.

În acest fel, cercetarea contribuie direct la misiunea ENGAGE prin identificarea domeniilor cheie de sprijin și prin permiterea liderilor de tineret să aibă un impact durabil. În cele din urmă, concluziile vor ghida nu numai programul de formare, ci și crearea de resurse de advocacy, coduri de comunicare etică și strategii de implicare incluzive atât la nivel național, cât și european.

2.2 Prezentare generală a metodologiei

Această cercetare a urmat un design cantitativ multifazic, realizat prin două sondaje online: unul destinat liderilor de tineret (YL) și altul destinat tinerilor (cu vârste cuprinse între 13 și 30 de ani). Studiul a avut ca scop generarea de informații comparative și aplicabile care să stea la baza curriculumului de formare, a strategiilor de comunicare și a practicilor de implicare incluzivă a tinerilor din cadrul proiectului ENGAGE.

Proiectarea ambelor chestionare a fost un proces de co-creație în cadrul consorțiului ENGAGE, bazat pe obiectivele proiectului și aliniat la cadrele europene cheie privind participarea tinerilor, implicarea civică și incluziunea. Instrumentele au fost concepute pentru a genera dovezi și a fi practice, asigurând relevanța lor în patru contexte naționale diverse.

2.3 Eșantionare

Eșantionarea a fost neprobabilistică, bazată pe convenienței și eșantionare de tip „bulgăre de zăpadă”, și a fost adaptată de fiecare țară parteneră pentru a ajunge cât mai bine la liderii tineri și la tinerii din zona respectivă. Niciunul dintre eșantioane nu este reprezentativ la nivel național sau european, dar include o gamă diversă de respondenți în ceea ce privește vârsta, sexul, locația și mediul de proveniență.

Recrutarea s-a făcut folosind mai multe canale de informare, inclusiv baze de date interne, campanii pe rețelele sociale, colaborarea cu organizații locale, implicarea directă a lucrătorilor și educatorilor din domeniul tineretului și schimbul de informații între colegi (în special pentru a ajunge la respondenții tineri prin intermediul liderilor de tineret).

Deși eșantionul de tineri a înregistrat rate de non-răspuns ușor mai mari, în special la întrebările deschise, rata globală de completare și calitatea datelor sunt considerate solide pentru obiectivele proiectului.
Au fost colectate un total de 477 de chestionare completate de lideri de tineret și 415 de tineri din România, Franța, Republica Cehă și Germania, rezultând un total de 892 de chestionare din toate țările. Prezentul raport prezintă totalul răspunsurilor din țările măsurate.

Table 1. SAMPLE DISTRIBUTION BY COUNTRY

	YOUTH LEADERS SAMPLE	YOUTH SAMPLE	TOTAL SAMPLE
CZ	112	30	142
DE	102	79	181
FR	109	22	131
RO	154	284	438
TOTAL Sample	477	415	892

2.4 Colectarea datelor

Au fost utilizate două chestionare distincte, dar complementare: Chestionarul pentru liderii de tineret: versiunea finală a inclus 31 de întrebări, dintre care 6 erau deschise, permițând obținerea de informații calitative mai aprofundate.

Chestionarul pentru tineri: un instrument mai scurt, cu 23 de întrebări, inclusiv o întrebare deschisă, conceput pentru a reduce abandonul și răspunsurile lipsă.

Pentru a asigura incluziunea și a surprinde o gamă mai largă de experiențe, majoritatea întrebărilor cu răspunsuri multiple includeau opțiunea „Altele”, permițând respondenților să reflecte contexte neprevăzute de echipa de cercetare.

După validarea în limba engleză, fiecare partener a tradus și adaptat chestionarele în limba națională pentru a asigura relevanța culturală și lingvistică. Distribuirea online a fost facilitată folosind SurveyMonkey în toate cele patru țări, iar colectarea datelor s-a desfășurat pe o perioadă de 3-4 luni, începând din martie 2025 și încheindu-se la jumătatea lunii august 2025.

2.5 Analiza datelor

Analiza a fost în primul rând descriptivă, concentrându-se pe tendințe, distribuții și comparații între țări. Datele cantitative au fost prelucrate utilizând SPSS, iar vizualizările datelor au fost realizate cu Tableau pentru a facilita interpretarea și raportarea.

În plus față de analiza numerică, răspunsurile deschise au fost examinate tematic, în special pentru liderii de tineret, pentru a extrage informații despre provocări, nevoi și abordări preferate.

Pentru fiecare partener a fost elaborat un raport la nivel de țară, iar ca rezultat final va fi elaborat un raport comparativ care va rezuma și analiza concluziile transnaționale.

2.6. Considerații etice și limitări

Participarea la studiu a fost voluntară, anonimă și confidențială. Nu au fost colectate date personale identificabile, iar respondenții au putut să se retragă în orice moment. Principiile etice ale consimțământului informat, protecției datelor și respectului față de participanți au fost respectate în toate etapele.

Limitele cercetării includ:
1) Caracterul nereprezentativ al eșantionului, care limitează generalizabilitatea;
2) Biasul de autoselecție, în special în rândul respondenților mai implicați sau mai motivați;
3) Constrângerile legate de distribuția online, care pot exclude tinerii și liderii tinerilor fără acces digital;
4) O rată relativ ridicată de non-răspuns la sondajul pentru tineri, posibil din cauza complexității percepute sau a lungimii sondajului;
5) Utilizarea unor termeni din cadrele UE (de exemplu, „incluziune”, „implicare civică”) care ar putea să nu fie la fel de familiari tuturor grupurilor de respondenți.

În ciuda acestor limitări, cercetarea oferă informații bogate și sensibile la context, care susțin proiectarea în comun a unor instrumente relevante și cu impact pentru liderii de tineret din întreaga Europă.

I. LIDERII DE TINERET – CONCLUZII ȘI PERSPECTIVE

3.1 PROFILUL RESPONDENTULUI

3.1.1 Prezentare demografică generală

Concentrarea urbană este o caracteristică constantă în toate cele patru țări. Între 46% (FR) și 63% (CZ) dintre respondenți locuiesc în orașe mari, în timp ce orașele mijlocii și zonele rurale sunt mai puțin reprezentate, constatări care ar putea sugera că, indiferent de țară, majoritatea inițiativelor și rețelelor legate de tineret pot rămâne concentrate în mediul urban.

Acest lucru evidențiază necesitatea unei acțiuni de sensibilizare mai ample pentru a implica liderii de tineret care lucrează în comunități mai mici sau mai puțin conectate.

Profilurile de vârstă prezintă diferențe. Eșantioanele din Cehia și Franța sunt caracterizate de lideri de tineret cu vârste cuprinse între 26 și 40 de ani, România are cea mai mare proporție de persoane cu vârste cuprinse între 41 și 60 de ani, iar Germania prezintă o distribuție mai echilibrată a vârstei, cu 26 % dintre respondenți sub 25 de ani și 62 % cu vârste cuprinse între 26 și 40 de ani.

Modelele de gen relevă o majoritate clară a femeilor în toate țările, variind de la 56 % în Republica Cehă la 72 % în România.

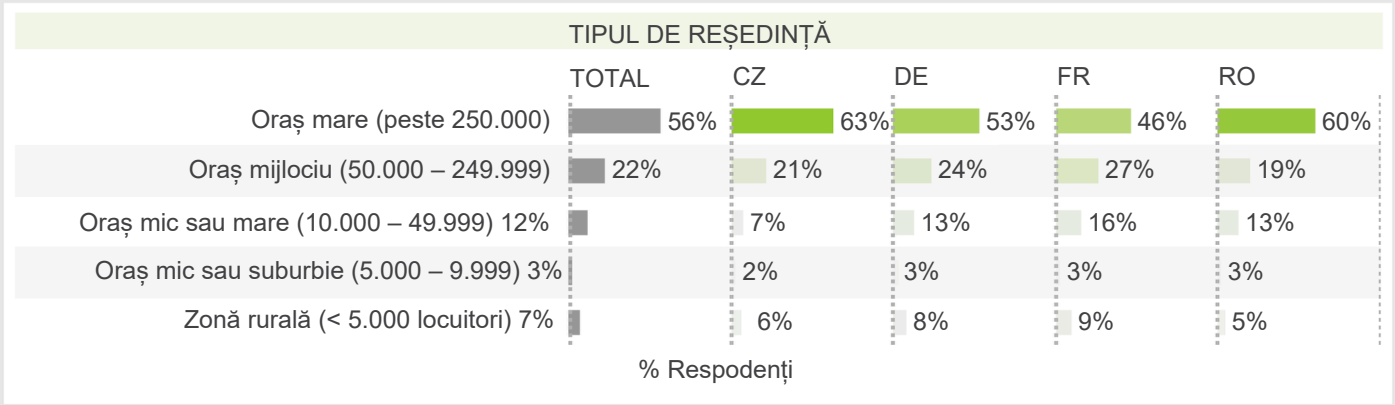

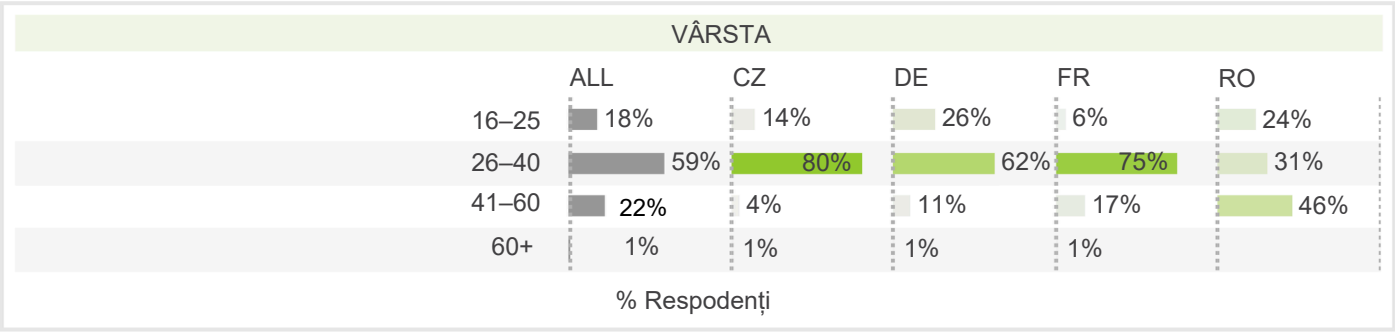

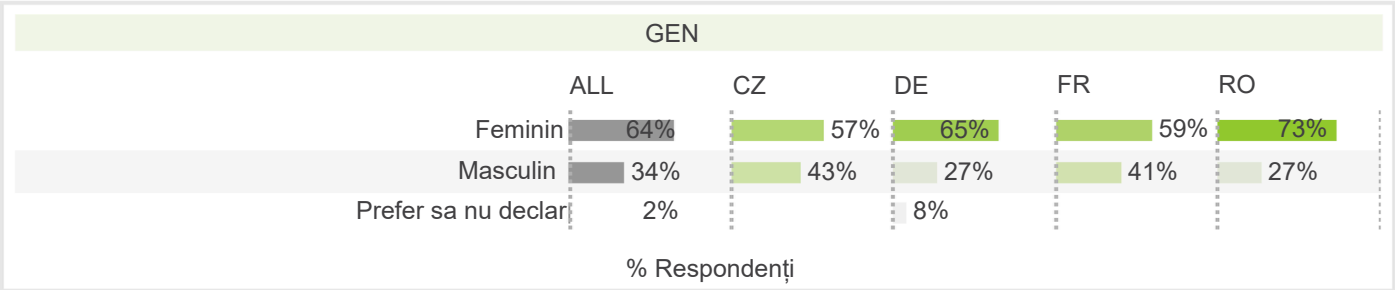

3.1.2 Educație și domeniu de studiu

În cele patru țări, nivelul de educație al tinerilor lideri reflectă un grup cu un nivel ridicat de educație, 38% dintre aceștia având o diplomă de masterat și 39% o diplomă de licență. Diplomele de doctorat sunt mai puțin frecvente (5%), iar doar 1% sunt în prezent în liceu.

Științele sociale (36%) sunt domeniul de studiu dominant în ansamblu, urmate de educație (27%), arte și științe umaniste (16%) și STEM (7%). O mică parte (7%) declară că nu urmează studii superioare, ceea ce reflectă diversitatea accesului și a căilor de acces în domeniul muncii cu tinerii.

Deși științele sociale și educația oferă o bază comună, viitoarele programe de formare ar trebui să reflecte diversitatea mediilor academice din diferite țări, oferind spațiu pentru învățarea interdisciplinară și accesibilitate atât pentru profesioniștii cu studii superioare, cât și pentru cei care au urmat parcursuri educaționale alternative și care pot aduce competențe și perspective complementare în domeniul muncii cu tinerii.

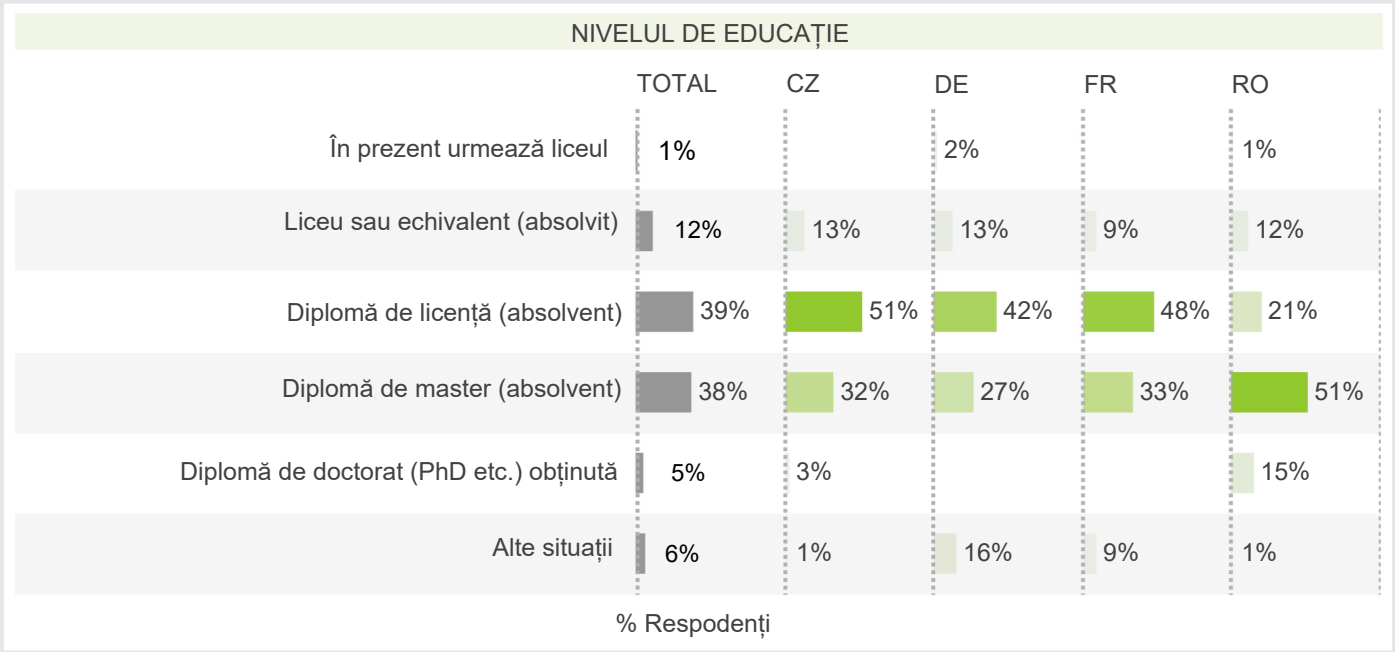

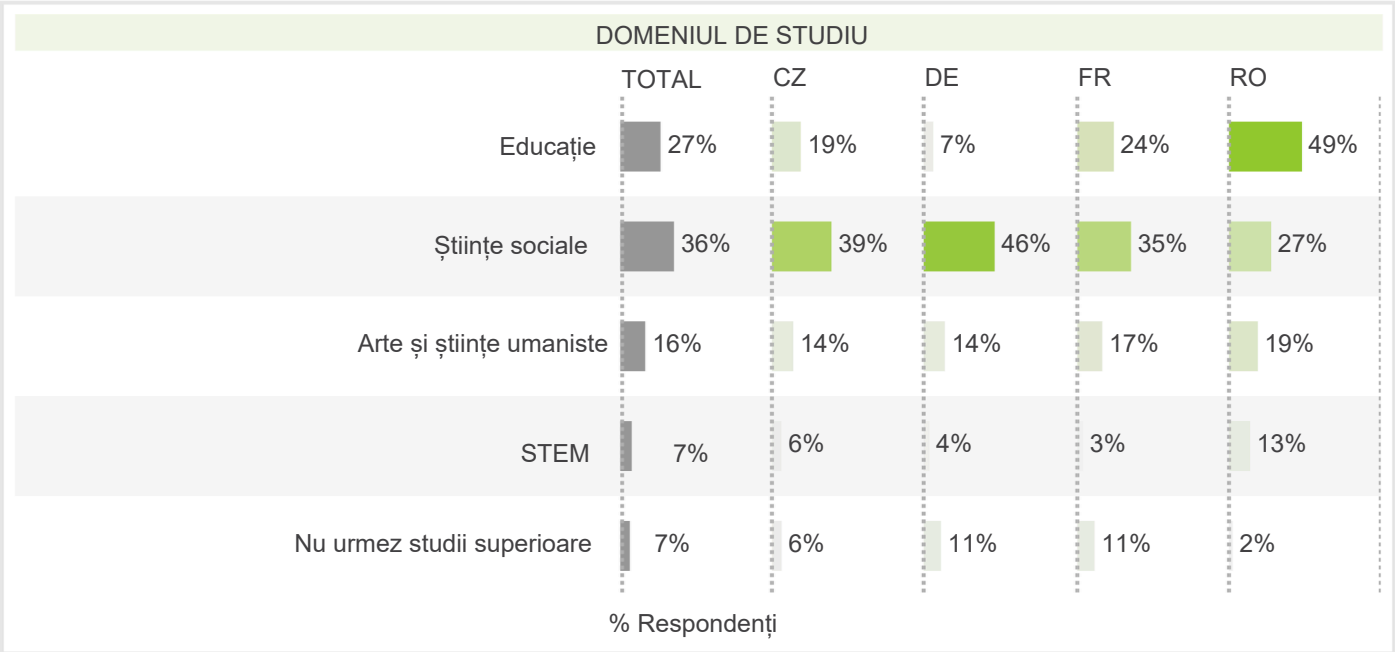

3.1.3 Experiența profesională și contextul de lucru cu tinerii

Datele colectate în cele patru țări arată unele tendințe constante în ceea ce privește experiența profesională a liderilor de tineret și grupele de vârstă vizate. În toate țările, aproape jumătate dintre respondenți (46%) au mai puțin de cinci ani de experiență în lucrul cu tinerii, iar doar 28% declară că au peste 10 ani de experiență. Acest lucru indică faptul că mulți lideri de tineret se află încă la începutul sau la mijlocul carierei, subliniind necesitatea unei formări care să combine conținutul de bază cu competențe avansate.

Grupele de vârstă vizate cel mai frecvent sunt adolescenții și tinerii adulți. Liderii de tineret lucrează cel mai probabil cu cei cu vârste cuprinse între 15 și 17 ani (53%) și între 18 și 24 de ani (49%). 36% declară că lucrează cu copii sub 13 ani, în timp ce grupa de vârstă 25-30 de ani este mai puțin vizată, cu 27% în total, mai mult în Germania (47%) și mai puțin în Cehia (17%).

Peisajul instituțional variază în interiorul și între țări, dar organizațiile neguvernamentale (35%) și școlile (26%) rămân cele mai frecvente afiliere. Centrele de tineret (28%) joacă, de asemenea, un rol cheie, în special în Germania și Franța. Instituțiile publice sunt mai puțin reprezentate în general, dar joacă un rol cheie în Franța, cu o incidență de 26%.

Programele de formare ar trebui să sprijine atât persoanele aflate la începutul carierei, cât și facilitatorii mai experimentați, și să pregătească liderii de tineret să lucreze cu o gamă largă de grupe de vârstă și medii.

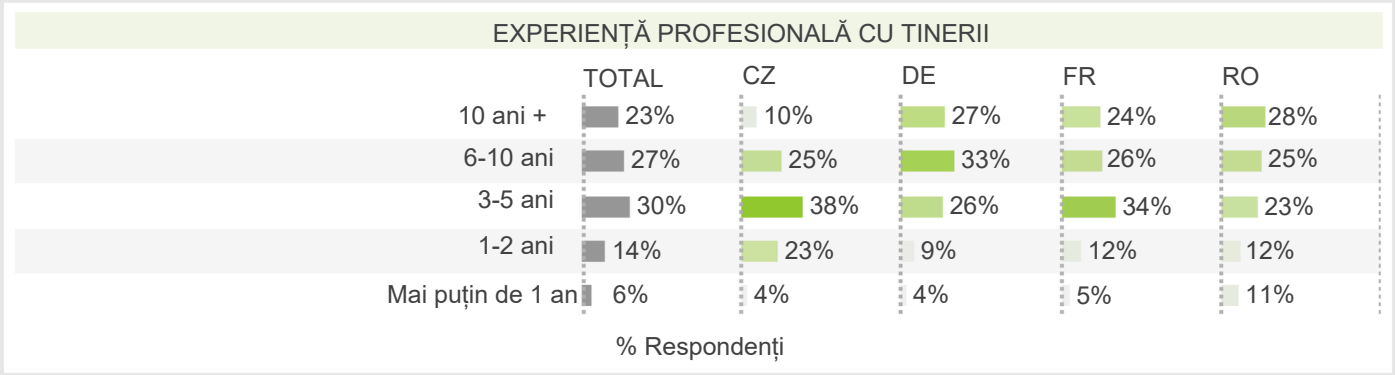

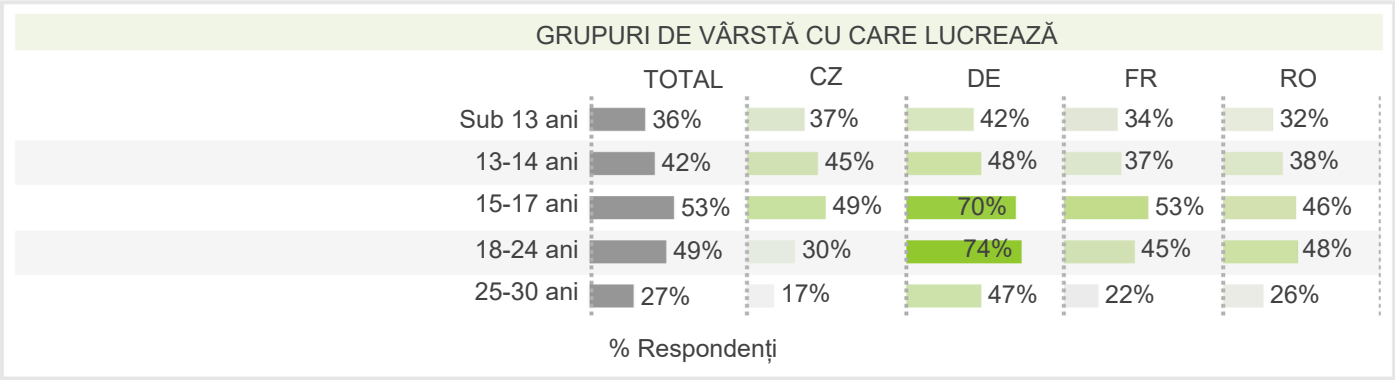

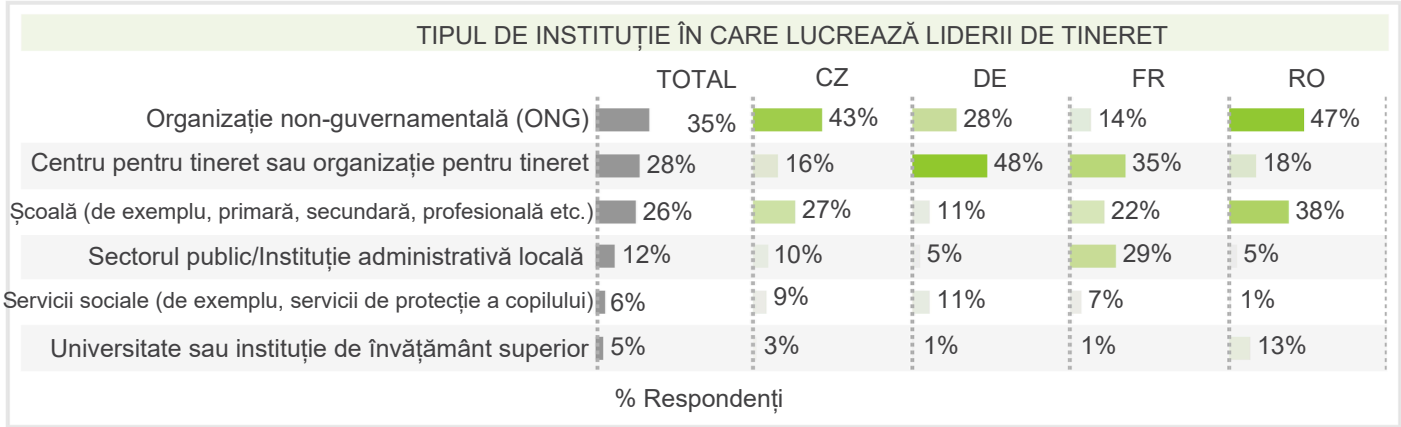

3.1.4 Munca cu grupuri specifice de tineri

În toate cele patru țări, liderii de tineret raportează cel mai frecvent că lucrează cu tineri care se confruntă cu bariere economice, deși nivelurile variază: cele mai ridicate în Franța (46%) și Germania (44%), similare în România (44%) și cele mai scăzute în Cehia (16%).

Tinerii din zone rurale sau defavorizate din punct de vedere geografic sunt cei mai des menționați în Germania (36 %) și România (34 %), urmați de Franța (30 %) și Cehia (15 %). Dificultățile educaționale sunt menționate în special în Franța (40 %), în timp ce România (29 %), Germania (27 %) și Cehia (18 %) raportează un nivel mai scăzut de implicare.

Tinerii care se confruntă cu excluziunea socială sunt puternic reprezentați în Germania (49%) și Franța (34%), comparativ cu România (27%) și Cehia (20%). Tinerii migranți și din medii culturale diverse sunt menționați cel mai des în Germania (53%), cu niveluri mult mai scăzute în Franța (29%), Cehia (21%) și România (19%).

Implicarea tinerilor LGBTQIA+ este cea mai ridicată în Germania (38%), moderată în Cehia (21%) și Franța (20%) și cea mai scăzută în România (10%). Barierele legate de sănătate sunt, de asemenea, raportate cel mai des în Germania (31%), comparativ cu Franța (25%), România (18%) și Cehia (23%). Tinerii afectați de conflicte sau războaie rămân cei mai puțin reprezentați în general, dar, din nou, Germania (27%) prezintă cel mai mare angajament, în timp ce Franța (12%), România (10%) și Cehia (10%) înregistrează niveluri mai scăzute.

În general, Germania se remarcă prin nivelurile ridicate de implicare în aproape toate categoriile, în special migrația, excluziunea socială, identitățile LGBTQIA+ și tinerii afectați de conflicte sau războaie. Franța și România se concentrează mai mult pe barierele structurale, cum ar fi dificultățile economice, educația și dezavantajele rurale, în timp ce Cehia raportează în mod constant un nivel mai scăzut de implicare în toate categoriile.

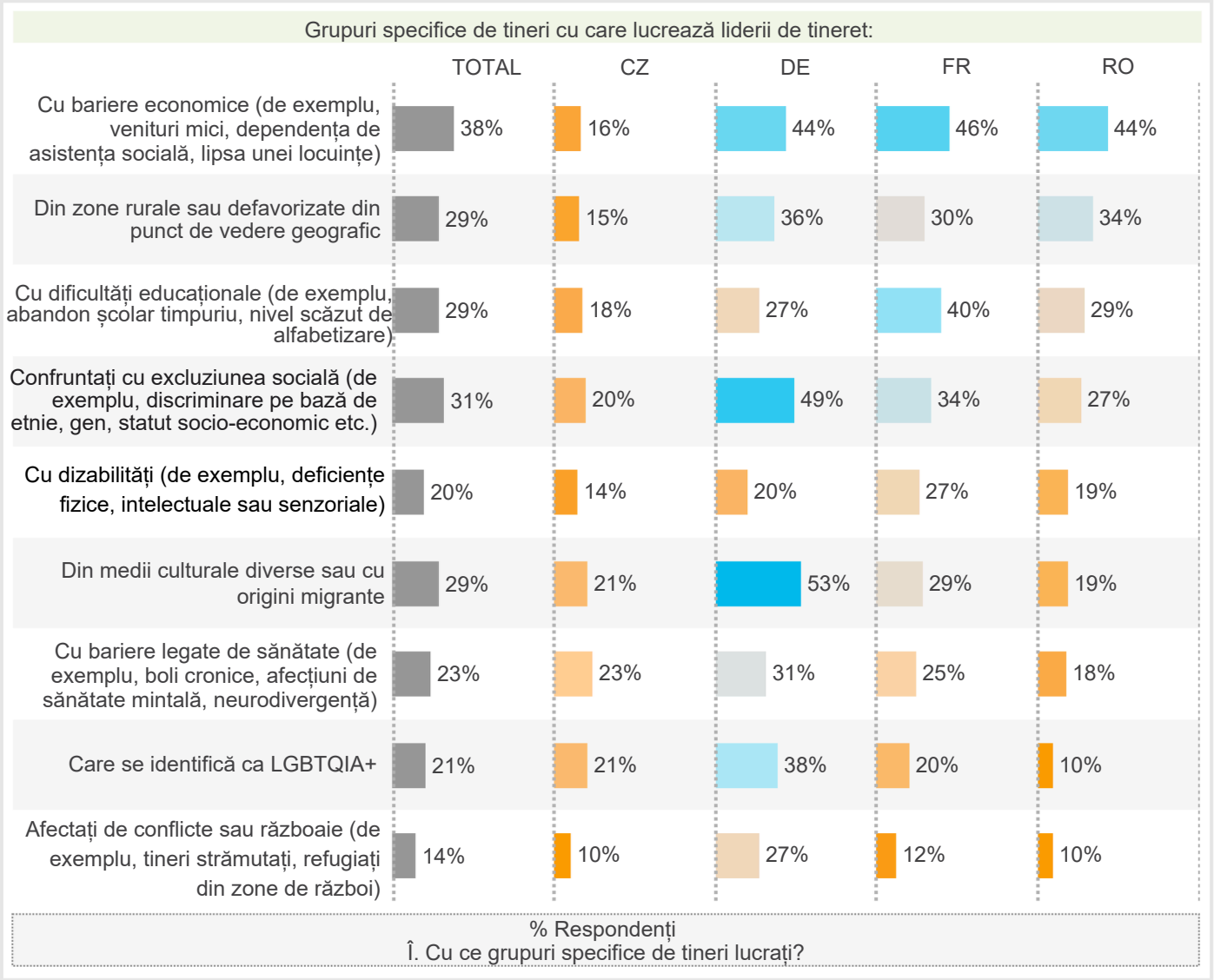

3.2 CUNOȘTINȚE ȘI FORMARE

3.2.1 Legătura dintre formare, practică și priorități în importanța leadershipului tinerilor

Între țări și în interiorul acestora, pregătirea prealabilă a liderilor de tineret este inegală. Germania prezintă cea mai largă acoperire în majoritatea domeniilor, în timp ce Cehia înregistrează cea mai scăzută participare globală la formarea structurată. România și Franța se situează între aceste două țări, punând un accent mai puternic pe leadership și facilitare, dar având o pregătire mai slabă în materie de incluziune, egalitate și durabilitate.

În ansamblu, rezultatele sugerează că, deși liderii de tineret din Europa sunt activi și experimentați, pregătirea lor profesională rămâne concentrată pe competențele tradiționale de leadership. Extinderea învățării formale în domenii precum alfabetizarea digitală, justiția climatică, incluziunea și evaluarea ar alinia mai bine eforturile de consolidare a capacităților cu realitățile complexe ale muncii cu tinerii din ziua de azi.

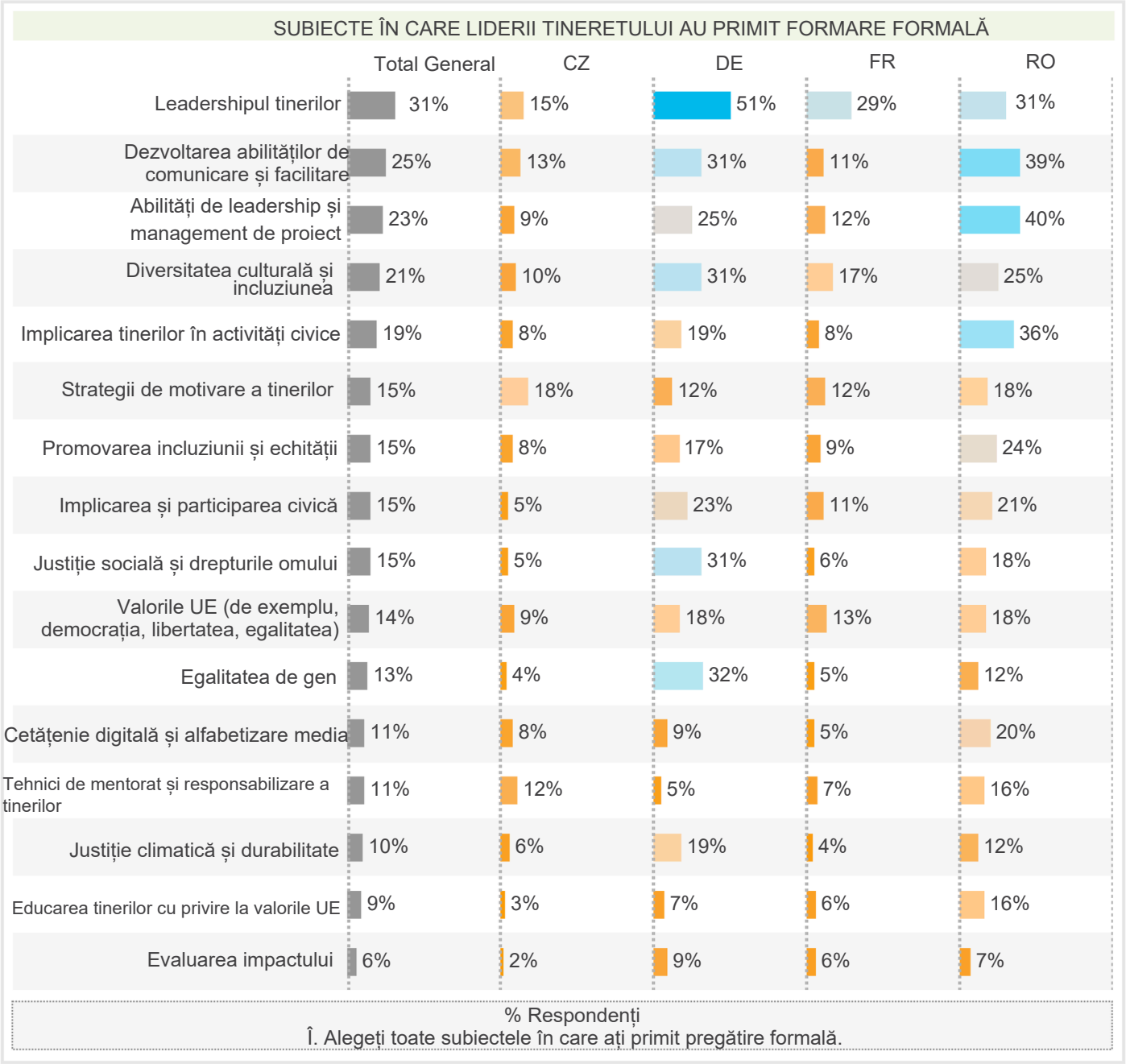

Cele patru rezultate naționale relevă atât diferențe, cât și lacune comune. Liderii de tineret din Germania raportează cele mai ridicate niveluri de experiență în ceea ce privește leadership, diversitatea culturală și incluziunea, precum și temele legate de drepturi. România și Franța ocupă o poziție intermediară, fiecare dintre ele prezentând puncte forte în anumite domenii (RO: implicarea tinerilor în activități civice (52%) și participarea civică (49%); FR: diversitatea culturală (45%) și leadership tinerilor (44%). Liderii tineri cehi raportează cele mai scăzute niveluri în general, cu diversitate culturală (46%) și motivația tinerilor (40%) ieșind în evidență.

În toate țările, anumite lacune sunt constante. Evaluarea impactului este domeniul cel mai puțin dezvoltat peste tot (5-17%). Tehnicile de mentorat și de împuternicire a tinerilor sunt, de asemenea, la un nivel scăzut, depășind rareori o treime dintre respondenți. Temele bazate pe drepturi, cum ar fi cetățenia digitală, justiția socială și justiția climatică, rămân subreprezentate în majoritatea contextelor, cu excepția Germaniei.

Aceste rezultate indică faptul că cursul de formare ENGAGE ar trebui să consolideze competențele civice existente, acordând prioritate formării în materie de mentorat, evaluarea impactului și competențele bazate pe drepturi.

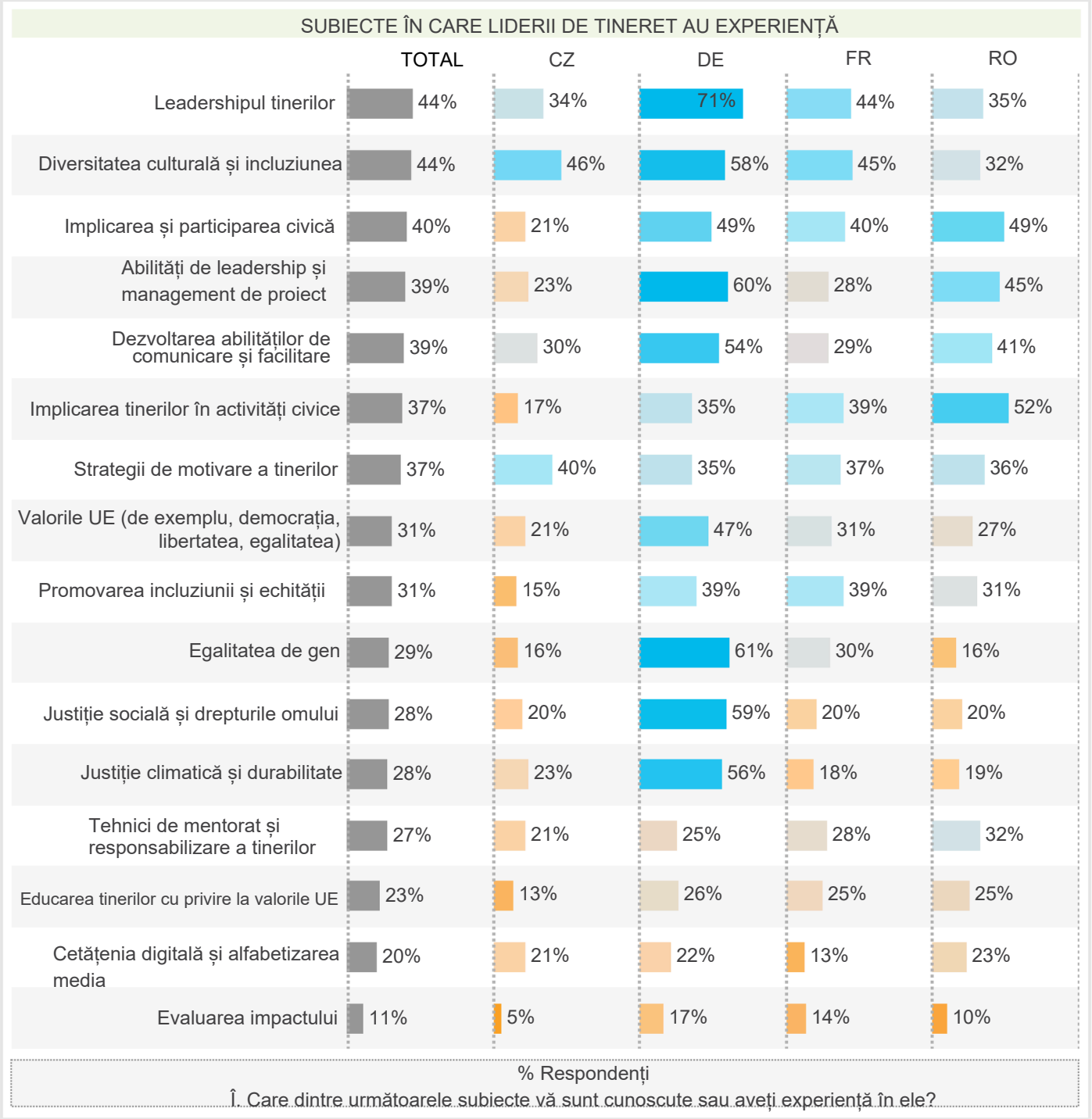

În ciuda diferențelor evidente între țări, liderii de tineret din toate țările acordă în mod constant cea mai mare importanță temelor care se referă direct la participare și acțiune. Strategiile de motivare a tinerilor (64%), leadership tinerilor (60%), implicarea și participarea civică (54%) și implicarea tinerilor în activități civice (53%) se situează în topul preferințelor.

Domeniile legate de incluziune sunt, de asemenea, foarte apreciate, în special diversitatea culturală și incluziunea (62%), abilitățile de comunicare și facilitare (59%) și promovarea incluziunii și echității (54%). Cu toate acestea, temele bazate pe drepturi, cum ar fi cetățenia digitală (37%), justiția climatică (40%) și justiția socială (49%) înregistrează niveluri mai scăzute. Cel mai slab domeniu în toate țările rămâne evaluarea impactului (21 %), ceea ce sugerează că puțini lideri ai tinerilor consideră evaluarea și măsurarea ca fiind o prioritate în practica lor zilnică.

Germania se remarcă prin accentul puternic pus pe incluziune și teme bazate pe drepturi și raportează cele mai ridicate niveluri de importanță pentru diversitatea culturală și incluziune (77%), justiție socială și drepturile omului (83%) și egalitatea de gen (77%), ceea ce sugerează o orientare bazată pe valori care leagă munca cu tinerii de provocări sociale mai ample. România prezintă un profil distinct, cu un accent mai puternic pe competențele practice și orientate spre leadership și acordă o importanță relativ mai mare leadershipului tinerilor (64%), tehnicilor de mentorat și de abilitare (57%) și competențelor de leadership și de gestionare a proiectelor (51%) decât alte țări.

Prioritățile Franței par mai moderate în majoritatea domeniilor, dar temele legate de incluziune, cum ar fi promovarea echității (60%) și egalitatea de gen (51%), ocupă un loc mai important decât competențele civice sau tehnice. În plus, respondenții cehi raportează în mod constant evaluări mai scăzute în majoritatea domeniilor, dar un interes ridicat pentru motivarea tinerilor (71%) și leadership (58%) și un interes mai scăzut pentru teme legate de drepturi, cum ar fi promovarea echității (26%) sau egalitatea de gen (16%).

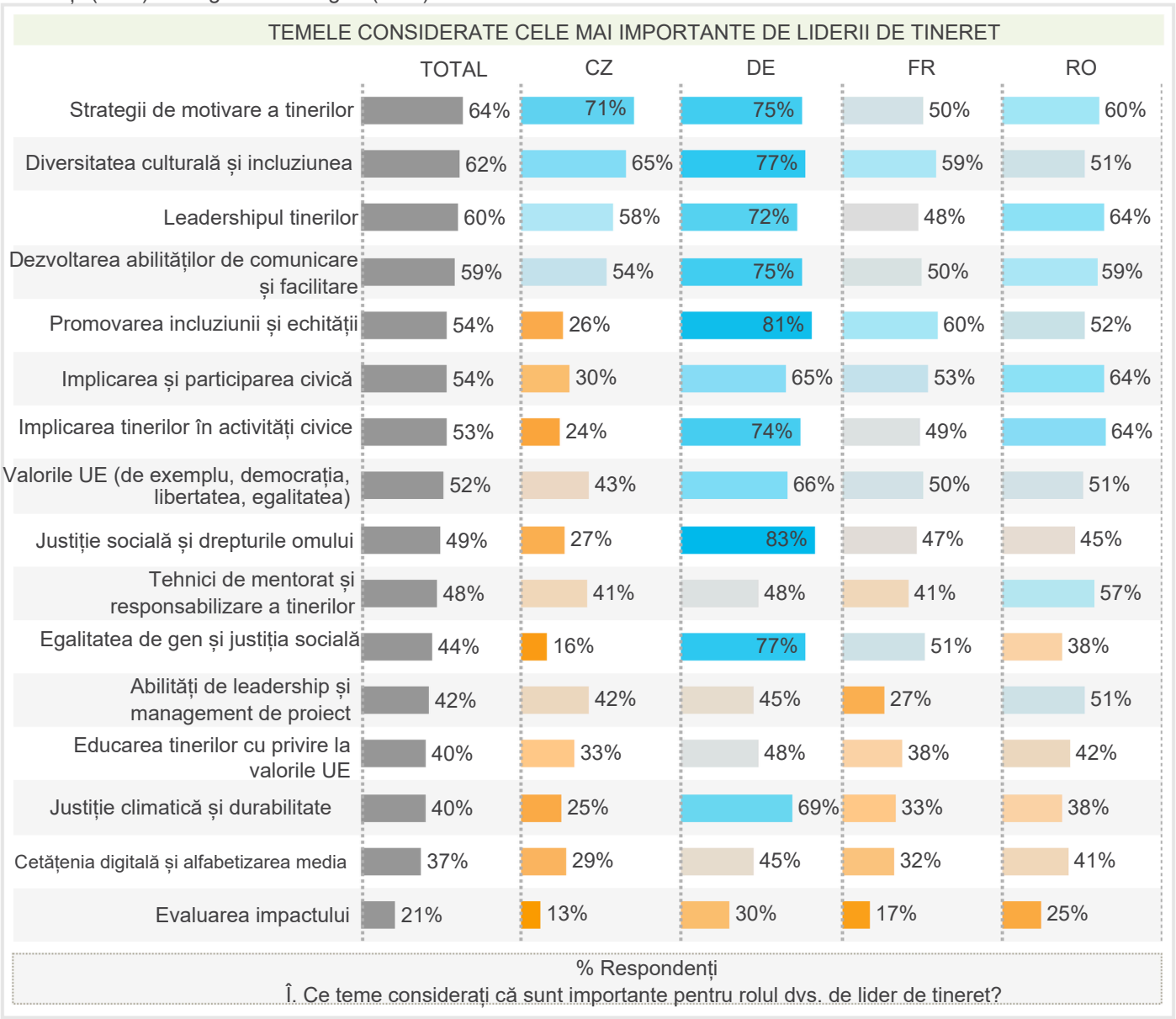

3.2.2 Încredere în educarea tinerilor pe diferite teme

În toate cele patru țări, cele mai ridicate niveluri de încredere sunt raportate în mod constant în temele legate de cetățenie și incluziune. Participarea civică (65%), promovarea incluziunii și echității (60%), justiția socială și drepturile omului (63%) și diversitatea culturală și incluziunea (64%) se remarcă ca domenii în care liderii de tineret se simt cei mai pregătiți.

Încrederea este mai inegală în domeniile tehnice și emergente. Cetățenia digitală (44%) și justiția climatică (53%) sunt reprezentate mai puțin constant, în timp ce egalitatea de gen (57%) prezintă variații între țări.

Evaluarea impactului (39%) este domeniul cel mai puțin dezvoltat peste tot, ceea ce indică faptul că liderii de tineret se simt rareori pe deplin pregătiți să măsoare rezultatele activităților lor.

În ceea ce privește rezultatele comparative, România prezintă cele mai ridicate niveluri de încredere în ansamblu, în special în ceea ce privește implicarea civică (75%), incluziunea (67%) și valorile UE (62%), reflectând o orientare puternică către civism și incluziune. În contrast, Germania raportează un profil distinct de încredere bazat pe drepturi, fiind lider în egalitatea de gen (75%) și justiția socială (73%), dar arată un nivel mai scăzut de încredere în cetățenia digitală (25%) și evaluarea impactului (22%). Franța prezintă încredere în majoritatea domeniilor, cu o capacitate autoevaluată relativ mai mare în diversitatea culturală și incluziune (69%) și implicare civică și participare (66%), deși mai slabă în evaluarea impactului (47%) și justiția climatică (43%). Tinerii lideri din Cehia se remarcă prin încrederea ridicată în justiția climatică (64 %) și alfabetizarea digitală (56 %), în timp ce manifestă o încredere mai scăzută (în comparație cu alte țări) în domenii precum egalitatea de gen (55 %) și implicarea civică (59 %).

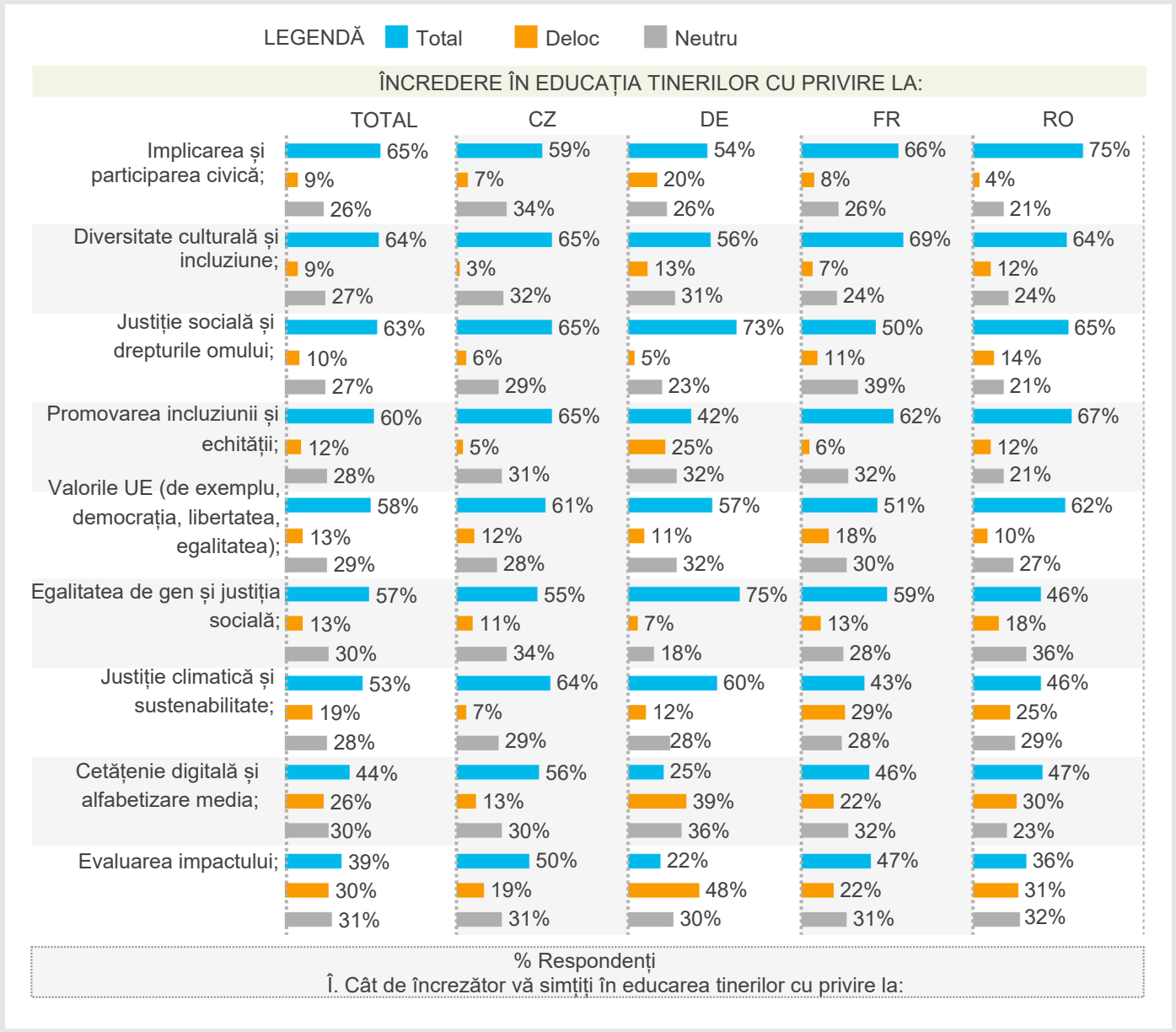

3.3 PROVOCĂRI ÎN LUCRUL CU TINERII

3.3.1 Provocările cu care se confruntă tinerii în opinia liderilor de tineret

În toate cele patru țări, liderii de tineret descriu o generație care se confruntă cu o profundă incertitudine, tensiune emoțională și diviziuni sociale tot mai mari.

Sănătatea mintală apare ca fiind cea mai consistentă preocupare, legată de anxietate, presiune socială și suprasolicitare digitală. Fie că este vorba de România, Germania, Franța sau Republica Cehă, liderii descriu tinerii ca fiind din ce în ce mai copleșiți de instabilitate (de exemplu, economică, politică sau informațională), în timp ce nu beneficiază de suficient sprijin psihologic sau instituțional.

În ciuda acestei imagini comune, profilurile țărilor relevă nuanțe distincte.
În România, liderii de tineret subliniază demotivarea, oportunitățile limitate și modelele slabe, considerând dezangajarea ca o criză atât socială, cât și emoțională.

„Una dintre cele mai mari provocări cu care se confruntă tinerii este accesul limitat la oportunități educaționale și profesionale relevante. Mulți tineri din zone rurale sau mai puțin dezvoltate se luptă să găsească resursele de care au nevoie pentru a se dezvolta, fie că este vorba de cursuri, mentorat sau experiențe care le-ar putea lărgi orizonturile. Biblioteca noastră joacă un rol esențial în reducerea acestui decalaj, oferind un spațiu de învățare, acces la informații și oportunități de dezvoltare personală și profesională. Cu toate acestea, provocarea rămâne: cum putem conecta acești tineri la mai multe oportunități care să le permită să-și atingă potențialul? O altă problemă importantă este lipsa motivației și a încrederii în viitor, adesea cauzată de absența modelelor locale și de percepția că oportunitățile sunt rare. De aceea, este esențial să dezvoltăm inițiative care să ofere nu numai acces la resurse, ci și inspirație și sprijin continuu.”, YL, România, 2025

Germania prezintă un peisaj politic încărcat, în care tinerii se confruntă cu anxietatea climatică, populismul de dreapta și un sentiment de excludere din procesul decizional.

„Tinerii simt că nu au niciun sprijin, că perspectivele și vocile lor nu sunt auzite, în parte deoarece ponderea lor redusă în populație înseamnă că nu reprezintă un bloc electoral important pentru partidele politice. Ca urmare, se simt invizibili și neauziți, neputincioși și convinși că nu pot contribui la schimbarea societății. În combinație cu multiple crize – de la schimbările climatice și populismul de dreapta până la insecuritatea economică – acest lucru duce la un profund sentiment de disperare cu privire la viitor.” (YL, Germania, 2025)

În Republica Cehă, accentul se pune pe sănătatea mintală afectată de criza pandemică și presiunile vieții digitale, agravate de reziliența scăzută și sistemele de sprijin limitate.

„Sănătatea mintală precară devine una dintre cele mai mari provocări. Perioada post-COVID, influența rețelelor sociale și chiar războiul din Ucraina au lăsat mulți tineri anxioși, izolați și fără sprijin suficient. Adesea, aceștia nu au reziliență și se luptă să facă față fluxului constant de informații și crizelor din jurul lor. În loc să poată să-și construiască propria stabilitate, ei rămân epuizați, cu puțin timp petrecut în aer liber, puțină mișcare și puține oportunități de a-și recăpăta echilibrul.” (YL, Republica Cehă, 2025)

Franța, între timp, combină fragilitatea sănătății mintale cu inegalități sociale profunde și neîncredere în instituții, reflectând polarizarea și precaritatea crescânde.

„Sănătatea mintală a tinerilor este din ce în ce mai fragilă, cu mai multe cazuri de anxietate, depresie și stres la școală. Mulți tineri se simt izolați și nu au încredere în ei înșiși și în societate. În plus, inegalitatea se adâncește – în funcție de locul în care trăiesc, de mediul din care provin sau de resursele de care dispun, unii au acces la oportunități, în timp ce alții sunt lăsați în urmă. Prea mulți se simt excluși, stigmatizați sau neputincioși în fața politicii și a sistemului economic. Această combinație – probleme de sănătate mintală, inegalități sociale și excludere politică – le face extrem de dificil să se proiecteze într-un viitor pozitiv.” (YL, Franța, 2025)

Împreună, aceste perspective dezvăluie o generație percepută ca fiind caracterizată de o conștientizare ridicată, dar de o încredere scăzută, motivată să se implice, dar constrânsă de bariere sistemice, emoționale și sociale. Liderii observă, de asemenea, o erodare a interesului și a implicării civice, deoarece mulți tineri se simt neputincioși sau deconectați de comunitățile lor.

Abordarea acestor provocări va necesita intervenții care să conecteze bunăstarea, incluziunea și participarea, asigurându-se că liderii de tineret, împreună cu tinerii, nu numai că au acces la oportunități, ci se simt și văzuți, susținuți și capabili să modeleze viitorul împreună.

A se vedea anexa 1 pentru analiza tematică completă.

3.3.2 Bariere în lucrul cu tinerii

În toate cele patru țări, liderii de tineret identifică mai multe bariere persistente care complică munca lor cu tinerii. Lipsa resurselor instituționale apare ca fiind cea mai consistentă barieră. Între 55% și 72% dintre liderii de tineret o descriu ca fiind o problemă majoră, doar o mică parte dintre ei considerând-o ca fiind deloc o problemă.

Participarea și implicarea tinerilor se remarcă, de asemenea, ca obstacole răspândite. Mai mult de jumătate dintre respondenții din fiecare țară raportează că tinerii fie nu participă, fie nu se implică activ în activități. Sprijinul părinților și al comunității este o altă problemă recurentă, în special în Republica Cehă (56%) și Franța (50%).
Cu toate acestea, profilurile naționale diverg în ceea ce privește temele cheie.

În Germania, constrângerile legate de resurse sunt resimțite cel mai acut, 72 % dintre respondenți afirmând că lipsa fondurilor, a personalului sau a formării profesionale reprezintă o problemă majoră, cea mai ridicată dintre toate țările. Cu toate acestea, liderii germani sunt mai puțin susceptibili să considere ca urgente barierele legate de incluziune, diversitate sau valorile UE, ceea ce sugerează o mai mare pregătire instituțională în aceste domenii.

În schimb, respondenții cehi raportează cele mai ridicate niveluri de dificultate în atragerea și implicarea tinerilor (64%) și menționează provocări mai mari în discutarea incluziunii și a justiției sociale. Profilul francez arată o preocupare generalizată cu privire la dezangajarea tinerilor și motivația în jurul valorilor UE (56% spun că este o problemă majoră).
În România, liderii de tineret sunt mai puțin susceptibili să considere o singură problemă ca fiind o barieră critică, dar raportează în mod constant o preocupare moderată până la ridicată cu privire la toate categoriile, indicând un set difuz, dar persistent, de obstacole, de la participarea redusă la lipsa de sprijin.

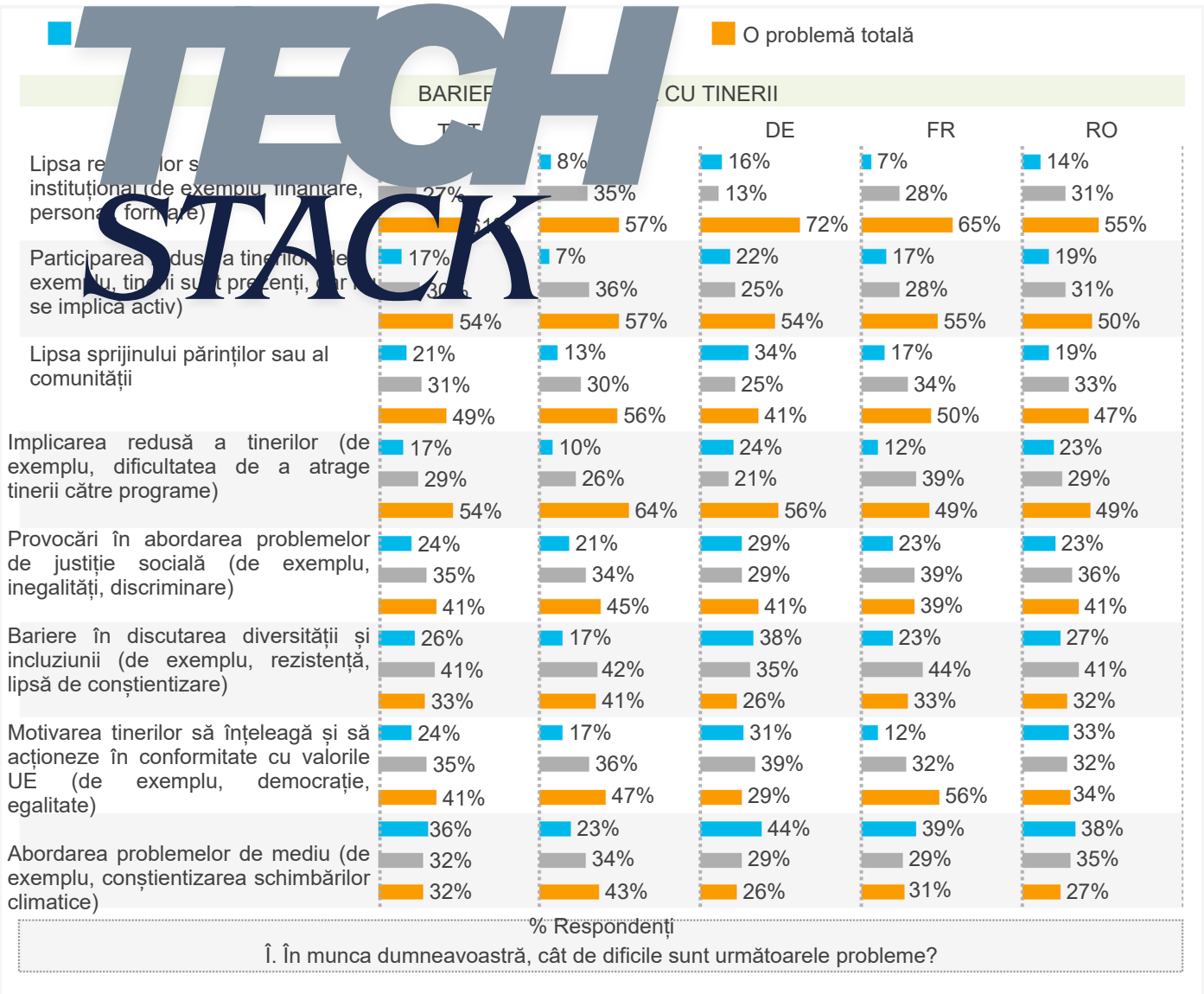

TECH STACK

3.3.3 Metode de motivare a tinerilor

Liderii tineri din întreaga Europă sunt de acord asupra importanței metodelor interactive, non-formale și participative pentru menținerea motivației. Jocurile, atelierele, proiectele de grup și învățarea experiențială au fost comune în toate contextele.
Cu toate acestea, fiecare țară a pus accentul pe aspecte diferite. În Germania, liderii au subliniat participarea și co-crearea, oferind tinerilor posibilitatea de a-și exprima opinia în luarea deciziilor și responsabilitatea pentru activități. În Republica Cehă, accentul a fost pus pe mentorat, pedagogie experiențială și competiții ca instrumente de implicare. În Franța, tema cea mai puternică a fost sensibilizarea și consolidarea încrederii, inclusiv mentoratul între colegi și întâlnirea cu tinerii acolo unde se află ei.
În România, liderii au subliniat învățarea prin serviciu și voluntariatul, conectând motivația la responsabilitatea civică.
Comparația arată că, deși formatele interactive sunt comune, Germania se concentrează pe agenția tinerilor, Republica Cehă pe învățarea experiențială, Franța pe sensibilizare și încredere, iar România pe acțiunea civică. „Motivația crește atunci când tinerii simt că sunt ascultați, incluși și li se acordă responsabilitatea de a-și modela propria învățare și contribuție.” ar putea fi considerată o perspectivă comună a liderilor tinerilor.

METODE ȘI INSTRUMENTE UTILIZATE PENTRU MOTIVAREA TINERILOR

Bariere sau neutilizare
Nu știu / Nu folosesc niciunul; Întrebarea nu se aplică situației mele; Lipsa resurselor sau context nefavorabil

Mentorat și modelare de roluri
Conducere inspirațională
Conducere prin exemplu
Abordare personală de mentorat
Co-responsabilitate pentru activități

Educație non-formală și experiențială
Învățarea bazată pe proiecte
Pedagogia experiențială
Reflecție și feedback
Învățarea prin serviciu și jocuri interactive

Relevanța personală și autonomia
Activități bazate pe nevoile tinerilor
Clarificarea scopului și a obiectivelor personale
Personalizarea activităților
Relevanța culturală

Crearea unor medii sigure și incluzive
Eliminarea barierelor care împiedică participarea
Ascultare activă și co-creare
Sentimentul de apartenență și sprijin
Comunicare caldă și spații sigure

Interacțiune față în față și dialog
1:1 discussions, debates, themed dialogues; Informal meet-ups, open conversations; Creating spaces for personal expression

Cultura recunoașterii, încurajării și incluziunii
Feedback constructiv; recunoaștere; promovarea exemplelor pozitive

Activități interactive și practice
Ateliere practice și experimente
Hackathoane și gamificare
Învățarea prin practică
Jocuri de rol și responsabilitate reală

Utilizarea tehnologiei și a instrumentelor digitale
Platforme online, rețele sociale (Instagram, TikTok, Discord, WhatsApp); Gamificare, aplicații educaționale, podcasturi, vloguri; Educație digitală, ateliere digitale

Activități comunitare și sociale
Activități de agrement și evenimente culturale
Turnee sportive
Proiecte de implicare comunitară
Campanii culturale și interculturale

Motivația prin recunoaștere
Recunoașterea competențelor
Campanii între colegi
Evenimente sociale și comunitare

Utilizarea tehnologiei și a instrumentelor digitale
Platforme digitale; educație online; rețele sociale

Mentorat și coaching
Activități de agrement și evenimente culturale
Turnee sportive
Proiecte de implicare comunitară
Campanii culturale și interculturale

Educație non-formală și experiențială
Educație non-formală, învățare bazată pe proiecte; Activități în aer liber, tabere, drumeții; Povestiri, teatru forum, jocuri de rol

Educație non-formală și activități civice
Ateliere și evenimente
Programe de educație civică
Activități de încălzire și activități bazate pe proiecte
Activități deschise pentru tineri

Abordări bazate pe colegi și comunitate
Recunoașterea între colegi
Implicarea comunității
Rețelele sociale și platformele comunitare
Buletine informative și mesagerie online
Podcasturi

Recunoaștere și oportunități simbolice
Valorizarea CV-ului
Oportunități de recunoaștere simbolică
Implicarea și responsabilizarea tinerilor
Împărțirea responsabilității

Construirea încrederii și spații sigure
Construirea încrederii și comunicării
Ascultarea activă
Co-crearea tinerilor și dezbaterile de grup
Crearea unor spații sigure pentru dialog

Utilizarea instrumentelor digitale și a mijloacelor de comunicare în masă
Platforme de socializare WhatsApp, YouTube, cursuri online
Chat personal

Implicare civică și participare democratică
Ateliere și evenimente
Programe de educație civică
Activități de încălzire și activități bazate pe proiecte
Activități deschise pentru tineri

Educație non-formală și experiențială
Recunoaștere și feedback
Premii și apreciere publică
Certificate și feedback constructiv
Model de rol

Activități interactive și practice
Ateliere practice și experimente
Hackathoane și gamificare
Învățarea prin practică
Jocuri de rol și responsabilitate reală

Participare și co-creare
Ateliere de comunicare
Formate creative de învățare
Seminarii tematice
Activități de joc de rol

Contact personalizat și dialog
Dialog față în față
Discuții și dezbateri
Dialoguri tematice
Conversații deschise

Q. Ce instrumente sau metode folosiți pentru a implica și motiva tinerii?

CZ DE FR RO

3.3.4 Provocări în promovarea incluziunii în rândul tinerilor

În cele patru țări, obstacolul cel mai frecvent menționat în promovarea incluziunii este lipsa resurselor, variind de la 58 % în România la 69 % în Franța. Urmează lipsa formării în practici incluzive, cu niveluri deosebit de ridicate în Republica Cehă (62 %) și Franța (61 %).

Rezistența din partea tinerilor prezintă cea mai mare variație: aceasta reprezintă o provocare centrală în România (59 %), dar este menționată mult mai rar în Republica Cehă (17 %) și Germania (21 %). Climatul social și politic mai larg este menționat de 58 % dintre liderii tinerilor din Germania, dar numai de 16 % în Republica Cehă și 22 % în Franța.

Barierele lingvistice sau culturale sunt menționate mai rar în toate țările, cu excepția Germaniei (36%).

În ansamblu, datele sugerează că barierele structurale, precum resursele și formarea, domină în toate contextele, în timp ce rezistența tinerilor și condițiile sociale sunt percepute foarte diferit în funcție de țară.

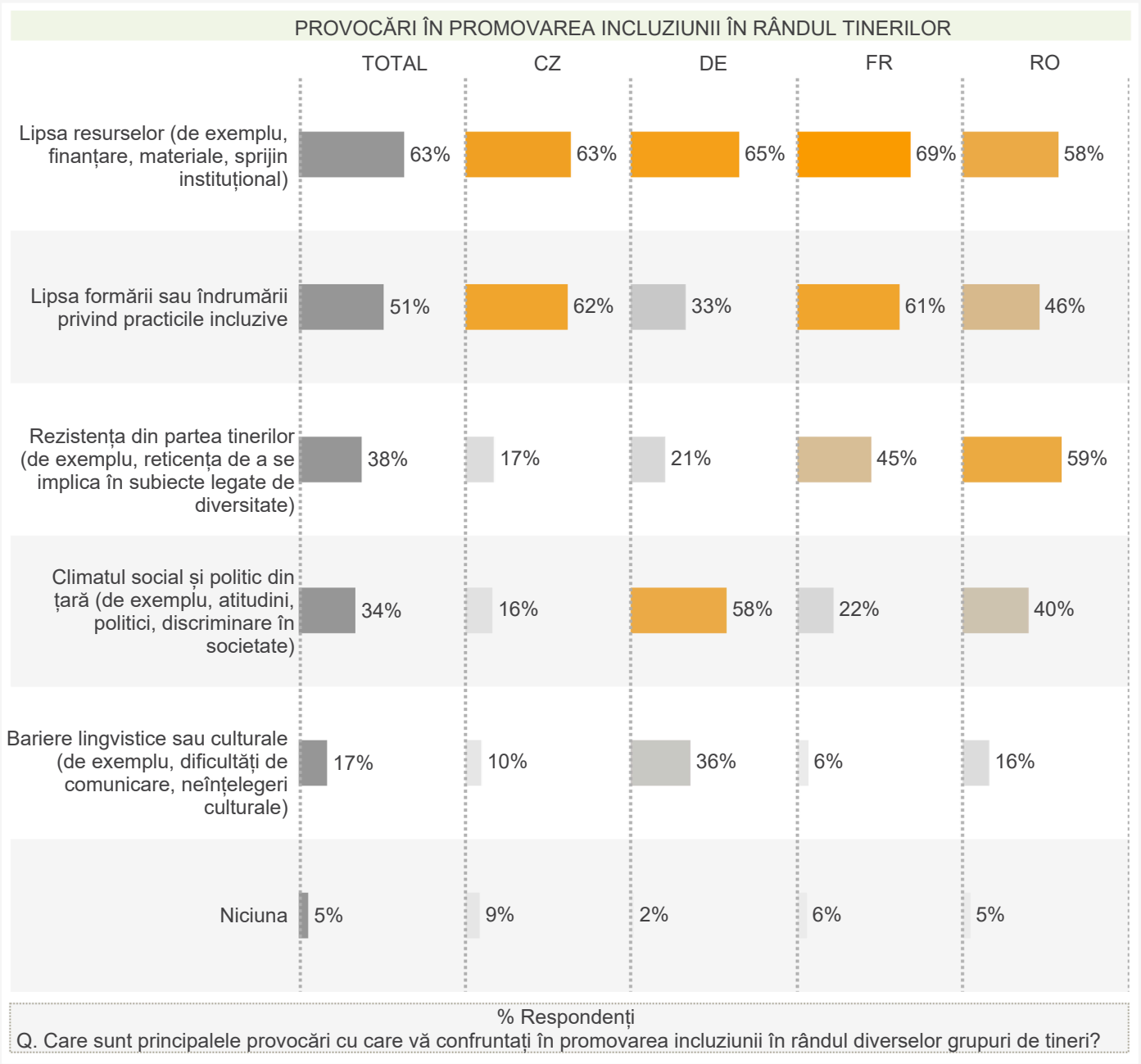

3.3.5 Metode de promovare a incluziunii în rândul tinerilor

În toate contextele, liderii tineri au subliniat că sprijinirea incluziunii necesită o combinație de sprijin personalizat, spații sigure și acces fără bariere. Mentoratul, educația non-formală și implicarea comunității au fost teme recurente. Diferențele apar în strategiile accentuate.
În Germania, liderii au menționat cel mai des eliminarea barierelor financiare și asigurarea accesibilității, de la activități gratuite la metode de comunicare adaptate.

„Ne asigurăm că nu există taxe de participare sau găsim surse alternative de finanțare, astfel încât tinerii să nu trebuiască să-și facă griji în legătură cu costurile. De asemenea, asigurăm spații accesibile și ne luăm timp să explicăm totul pas cu pas. Este important ca ei să se simtă susținuți și înțeleși, nu excluși din cauza unor bariere pe care nu le pot controla.” (YL, Germania, 2025)

În Republica Cehă, mentoratul și sprijinul individualizat au avut un rol central, combinate cu eforturi de a face programele accesibile și cu costuri reduse.

„Încerc să fiu aproape de ei, să fiu disponibil personal și să le arăt că există o comunitate din care pot face parte dacă se implică. Adesea, sentimentul de apartenență este cea mai puternică motivație pentru ei de a continua, mai mult decât orice activitate pe care o organizăm.” (YL, Republica Cehă, 2025)

IÎn Franța, incluziunea era strâns legată de accesibilitatea financiară, parteneriatele cu instituțiile și mentoratul personalizat.

„Lucrăm în amonte cu partenerii pentru a identifica ce anume îngreunează participarea, fie că este vorba de bani, sănătate sau lipsa sprijinului. Apoi adaptăm totul: costurile, programul, activitățile, chiar și mesele și pauzele. Ideea este să nu așteptăm prea mult dintr-o dată, ci să îi însoțim pas cu pas, astfel încât fiecare tânăr să simtă că poate face parte din grup.” (YL, Franța, 2025

În România, liderii au pus accentul pe crearea de spații sigure și primitoare, mentorat și oportunități de voluntariat pentru a consolida sentimentul de apartenență și participare.

„Activitățile desfășurate de instituția pentru care lucrez au loc într-un spațiu public, situat în centrul orașului, pentru a fi ușor accesibile tuturor celor care doresc să participe. Din păcate, nu folosesc alte metode care ar putea să îi motiveze să se implice.” YL, România, 2025

„Incluziunea funcționează cel mai bine atunci când activitățile sunt gratuite, primitoare și susținute de mentori care își dedică timp pentru a se adapta nevoilor reale ale tinerilor.” Aceasta ar putea fi o viziune comună asupra celor mai bune metode și abordări în promovarea incluziunii în rândul tinerilor.

A se vedea graficele complete din anexa 1.

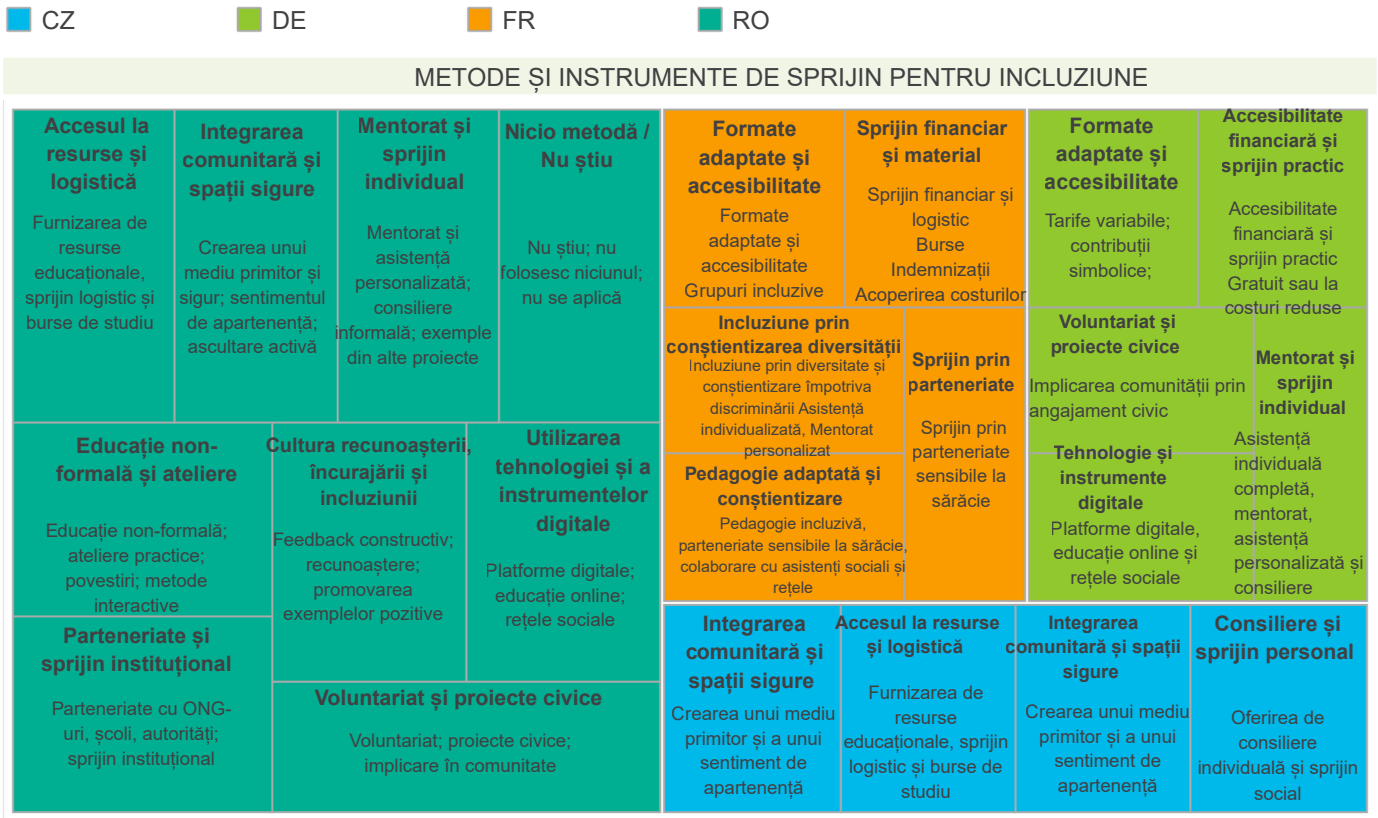

Q: Ce instrumente sau metode utilizați în prezent pentru a sprijini incluziunea tinerilor cu mai puține oportunități (de exemplu, tineri care se confruntă cu bariere economice, sociale, educaționale sau legate de sănătate)?

3.3.6 Grupuri de tineri provocate să includă activități în percepția liderilor de tineret

În toate țările, liderii tinerilor semnalează cel mai adesea dificultăți în includerea tinerilor cu dizabilități (41 %), a tinerilor care se confruntă cu dificultăți educaționale (40 %) și a tinerilor cu probleme de sănătate (39 %).
Un procent moderat menționează tinerii care se confruntă cu excluziunea socială (29%), care se confruntă cu dificultăți economice (27%) sau care trăiesc în zone rurale sau dezavantajate din punct de vedere geografic (24%). Proporții mai mici menționează tinerii proveniți din medii culturale diverse sau din familii de migranți (22%), tinerii afectați de conflicte sau strămutări (17%) și tinerii LGBTQIA+ (11%).
În ceea ce privește rezultatele comparative, Germania se remarcă prin procente constant ridicate în mai multe categorii, în special dizabilități (53 %), dificultăți educaționale (51 %) și medii migrante (35 %), ceea ce sugerează o conștientizare largă a barierelor sistemice, dar și posibile lacune în structurile de sprijin.
România raportează cele mai mari dificultăți în ceea ce privește tinerii care se confruntă cu bariere educaționale (53%) și dezavantaje rurale (33%), reflectând preocupările naționale cu privire la inegalitățile geografice și școlare.
Franța pune un accent mai puternic pe excluziunea socială (37%) și dizabilități (44%), în timp ce provocările legate de tinerii LGBTQIA+ (6%) sau de medii migrante (15%) sunt menționate mai rar.
Republica Cehă prezintă cele mai scăzute rate în general, dar menționează mai des sănătatea mintală (35 %) și tinerii LGBTQIA+ (19 %), indicând preocupări specifice, dar mai puține bariere percepute în alte categorii.
Constatările generale indică faptul că provocările sunt raportate cel mai frecvent în ceea ce privește incluziunea tinerilor care se confruntă cu bariere structurale, de învățare sau legate de sănătate, în timp ce contextele legate de identitate sau migrație sunt menționate mai rar în acest set de date.

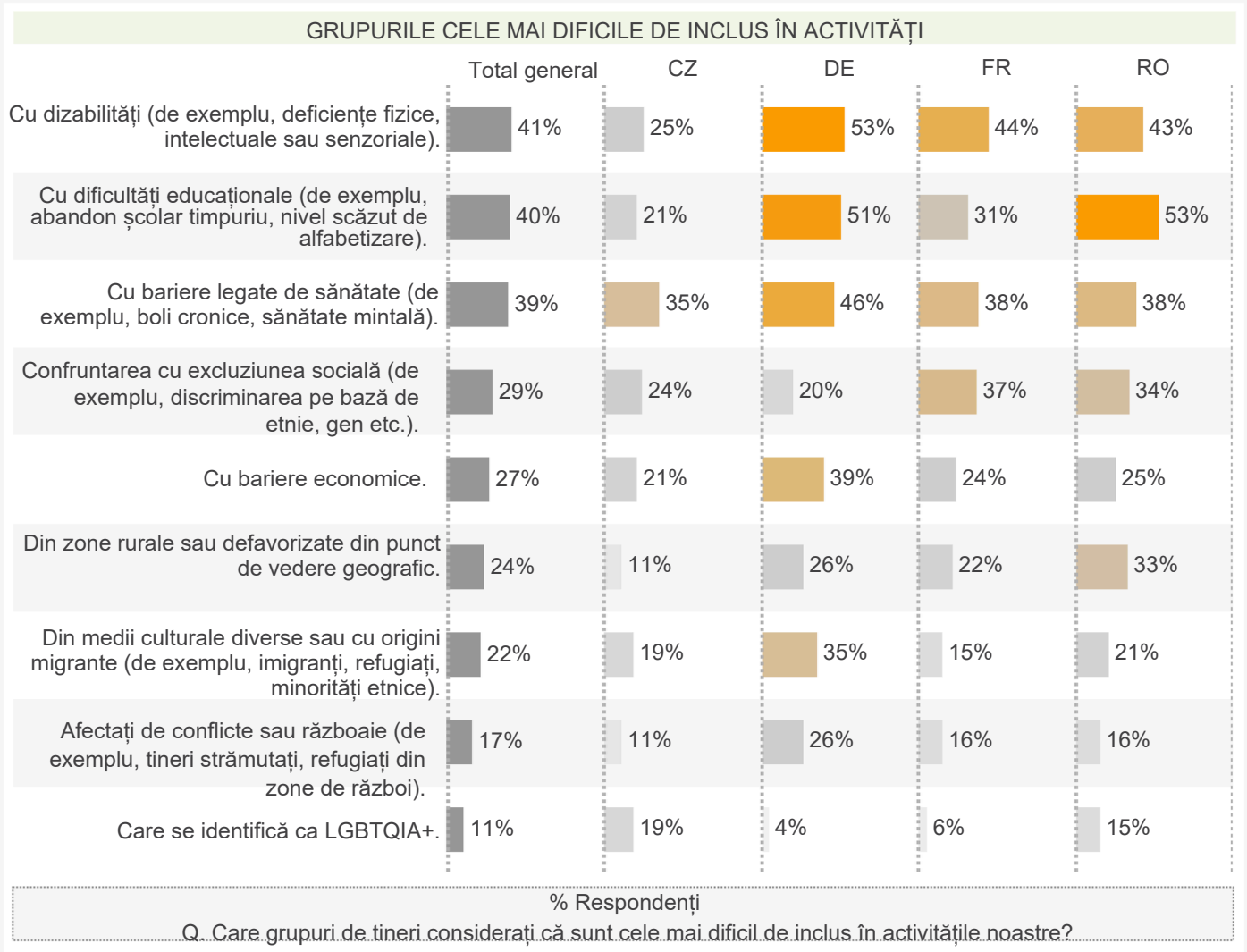

3.4 NEVOI ȘI PREFERINȚE DE FORMARE

3.4.1 Subiecte de interes

În toate țările, liderii tineri manifestă cel mai mare interes pentru formarea în domeniul motivării tinerilor (86 %), mentoratului (81 %) și comunicării (80 %). Leadership-ul tinerilor (73 %) și participarea civică (75 %) ocupă, de asemenea, locuri fruntașe, ceea ce demonstrează un interes constant pentru dezvoltarea competențelor de implicare și sprijin.

Deși interesul rămâne puternic pentru incluziune (77 %), diversitate culturală (76 %) și justiție socială (75 %), domenii precum evaluarea impactului (68 %), valorile UE (65 %) și justiția climatică (69 %) beneficiază de un nivel relativ mai scăzut de interes.

Programele de formare ar trebui să se bazeze pe prioritățile existente ale liderilor tineri (de exemplu, mentorat, motivație, facilitare), introducând în același timp module accesibile pe teme pe care aceștia le consideră importante, dar în privința cărora se simt mai puțin încrezători, cum ar fi alfabetizarea digitală, democrația și echitatea.

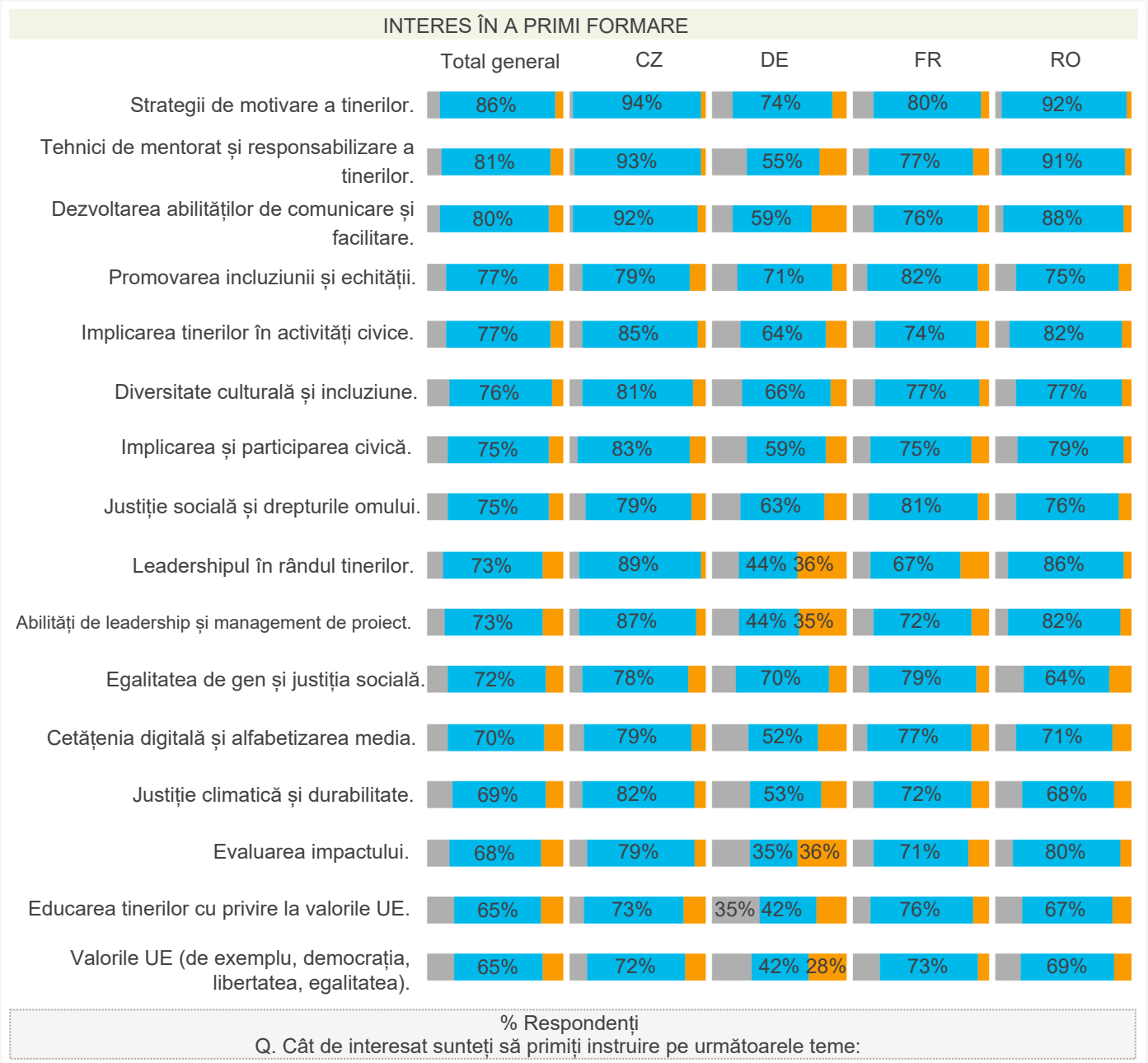

3.4.2 Formate de instruire și abordări de învățare preferate

Liderii de tineret din diferite țări împărtășesc o preferință pentru formatele de formare practice și interactive, deși echilibrul între formarea digitală și cea față în față variază.
În ceea ce privește rezultatele comparative, există unele diferențe între țări. În România, există o preferință puternică pentru învățarea aplicată: 88% aleg studii de caz și exemple practice, în timp ce doar 16% preferă prelegerile. Formatele hibride (50%) și interactive online (49%) sunt cele mai populare, iar weekendurile (57%) sunt perioada preferată. Liderii de tineret din Cehia se îndreaptă, de asemenea, spre flexibilitate, preferând formatele hibride (56%) și online (47%), cu o combinație de teorie și practică. Weekendurile (84%) domină ca fiind cel mai bun moment pentru formare. Liderii de tineret din Germania se remarcă prin preferința lor puternică pentru formatele structurate față în față. Sesiunile față în față (72%) și învățarea bazată pe cazuri (82%) sunt clar preferate, formarea fiind programată ideal în timpul săptămânii (79%).
În Franța, preferințele sunt mai echilibrate. Formatele hibride (50%) și metodele participative, cum ar fi discuțiile între colegi (51%), sunt comune, weekendurile (61%) și vacanțele școlare (33%) fiind preferate pentru programare.
În general, liderii de tineret apreciază caracterul practic, implicarea și programarea care respectă disponibilitatea lor, România și Germania afișând extreme opuse: una înclinând spre formatul digital și aplicat, cealaltă spre formatul structurat și față în față.

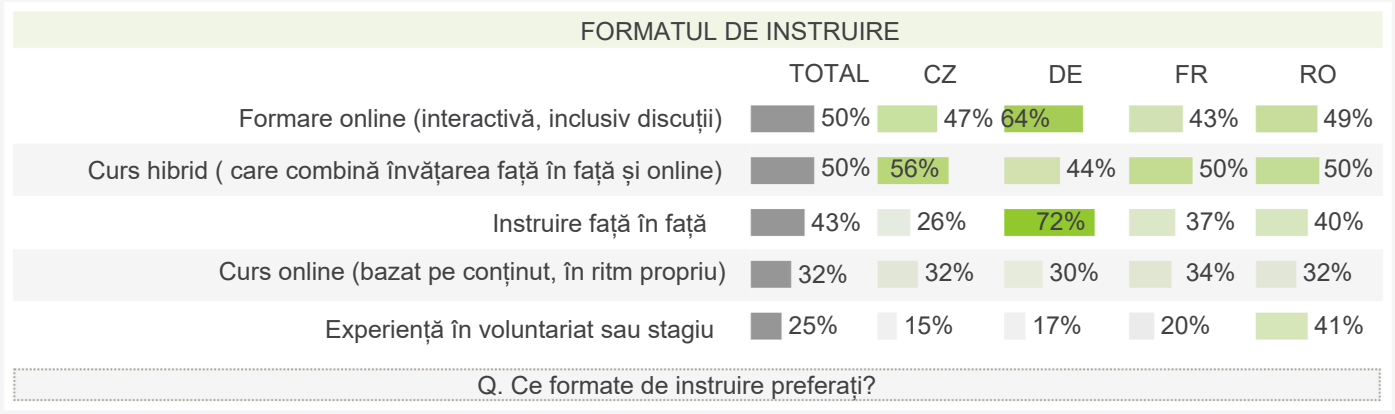

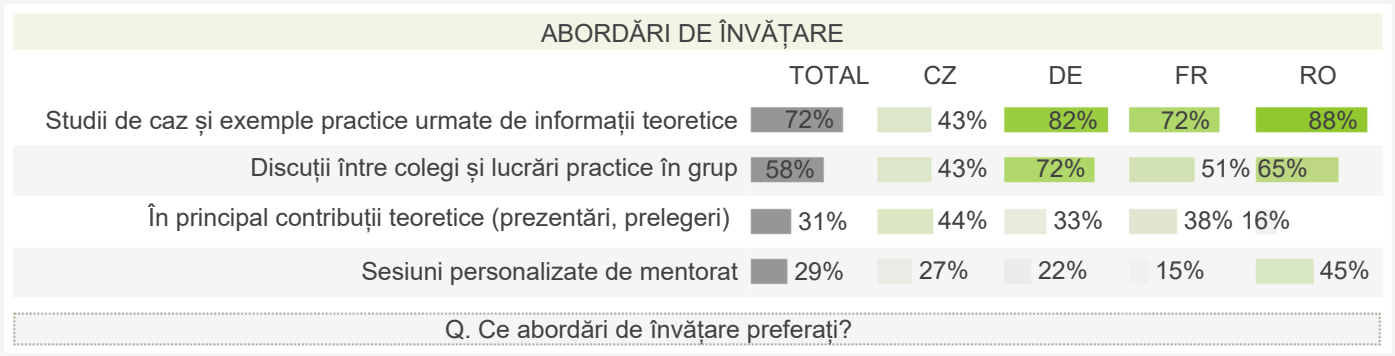

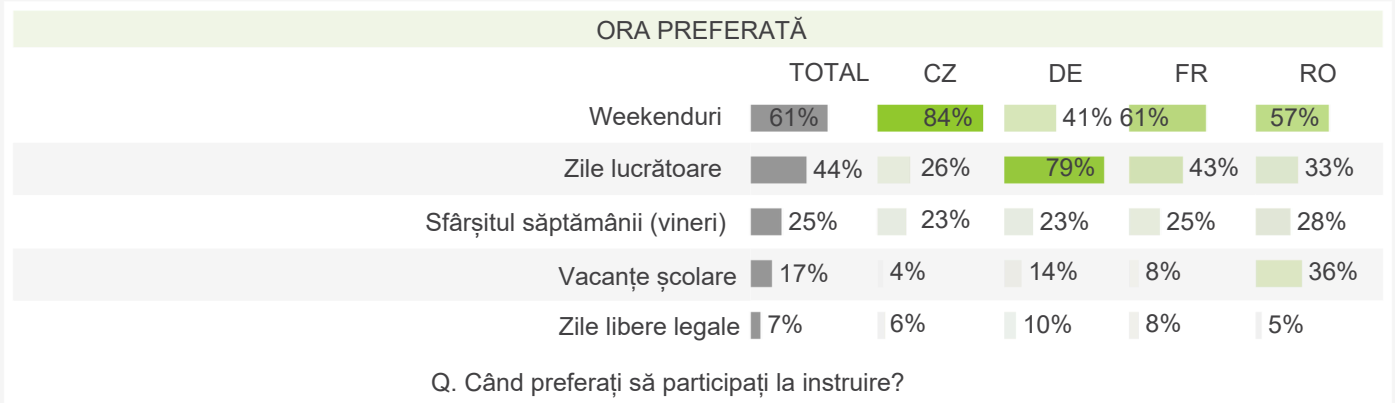

3.4.3 Conținutul sau activitățile preferate de formare

În toate țările, liderii de tineret au împărtășit o preferință puternică pentru formarea practică, interactivă și bazată pe exemple din lumea reală. Cu toate acestea, accentul pus pe diferite elemente variază în mod semnificativ în funcție de context.
În Germania, modelul cel mai clar este cererea pentru un mix echilibrat de teorie și practică, liderii subliniind valoarea contribuției concise a experților, urmată de metode direct aplicabile. Certificarea a fost, de asemenea, menționată ca un factor motivant important. În Republica Cehă, liderii au pus un accent mai puternic pe pedagogia experențială și interactivă, cu mentorat, coaching și simulări. Ei au subliniat, de asemenea, necesitatea flexibilității în ceea ce privește formatul (sesiuni mai scurte, predare hibridă) și materialele concrete pe care le-ar putea lua cu ei.
În Franța, liderii de tineret au acordat prioritate resurselor concrete și direct aplicabile, solicitând studii de caz și exemple practice care să evite abstractizarea. De asemenea, au subliniat flexibilitatea și accesibilitatea, solicitând module mai scurte, opțiuni hibride și recunoaștere prin insigne sau certificări. Teme precum antidiscriminarea, diversitatea și sănătatea mintală au ocupat un loc important. În România, liderii au evidențiat învățarea prin serviciu, voluntariatul și educația experențială ca instrumente distinctive, conectând implicarea tinerilor direct la responsabilitatea civică. Accentul pus pe legarea creșterii personale de acțiunea socială a fost mai pronunțat decât în alte țări.
În ansamblu, datele sugerează că, deși toate țările doresc o formare bazată pe realitate și bogată în metode interactive, Germania se remarcă prin echilibrul dintre teorie și practică, Republica Cehă prin accentul pus pe pedagogia experențială, Franța prin accentul pus pe flexibilitate și resurse concrete, iar România prin orientarea puternică către implicarea civică prin învățarea la locul de muncă.

"The training must give us real examples and practical tools we can apply immediately, but also space to exchange and learn from each other's experience." could be a join perspective over the prefered training content or activities.

A se vedea graficul complet din anexă..

CONȚINUT ȘI ACTIVITĂȚI PREFERATE

Q. Ce conținut sau activități ar trebui să fie incluse în cursul de formare pentru ca dumneavoastră să participați? Întrebare deschisă.

3.4.4 Bariere și stimulente pentru accesul la dezvoltarea profesională

În general, liderii tineri identifică constrângerile de timp și programarea ca fiind cele mai frecvente bariere în calea participării la formare. Majoritatea (60%) raportează lipsa de timp, iar 48% spun că angajamentele profesionale sau personale intră în conflict cu oportunitățile de formare. În plus, 41% consideră că programul de formare nu se potrivește cu disponibilitatea lor.
Constrângerile de timp sunt deosebit de pronunțate în Germania (63%), unde problemele legate de programare (63%) și beneficiile neclare (39%) sunt, de asemenea, raportate mai frecvent decât în alte țări.
În România, constrângerile financiare (45%) și conflictele de program (42%) joacă un rol mai important, alături de limitările de timp (60%). Franța raportează mai puține bariere în general, deși 55% menționează în continuare timpul ca o constrângere, iar 45% menționează programul.
În schimb, liderii tineri din Cehia sunt mai puțin susceptibili să raporteze majoritatea barierelor, doar 18% menționând conflictele de program și 17% problemele financiare, deși timpul rămâne o preocupare majoră (61%).
Barierele tehnice sau legate de accesibilitate rămân marginale în toate țările, limba, internetul și accesul la materiale fiind rareori menționate ca obstacole. Aceste constatări sugerează că furnizorii de formare ar trebui să acorde prioritate programării flexibile și să comunice în mod clar valoarea pentru a depăși obstacolele participării.

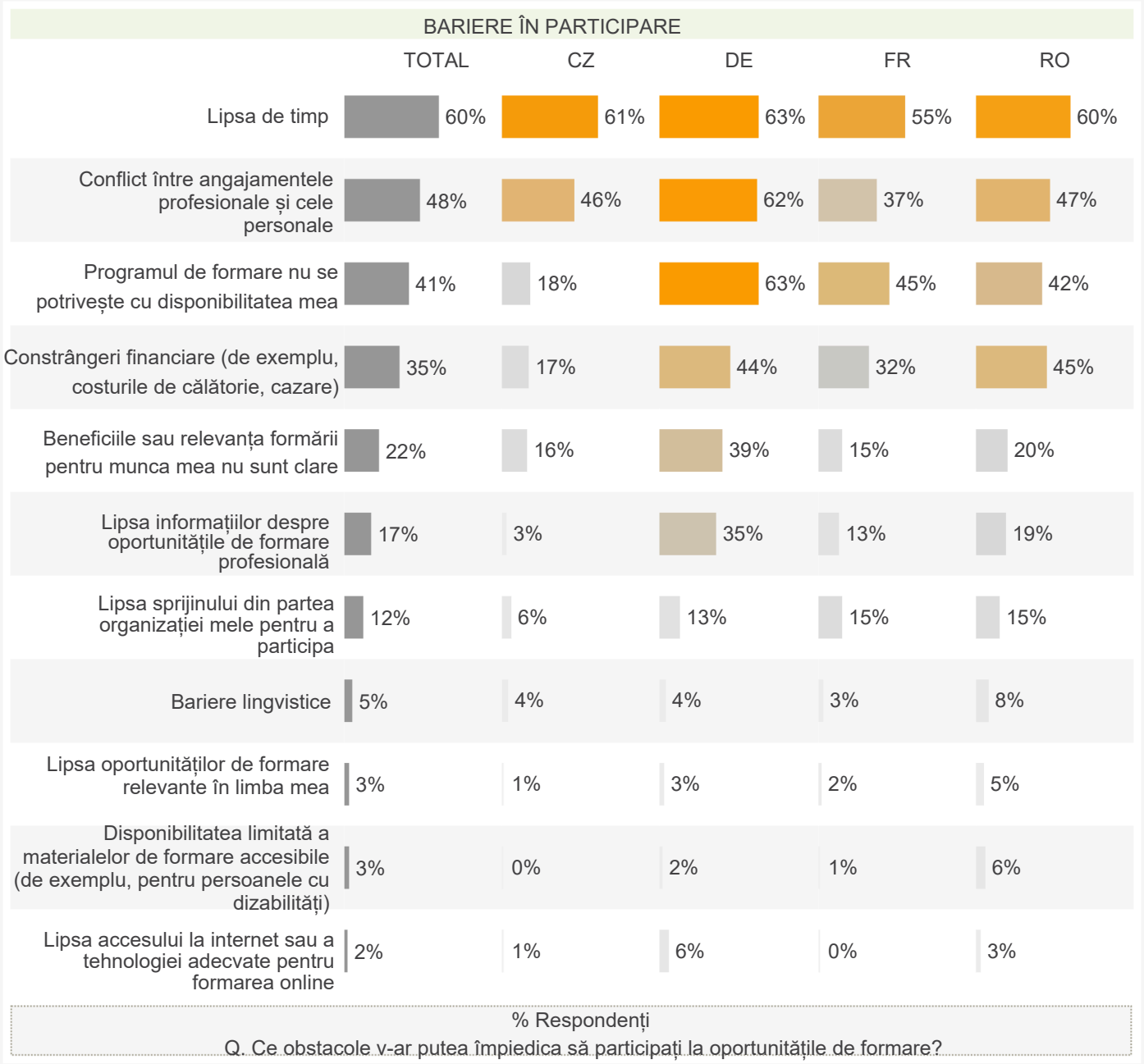

În cele patru țări, liderii de tineret au subliniat valoarea instrumentelor accesibile, a legăturii cu colegii și experții, precum și a mecanismelor de sprijin care fac munca lor cu tinerii mai eficientă și mai durabilă.
Cele mai des preferate rezultate au fost seturile de instrumente și ghidurile de activități (41%), platformele digitale de implicare (34%) și sprijinul financiar prin micro-granturi (33%). De asemenea, a fost remarcabil interesul pentru materialele educaționale (32%) și coaching-ul online (32%), ceea ce arată că mulți lideri caută atât resurse tangibile, cât și opțiuni de dezvoltare personalizate.
Oportunitățile de învățare între colegi (30%) și rețelele de profesioniști (30%) au fost apreciate în mod constant, în special în contextele în care liderii de tineret operează cu un sprijin instituțional limitat.
Deși preferințele variază de la o țară la alta, datele sugerează o dorință comună pentru instrumente flexibile, orientate spre practică și comunități de învățare care depășesc cadrul unei singure sesiuni de formare, pentru a favoriza dezvoltarea și impactul continuu.

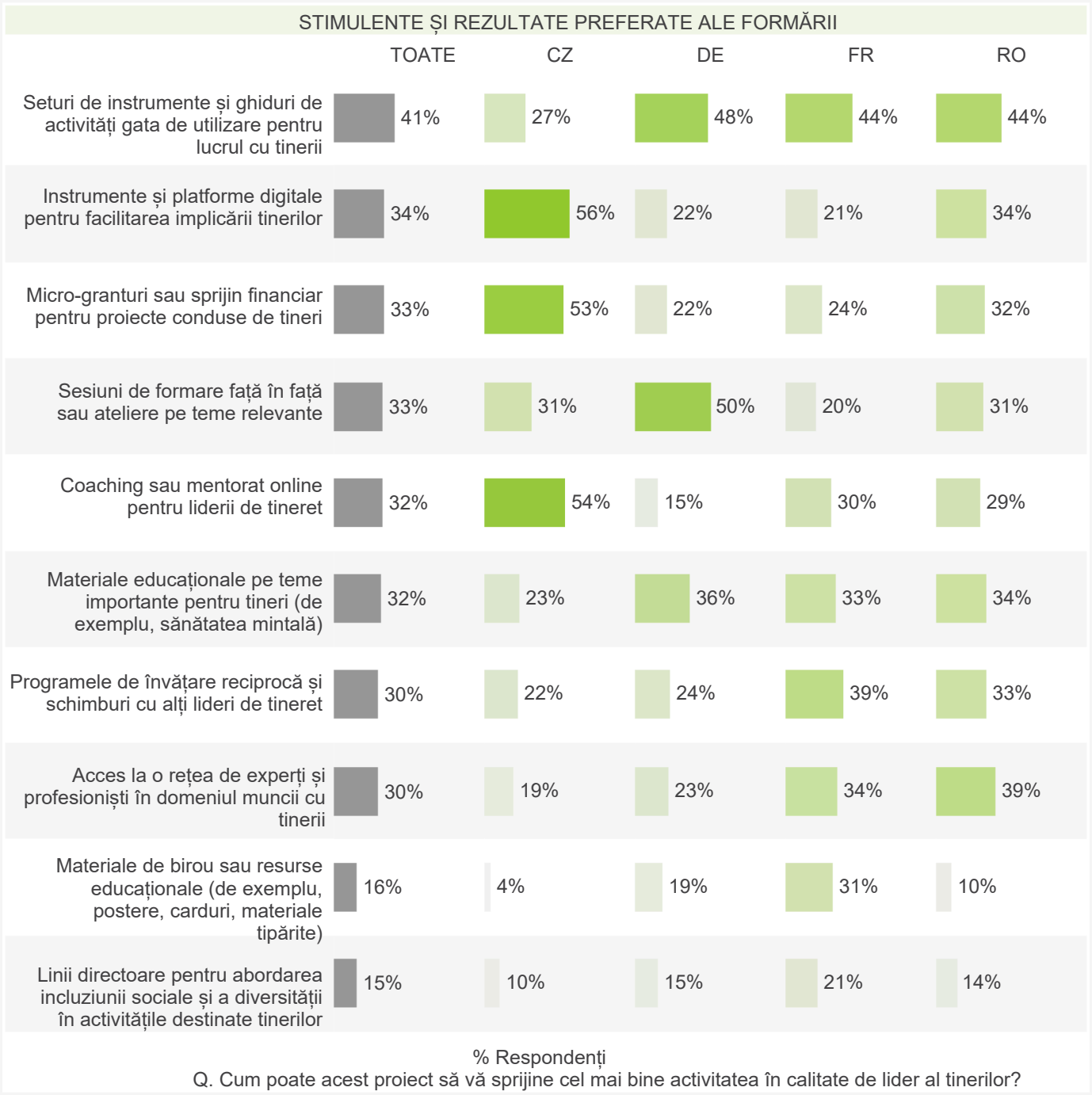

3.4.5 Interesul pentru participarea la experiențe internaționale și nevoile

În cele patru țări, liderii tineri manifestă un interes variat, dar în general puternic, pentru implicarea internațională, cu o probabilitate ridicată de participare, variind de la 20 % (Germania) la 70 % (Republica Cehă).

Acest interes reflectă mai mult decât curiozitate, liderii tineri descriind în mod constant colaborarea internațională ca o modalitate semnificativă de a-și îmbunătăți competențele, de a-și spori motivația și de a aduce o energie nouă în munca lor. Ei subliniază importanța învățării reciproce, a expunerii la noi abordări și a capacității de a transpune perspectivele internaționale în contextul lor local.

Barierele logistice rămân, dar atunci când acestea sunt abordate, experiențele internaționale sunt considerate pe scară largă ca un levier pentru dezvoltarea profesională și inovare.

În ansamblu, sprijinirea mobilității și a cooperării europene rămâne o strategie relevantă și cu impact pentru dezvoltarea lucrătorilor de tineret, în special atunci când se bazează pe aplicarea practică, schimbul între colegi și sprijinul instituțional.

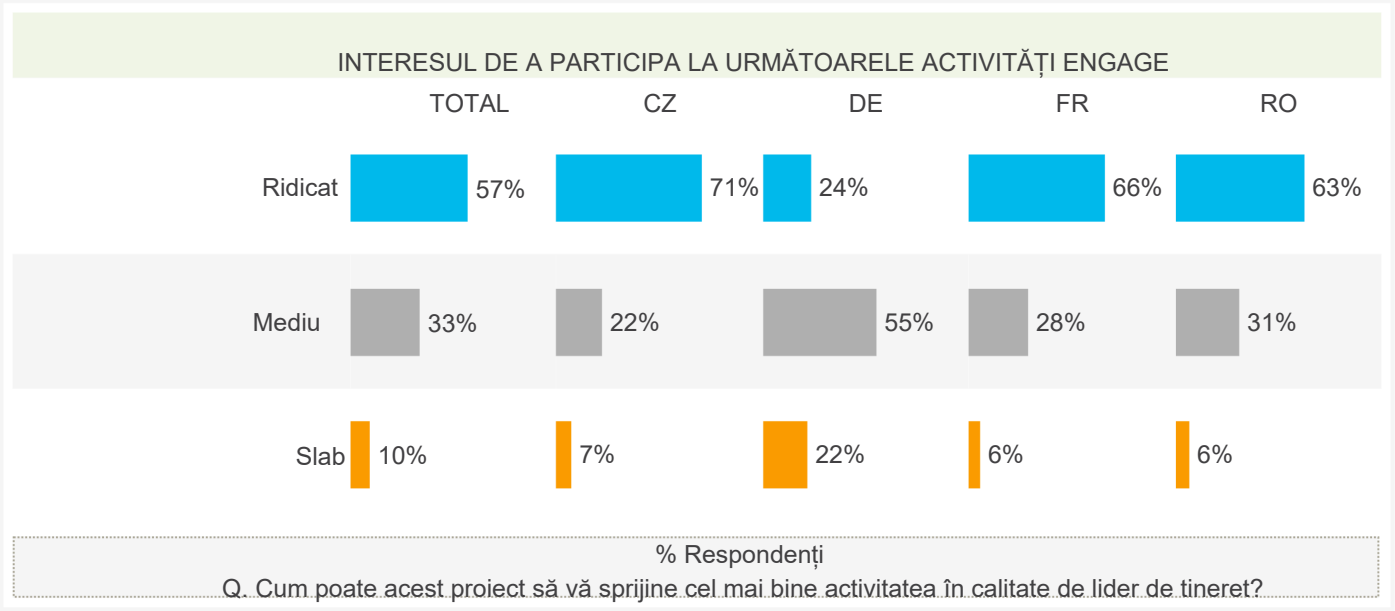

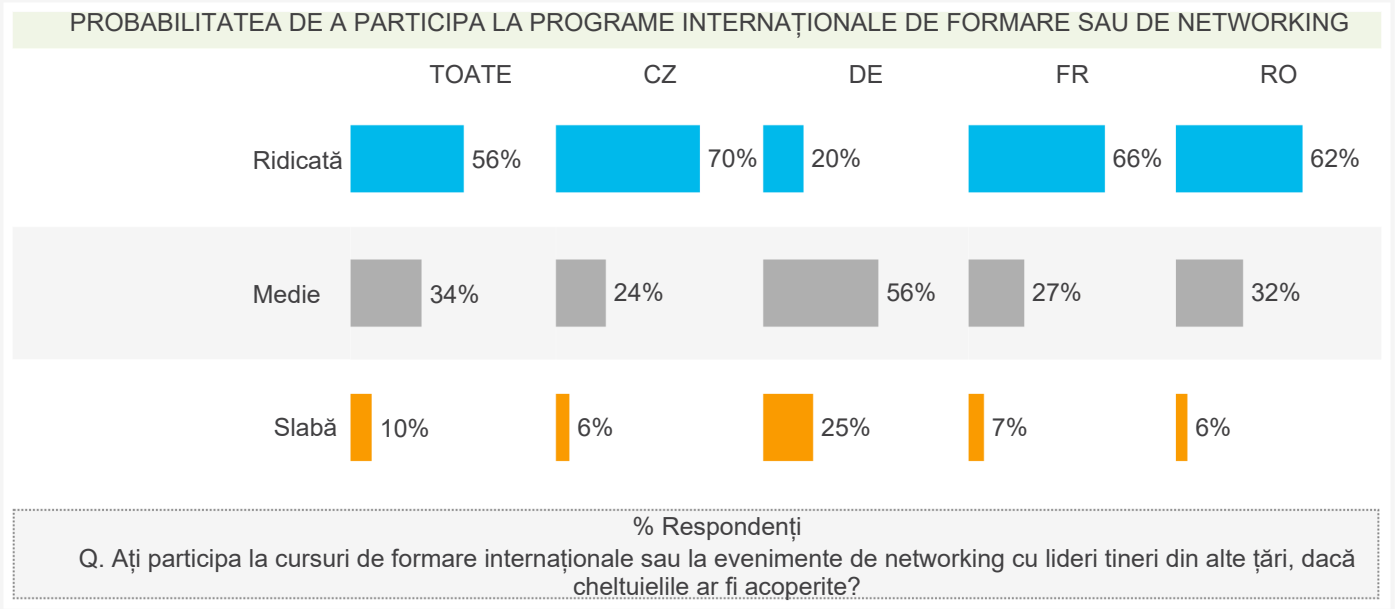

3.5 CONCLUZII PRINCIPALE ȘI OBSERVAȚII FINALE

3.5.1 Concluzii generale

În cele patru țări, liderii tineri împărtășesc un angajament puternic față de implicarea civică, incluziune și leadership tinerilor, dar se confruntă cu obstacole comune în activitatea lor, în special participarea redusă a tinerilor, resursele instituționale limitate și sprijinul insuficient din partea familiilor sau comunităților. Provocările legate de sănătatea mintală în rândul tinerilor, inegalitățile sociale și presiunile mediului digital sunt preocupări recurente, care subliniază contextele complexe în care trebuie să se desfășoare activitatea cu tinerii.
În ciuda acestor provocări comune, profilurile specifice fiecărei țări relevă diferențe notabile în ceea ce privește experiența, prioritățile și nevoile de formare:
România prezintă un profil de lideri tineri cu un nivel ridicat de educație, din mediul urban, mulți dintre ei fiind nou-veniți în domeniu. Activitatea lor se caracterizează printr-o motivație ridicată și o orientare puternică către metode experiențiale, non-formale. Provocările se concentrează pe demotivarea tinerilor, lipsa de orientare și lacunele în materie de implicare, în special în cazul tinerilor care se confruntă cu sărăcia, dificultăți educaționale sau dezavantaje rurale. Liderii români preferă formarea practică, în lumea reală, cu componente puternice de interacțiune între colegi și manifestă un interes ridicat pentru colaborarea internațională.

Germania se remarcă prin accentul pe care îl pune pe democrație, participare și incluziune ca răspuns la amenințările sociale precum extremismul și inegalitatea. Liderii tineri raportează o stabilitate profesională puternică și preferă metodele structurate și participative. Nevoile lor de formare cele mai urgente sunt în domeniul egalității de gen, al alfabetizării media și al justiției climatice. Schimburile internaționale sunt considerate un instrument pentru a răspunde provocărilor globale și pentru a consolida practica.

În Republica Cehă, liderii tineri se află adesea la începutul carierei lor și semnalează sănătatea mintală, izolarea și dezinformarea ca fiind provocările dominante ale tinerilor. Activitatea lor de incluziune se concentrează pe mentoratul personal, spații sigure și activități cu bariere reduse. Nevoile de formare se axează pe strategii de motivare, metode de incluziune și instrumente experiențiale, acordându-se prioritate flexibilității și învățării între egali.

Franța prezintă un domeniu divers, cu accent pe sensibilizare, consolidarea încrederii și combaterea excluziunii sociale. Liderii tinerilor subliniază sănătatea mintală, discriminarea și deconectarea politică ca probleme urgente. Ei folosesc mentoratul între colegi, metodele interculturale și implicarea comunității ca strategii de incluziune. Se așteaptă ca formarea să fie practică, flexibilă și certificată, cu un interes puternic pentru schimburile europene

În toate cele patru țări, liderii tineri sunt foarte implicați, dar adesea își desfășoară activitatea în medii cu resurse insuficiente.
Ei caută formări aplicabile, accesibile și adaptate la practica din lumea reală, în special pe teme precum bunăstarea emoțională, incluziunea, participarea și realizarea de proiecte. Dorința puternică de cooperare internațională, cu excepția liderilor tineri din Germania, sugerează o înțelegere comună a faptului că învățarea transfrontalieră este esențială pentru a face față provocărilor locale și europene în domeniul muncii cu tinerii.

3.5.2 Rezultate comparative

Liderii de tineret din Republica Cehă

Profilul liderilor de tineret respondenți din Republica Cehă, așa cum reiese din datele sondajului, arată un grup de practicieni care sunt în principal tineri sau de vârstă mijlocie, educați și stabiliți în zone urbane, femeile constituind majoritatea respondenților. Mulți lucrează în ONG-uri, școli sau centre pentru tineri, adesea cu adolescenți și tineri adulți. O mare parte dintre ei declară că au mai puțin de cinci ani de experiență, ceea ce arată o cohortă emergentă de lideri care intră în domeniu.

Legătura dintre formare, practică și priorități este inegală. Liderii de tineret cehi acordă prioritate angajamentului civic, leadershipului și incluziunii, dar majoritatea dintre ei nu au pregătire în aceste domenii. Încrederea depășește adesea pregătirea formală, în special în domenii precum educația civică și drepturile omului, în timp ce domeniile noi și emergente (de exemplu, justiția climatică, intersecționalitatea și egalitatea de gen) rămân subdezvoltate.

Liderii de tineret identifică provocări în lucrul cu tinerii care reflectă atât preocupări globale, cât și locale. Ei observă că tinerii se confruntă cu probleme crescânde de sănătate mintală, izolare socială și incertitudine cu privire la viitor, agravate de suprasolicitarea digitală și dezinformarea.

În percepția liderilor de tineret, barierele în munca cu tinerii includ participarea scăzută, resursele limitate și sprijinul insuficient din partea comunității sau a părinților. Incluziunea este raportată ca fiind o provocare, în special pentru tinerii cu bariere legate de sănătate, dizabilități și cei expuși riscului de excluziune socială.

Pentru a motiva și a include tinerii în activitățile lor, liderii cehi se bazează pe metode experiențiale și non-formale, cum ar fi jocul de rol, mentoratul și exercițiile de reflecție.

Preferințele în materie de formare indică o cerere puternică pentru învățarea interactivă și flexibilă. Liderii preferă formatele hibride sau mai scurte, cu accent pe învățarea experențială, mentoratul și schimbul între colegi.

Prioritățile în materie de conținut includ strategii de motivare, practici de incluziune, sănătate mintală, comunicare, gândire critică și gestionarea proiectelor. A fost subliniată necesitatea unor materiale gata de utilizare și a unor instrumente concrete.

Liderii tinerilor cehi își exprimă, de asemenea, deschiderea față de experiențele internaționale, care sunt percepute ca oportunități de a se inspira, de a dezvolta noi metode și de a consolida colaborarea.

Liderii de tineret din Franța

Profilul liderilor tineri din Franța arată un grup divers, cu mulți respondenți activi în ONG-uri, organizații comunitare și servicii pentru tineri. Femeile constituie majoritatea, iar cele mai multe dintre ele locuiesc în zone urbane. Experiența lor profesională variază, dar multe dintre ele combină formarea formală cu implicarea practică în activități pentru tineri.

Formarea, practica și prioritățile relevă atât punctele forte, cât și lacunele. Liderii tineri francezi acordă prioritate angajamentului civic, participării și incluziunii, dar pregătirea este inegală în diferite domenii tematice. Încrederea este cea mai puternică în educația civică și incluziune, în timp ce lacunele rămân în domeniul justiției climatice și al egalității de gen. Competențele digitale și media sunt din ce în ce mai relevante, dar nu sunt abordate în mod consecvent ca o necesitate de pregătire.

Liderii tineri identifică provocări urgente pentru tinerii din Franța: sănătatea mintală, inegalitatea socială crescândă, excluderea grupurilor marginalizate și neîncrederea în instituțiile politice.

Barierele percepute în activitatea cu tinerii includ resursele limitate, lipsa unei finanțări consistente și dificultatea de a ajunge la tinerii aflați în situații precare sau marginalizate.

Pentru a motiva și a include tinerii, liderii francezi se bazează pe consolidarea încrederii și se utilizează frecvent abordări între egali, mentoratul între egali și activități bazate pe dialog. Educația non-formală și interculturală, campaniile de sensibilizare și atelierele civice ocupă, de asemenea, un loc important. Crearea de spații sigure și primitoare a fost subliniată ca fiind esențială.

Preferințele în materie de formare sunt puternic orientate către conținut practic, concret și accesibil. Au fost solicitate studii de caz, exemple din viața reală și resurse descărcabile, alături de formate scurte, flexibile și hibride. Prioritățile în materie de conținut includ incluziunea, combaterea discriminării, sănătatea mintală, instrumentele digitale și gestionarea proiectelor.

Liderii tinerilor francezi își exprimă, de asemenea, un interes puternic pentru cooperarea internațională, în special pentru Erasmus+ și rețelele europene, pe care le consideră o modalitate de a extinde oportunitățile și de a învăța noi strategii.

Lideri de tineret din Germania

Deși există un echilibru între sexe, o mare parte dintre liderii tineri declară că au între trei și zece ani de experiență, ceea ce arată că acest domeniu este susținut atât de practicieni cu stabilitate profesională, cât și de cei emergenți. Formarea, practica și prioritățile sunt interconectate, deși există încă lacune. Liderii tineri germani acordă o mare importanță angajamentului civic, leadershipului și participării. Cu toate acestea, deși încrederea în predarea democrației și incluziunii este puternică, formarea este inegală. Mulți se simt nepregătiți în domenii precum justiția climatică, egalitatea de gen
și alfabetizarea digitală, în ciuda faptului că acestea sunt identificate ca provocări centrale pentru tineri.
Liderii de tineret identifică multiple provocări în munca lor. Ei subliniază că tinerii din Germania se confruntă cu anxietatea climatică, extremismul politic și amenințările la adresa democrației, alături de inegalitatea economică și lipsa locuințelor. Barierele în munca cu tinerii includ lipsa resurselor, participarea redusă și sprijinul instituțional insuficient. Practicile incluzive rămân complexe, cu provocări în lucrul cu tinerii cu dizabilități,
dificultăți educaționale sau bariere legate de sănătate.
Pentru a motiva și a include tinerii, liderii de tineret germani se bazează pe metode participative și experiențiale. Participarea și co-crearea au fost printre cele mai accentuate strategii, oferind tinerilor controlul asupra activităților. Atelierele interactive, jocurile, proiectele bazate pe artă și munca în grup sunt comune, alături de mentorat și crearea de spații sigure. Preferințele în materie de formare relevă o cerere puternică pentru un mix echilibrat de teorie și practică. Respondenții au subliniat importanța unor contribuții teoretice scurte și structurate, completate de ateliere practice, simulări și schimburi între colegi. Nevoile specifice de conținut includ educația pentru democrație, sănătatea mintală, incluziunea, managementul de proiect și alfabetizarea media. Liderii de tineret germani se arată, de asemenea, mai puțin deschiși față de schimburile internaționale, în comparație cu omologii lor. Cu toate acestea, cei interesați apreciază valoarea învățării de noi metode, a construirii de parteneriate și a abordării problemelor globale.

Lideri de tineret din Romania

Profilul liderilor tineri din România, așa cum reiese din datele sondajului, arată o populație cu un nivel ridicat de educație și predominant urbană, 60% dintre aceștia locuind în orașe mari și 66% având cel puțin o diplomă de masterat. Majoritatea sunt profesioniști cu experiență, mulți dintre ei având studii în domeniul educației sau al științelor sociale, iar femeile reprezintă 72% dintre respondenți. Cu toate acestea, aproape jumătate dintre ei au mai puțin de cinci ani de experiență în domeniul tineretului, ceea ce indică o generație emergentă de practicieni.
Respondenții lucrează în principal cu adolescenți cu vârste cuprinse între 15 și 24 de ani
și sunt în mare parte afiliați ONG-urilor (47%) și școlilor (38%). Deși liderii de tineret acordă prioritate temelor precum leadershipul tinerilor, participarea civică și implicarea, formarea pe care au primit-o în aceste domenii este adesea limitată. Această neconcordanță este cea mai evidentă în domenii precum egalitatea de gen, intersecționalitatea și justiția climatică, unde există interes, dar formarea și experiența rămân la un nivel scăzut. În mod similar, încrederea depășește adesea pregătirea formală, în special în subiecte precum educația civică și drepturile omului, ceea ce sugerează un angajament personal puternic, dar un sprijin instituțional inconsistent.
Liderii tineri raportează provocări semnificative în motivarea și implicarea tinerilor, în special a celor care se confruntă cu dificultăți educaționale, dizabilități, probleme de sănătate mintală sau excluziune geografică. Barierele includ participarea redusă, resursele instituționale limitate și lipsa sprijinului părinților sau al comunității.
Pentru a aborda aceste probleme, liderii tineri adoptă metode experiențiale, non-formale, precum învățarea prin serviciu, povestirea și implicarea digitală. Ei subliniază importanța spațiilor sigure și incluzive și a mentoratului ca elemente centrale pentru construirea încrederii și participării. În ceea ce privește preferințele de formare, există o cerere puternică pentru formate practice, interactive și bazate pe exemple din viața reală. Studiile de caz, simulările și schimburile între colegi sunt preferate în mod constant în detrimentul prelegerilor. Formatele hibride și online sunt apreciate pentru flexibilitatea lor, în special atunci când sunt programate în weekend. Liderii solicită, de asemenea, seturi de instrumente, rețele de experți și instrumente digitale ca rezultate cheie, alături de învățarea între colegi și accesul la finanțare. În cele din urmă, liderii tineri demonstrează o mare deschidere față de colaborarea internațională: 62% raportează o probabilitate ridicată de participare la formare internațională, iar 63% își exprimă un interes puternic pentru continuarea activităților ENGAGE.

IV. TINERETUL – CONCLUZII ȘI PERSPECTIVE

4.1 PROFILUL RESPONDENTULUI

4.1.1 Prezentare demografică generală

Eșantionul de tineri (cu vârste cuprinse între 13 și 30 de ani) nu este reprezentativ și se bazează pe eșantionarea de convenienţă, cu o supra-reprezentare notabilă a respondenților români (284 din totalul de 415). Franța și Republica Cehă contribuie cu eșantioane mai mici (22 și, respectiv, 30 de răspunsuri), ceea ce trebuie luat în considerare la interpretarea rezultatelor la nivel de țară.

În general, eșantionul este predominant feminin (66%), România și Republica Cehă raportând fiecare 63%, Franța 59%, iar Germania cea mai mare proporție, de 81%. Reprezentarea masculină se situează la 31% în total, iar 3% au preferat să nu-și dezvăluie genul.
Structura de vârstă este inegală între țări. În timp ce 61% dintre respondenți au între 13 și 17 ani, putem observa procente ridicate în Franța (82%) și România (77%). În schimb, Cehia și Germania au o proporție mai mare de tineri mai în vârstă, cu 63% și, respectiv, 60% cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani. O proporție mai mică de participanți se încadrează în grupa de vârstă 25-30 de ani, Cehia având din nou cea mai mare pondere (33%), iar România cea mai mică (1%).
În ceea ce privește locația, doar 23 % dintre respondenți locuiesc în orașe mari. Cehia și Franța înregistrează o concentrare urbană mai mare (67 % și 59 %), în timp ce România și Germania prezintă o distribuție mai largă în orașe mai mici, localități și zone rurale.
De remarcat este faptul că 26 % dintre tinerii respondenți români locuiesc în zone rurale, cea mai mare pondere rurală dintre toate țările.

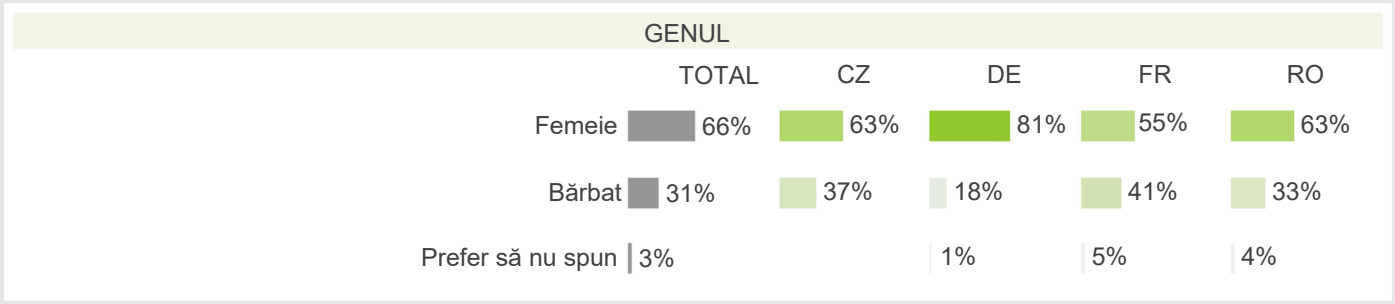

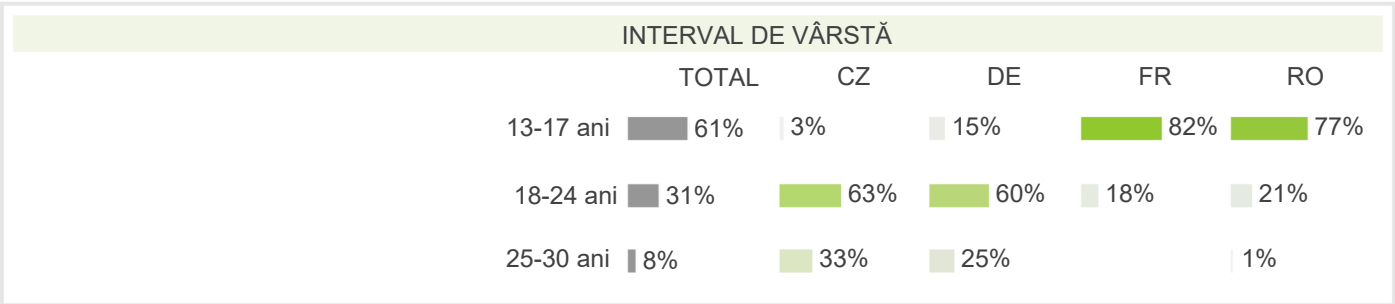

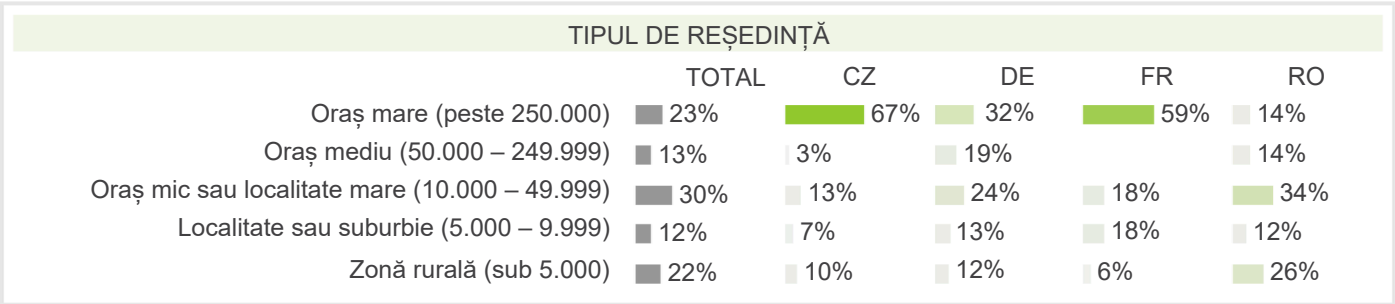

4.1.2 Educație, statut profesional și situații și provocări raportate de participanți

Majoritatea respondenților (62%) sunt în prezent elevi de liceu, România înregistrând cea mai mare proporție (83%), urmată de Franța (71%). În schimb, doar 10% dintre respondenții cehi și 4% dintre respondenții germani sunt elevi de liceu. Studenții universitari sau colegiali reprezintă 8% din total, dar 60% în Republica Cehă și 15% în Germania. 8% din total sunt angajați, inclusiv 27% în Cehia și 25% în Germania. O mică parte (11%) sunt elevi de gimnaziu, iar alți 9% declară că se află în alte situații, cum ar fi voluntariatul.
Când au fost întrebați despre situațiile personale, 42% dintre respondenți au indicat că niciuna nu se aplică în cazul lor. Cea mai menționată problemă a fost anxietatea legată de schimbările climatice (38% în total, 61% în Germania, 53% în Cehia). Experiențe de discriminare au fost raportate de 10% dintre tineri, cu variații notabile (32% în Franța, 24% în Germania, 4% în România). Provocările financiare (10 %) și problemele de sănătate mintală (10 %) au fost menționate în toate țările, deși mai frecvent în Germania și Franța. Puțini respondenți s-au identificat ca LGBTQIA+ confruntați cu provocări (7 %) sau au raportat dificultăți educaționale (4 %), provenind din minorități (2 %) sau cu dizabilități (1 %).

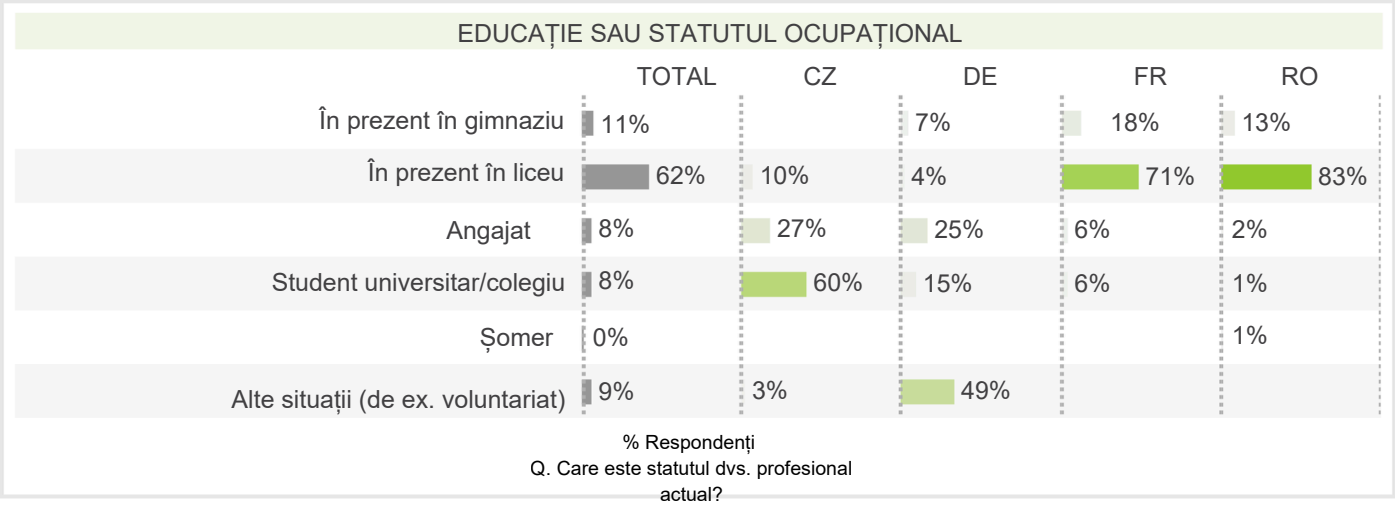

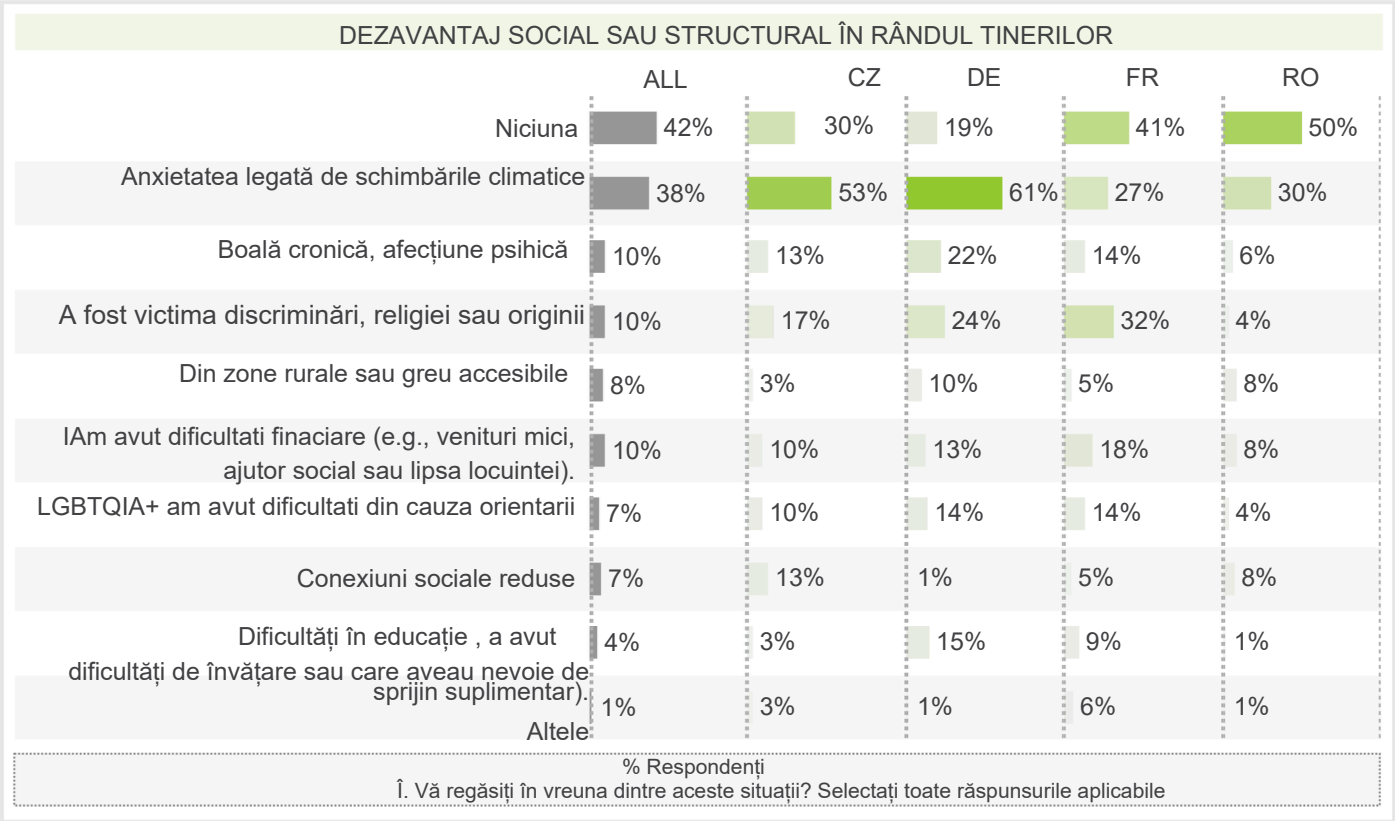

4.2 IMPLICAREA ȘI PARTICIPAREA CIVICĂ A TINERILOR

4.2.1 Participarea civică

În cadrul eșantionului, implicarea civică pare relativ ridicată, însă disparitățile dintre țări sunt evidente. Majoritatea tinerilor respondenți declară că participă la cluburi sau organizații de tineret (61%) și că fac voluntariat pentru cauze sociale (57%). Aceste două activități sunt cele mai frecvente în Republica Cehă (70-73%) și Germania (70% și 56%), fiind ușor mai scăzută în România (58% și 56%). Implicarea în discuții politice sau sociale este raportată de 45% din total, Franța înregistrând cea mai mare rată (59%), iar România cea mai mică (40%). Ratele de vot variază semnificativ: în timp ce 80% dintre tinerii cehi și 70% dintre tinerii germani declară că votează, doar 9% în Franța și 14% în România fac acest lucru, ceea ce reflectă probabil vârsta eligibilă în eșantioane. Participarea la proteste urmează un model similar, cea mai mare fiind în Germania (49%) și Cehia (40%), iar cea mai mică în România (7%). Doar 14% declară că nu participă la nicio activitate civică.

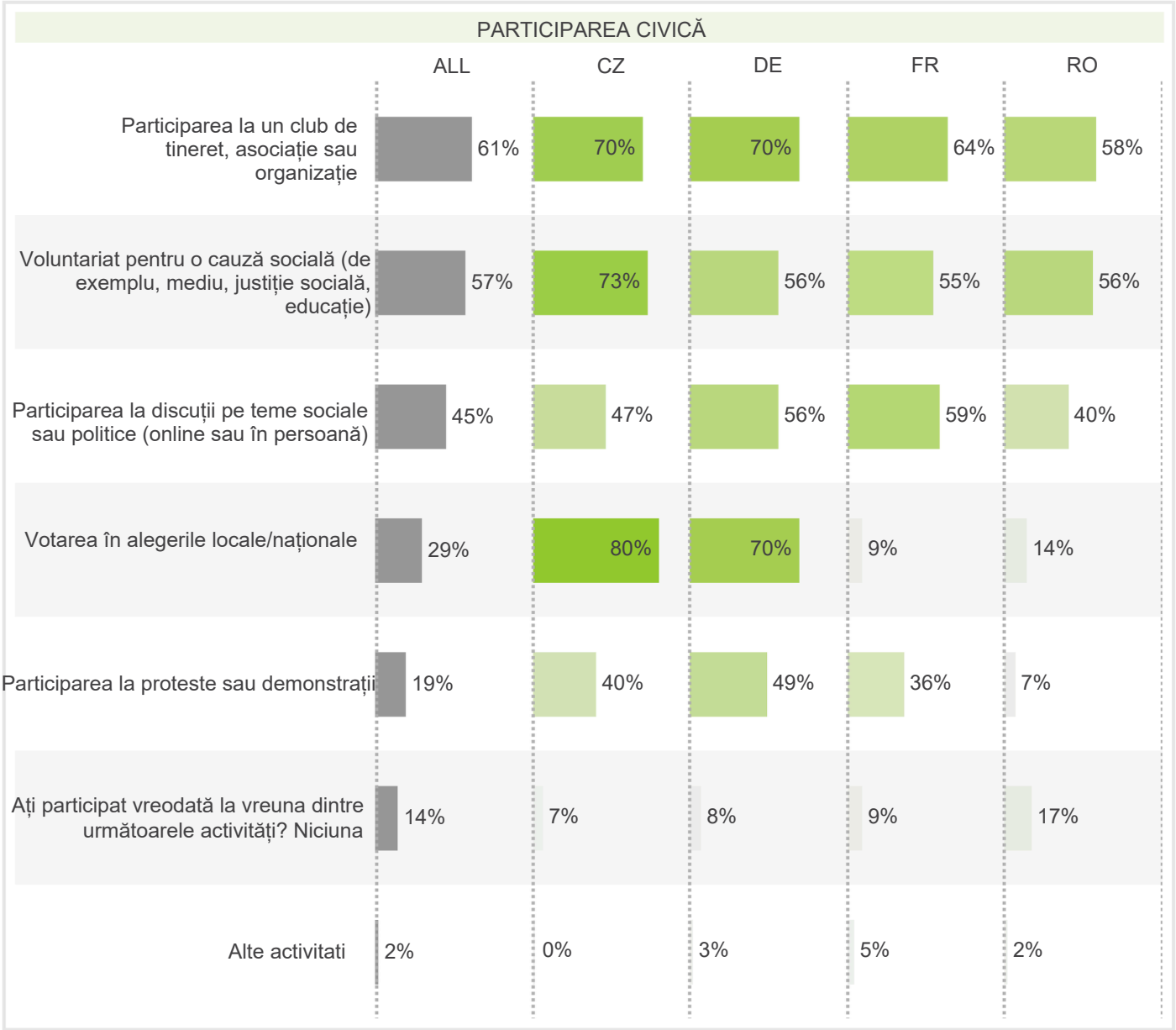

4.2.2 Ce îi motivează pe tineri să se implice în activități civice

În cele patru țări, motivul cel mai frecvent invocat de tineri pentru implicarea în activități civice este plăcerea personală (32%), cu rate semnificativ mai mari în Republica Cehă (53%) și România (35%). Sentimentul de responsabilitate civică, convingerea că tinerii ar trebui să se implice mai mult, este de asemenea frecvent (24%), în special în Germania și România (25% fiecare).
Motivația de a îmbunătăți comunitatea (20%) este mai puternică în Germania (27%), dar mai puțin în Franța (9%).
Dorința de a-și face auzită vocea este un factor important în Franța (27%), în timp ce doar 8% dintre respondenții din România menționează acest lucru. Aproximativ 11% declară că nu se implică în nicio acțiune civică, cea mai mare pondere fiind înregistrată în Franța (18%)

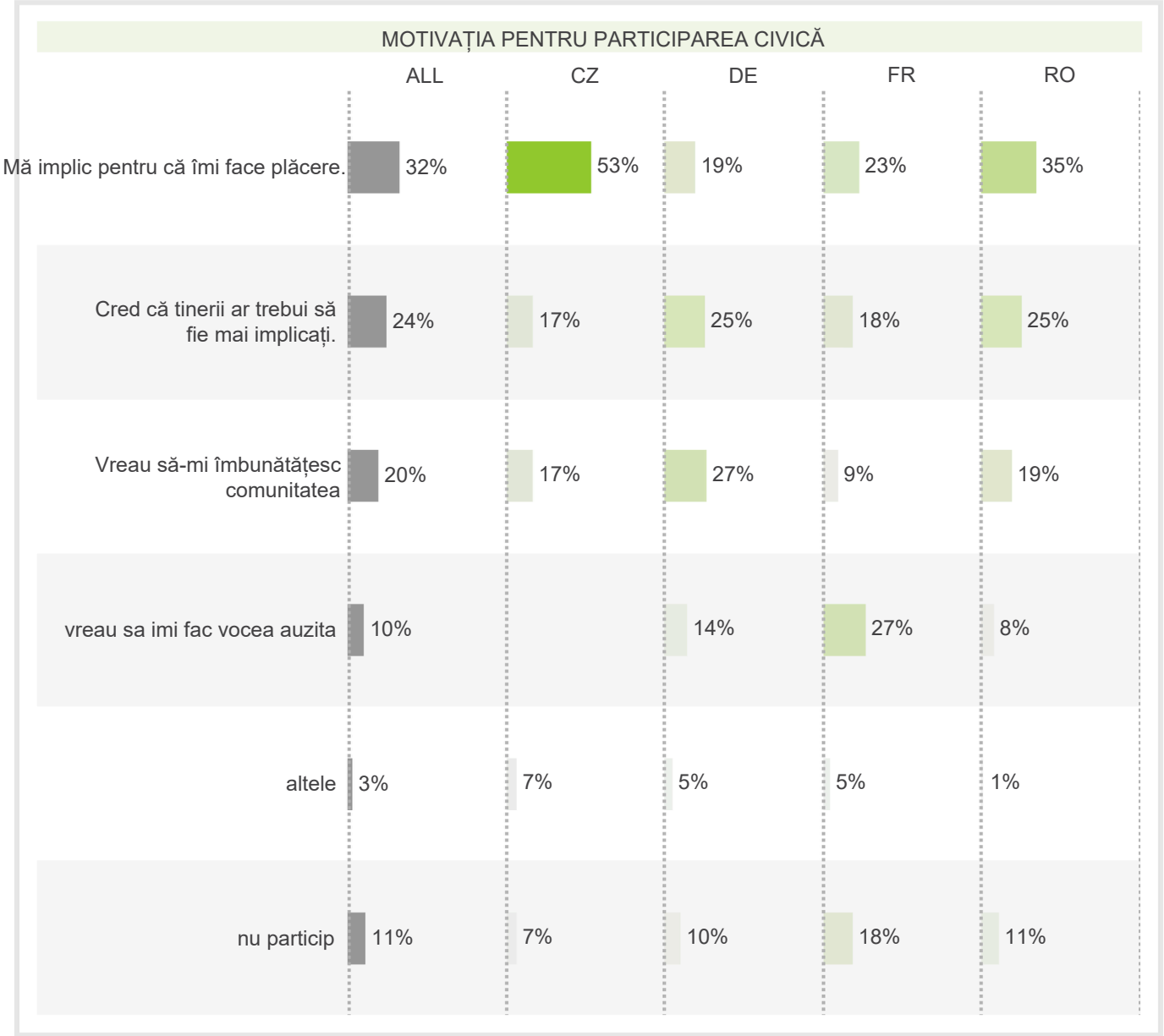

4.2.3 Participarea în organizații de tineret

În cele patru țări, implicarea în grupuri structurate variază foarte mult. Doar o mică parte dintre tineri declară că sunt implicați în prezent într-o organizație de tineret (10 % în Republica Cehă, 14 % în Germania, 4 % în România și Franța), majoritatea nefiind niciodată implicați. În schimb, grupurile de voluntari care sprijină comunitatea locală sunt mai populare, în special în România (37 %) și Republica Cehă (27 %). Participarea la campanii bazate pe cauze (de exemplu, drepturile omului sau ale animalelor) rămâne scăzută, doar 9-21% fiind implicați în prezent. Grupurile comunitare de tineret, cum ar fi cercetașii, sunt cele mai populare în Republica Cehă (33%), mai puțin în alte țări. Implicarea în campanii globale este minimă (3-6% activi în prezent). Echipele sportive și cluburile creative înregistrează un nivel moderat de implicare, tinerii francezi raportând cea mai mare participare la activități sportive (41%), iar respondenții cehi și francezi fiind mai activi în alte tipuri de grupuri, cum ar fi cluburile (27%).

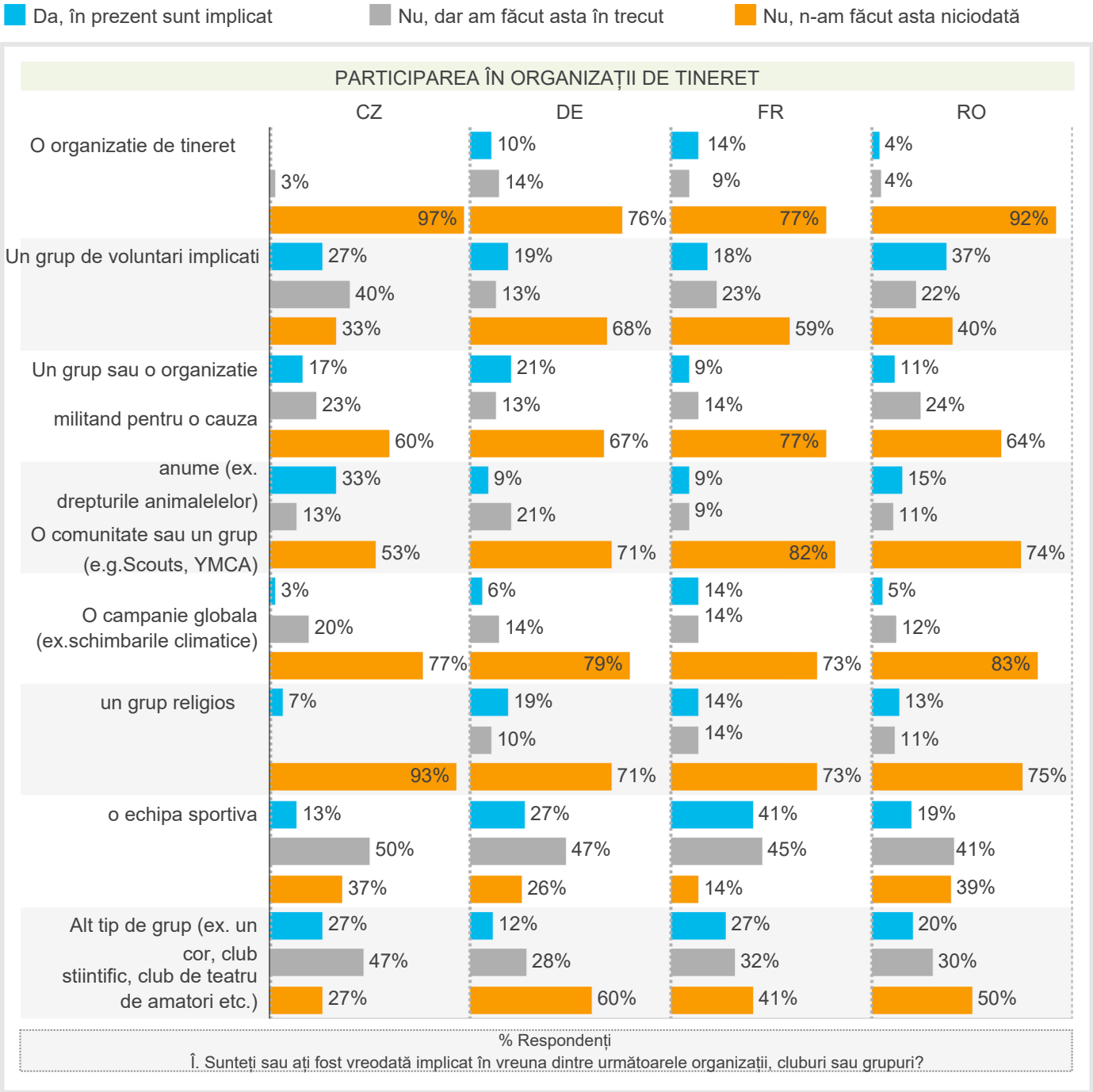

4.2.4 Experiența cu interacțiunile liderilor tineri

Percepțiile tinerilor cu privire la implicarea lor alături de liderii de tineret variază semnificativ de la o țară la alta. În ansamblu, 36 % dintre tineri au descris liderul lor de tineret ca fiind un sprijin și implicat, proporția cea mai mare fiind înregistrată în Franța (52 %) și cea mai mică în România (35 %). În plus, 19 % au afirmat că liderul de tineret a jucat un rol important în dezvoltarea lor, Franța ieșind din nou în evidență (33 %), în timp ce doar 17 % au afirmat același lucru în România. Aproximativ unul din cinci respondenți a declarat că nu a făcut niciodată parte dintr-un grup de tineret (18% în total), procentul ajungând la 28% în Germania. O proporție similară (20%) a declarat că nu a interacționat deloc cu un lider de tineret, România înregistrând cea mai mare rată (25%). Doar o mică minoritate a descris interacțiuni negative sau limitate cu liderii (2-5%).

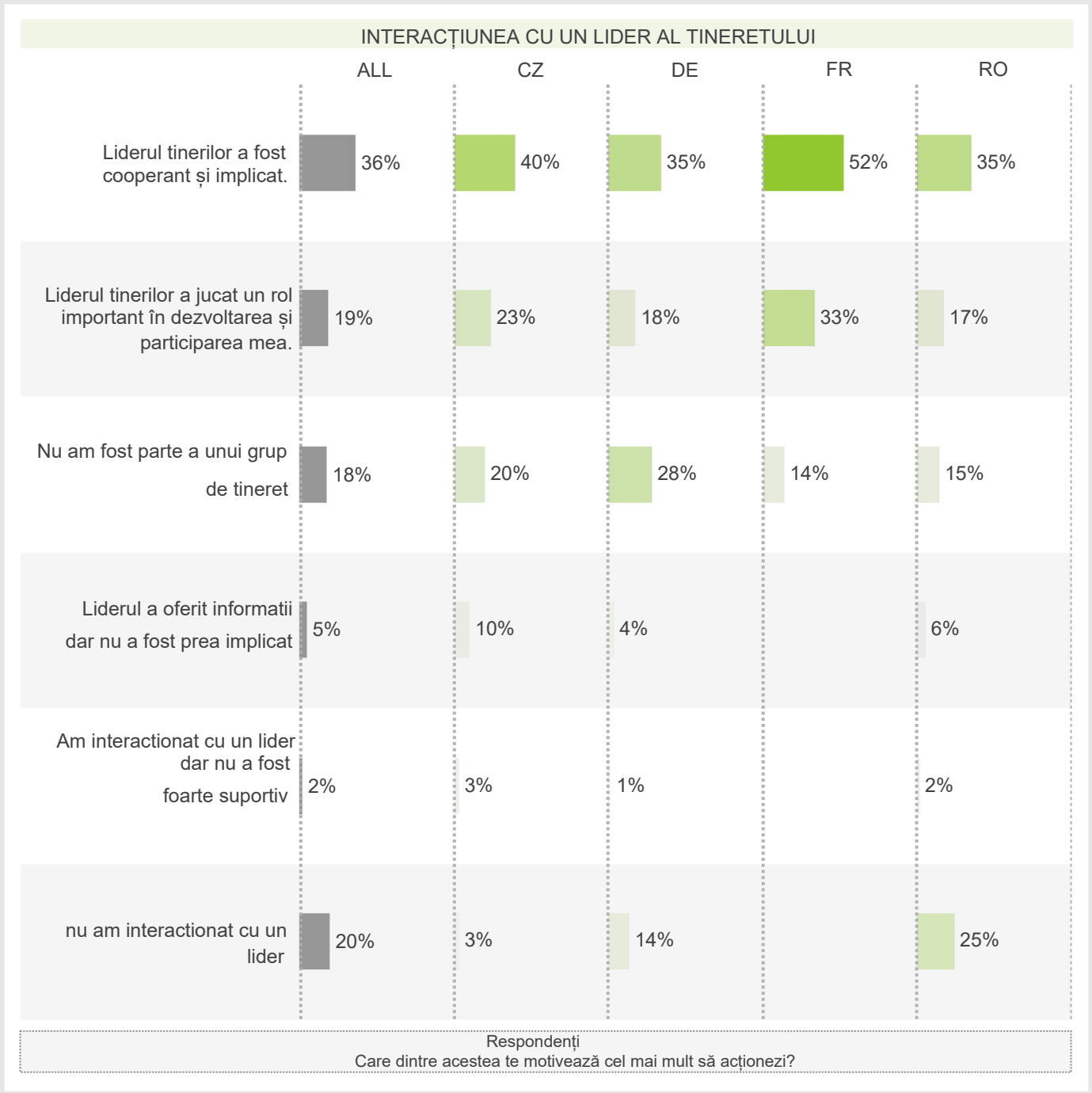

4.2.5 Obstacole în calea participării civice

În toate țările, cel mai frecvent obstacol în calea participării civice este lipsa de timp, menționată de 56 % dintre respondenți, cu rate deosebit de ridicate în Republica Cehă (80 %) și Germania (62 %).
Lipsa de încredere sau de competențe este, de asemenea, semnificativă (20 % în total), în special în Republica Cehă (37 %) și Franța (32%), comparativ cu doar 14% în Germania. Alte obstacole menționate frecvent includ lipsa de interes (17%) și necunoașterea locurilor unde se pot găsi oportunități (13%), ambele fiind menționate în special în Franța (32%) și Republica Cehă (27%). Constrângerile financiare (9%) și lipsa accesului la organizații sau lideri de tineret (7%) au fost mai puțin frecvente în general, dar totuși relevante în anumite contexte. Barierele sociale, cum ar fi discriminarea sau dizabilitatea, au fost menționate de 3% dintre respondenți

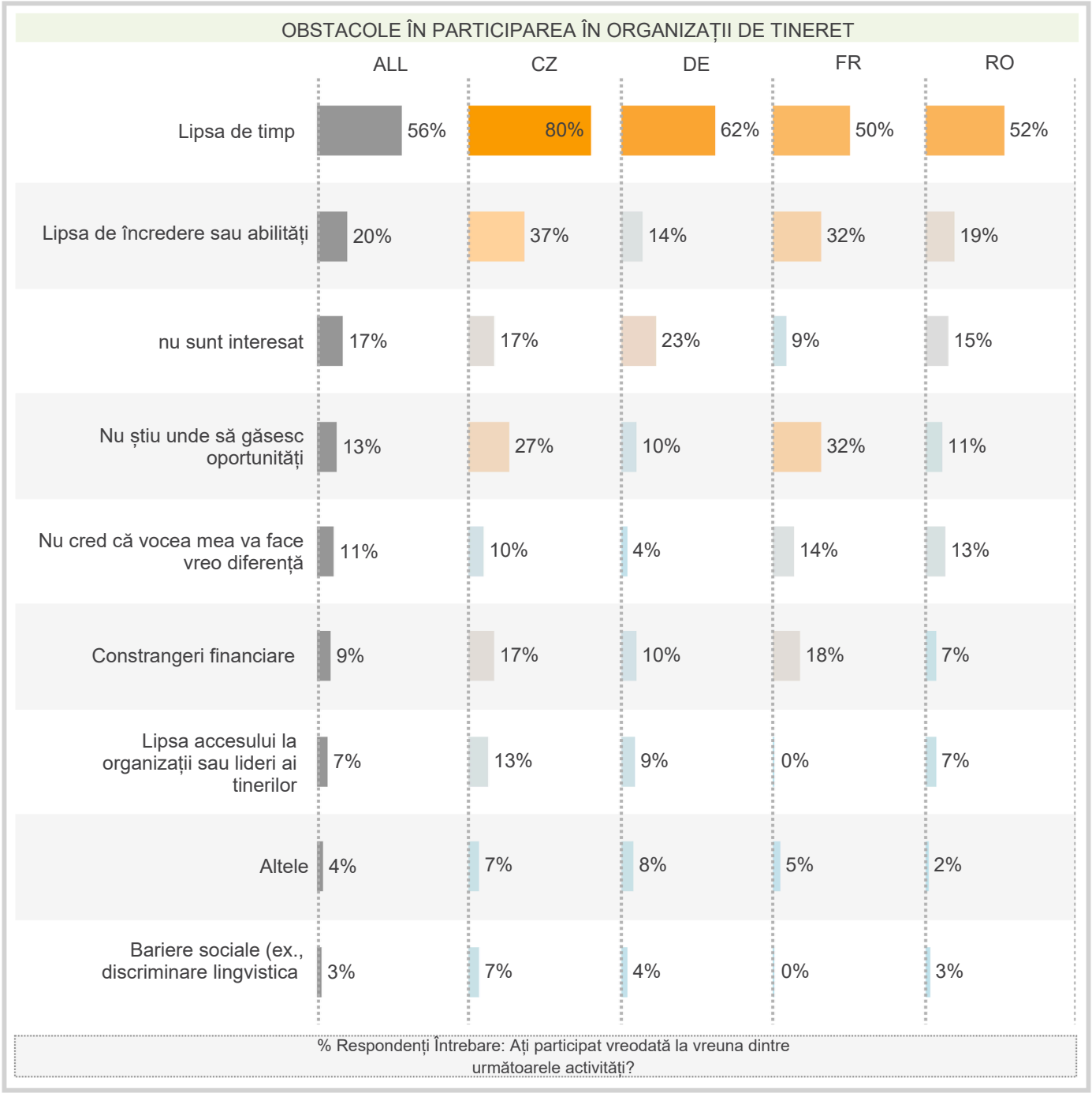

4.2.6 Tinerii au nevoie de sprijin pentru a se implica

Când au fost întrebați ce i-ar ajuta să se implice mai activ, tinerii din toate țările au menționat cel mai frecvent necesitatea unor inițiative și oportunități conduse de tineri (32%) și un acces mai mare la resurse de formare și educație (29%). Ambele aspecte au fost subliniate în mod special în Franța (45%), în timp ce respondenții cehi au exprimat o cerere deosebit de puternică pentru formare (43%).
Sprijinul financiar a fost evidențiat de 25% dintre respondenți, cu mențiuni mai frecvente în Germania (35%) și Cehia (33%). Îndrumarea și mentoratul din partea liderilor tineri au fost selectate de 21% dintre respondenți, răspunsurile fiind similare în toate țările. Doar 2% au selectat „Altele”.
Aceste rezultate indică faptul că tinerii solicită sprijin practic, învățare structurată și spații în care să poată conduce ca factori cheie ai implicării lor civice.

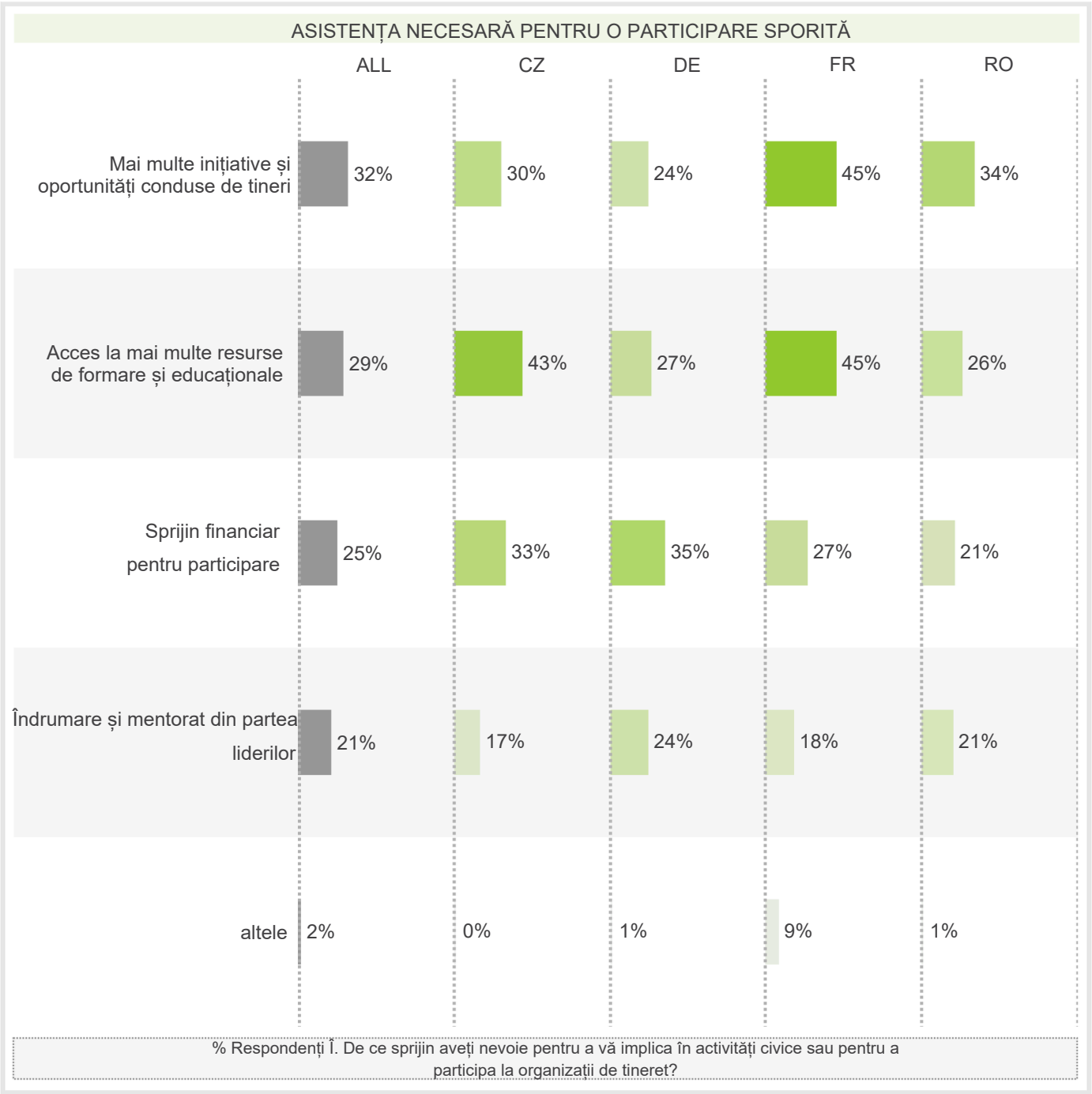

4.3 CUNOȘTINȚE ȘI OBICEIURI DE ÎNVĂȚARE

4.3.1 Principala sursă de informare și învățare

Tinerii chestionați se informează cel mai frecvent prin intermediul resurselor online (72 %) și al platformelor de socializare (62 %). Tinerii cehi (90 %) și francezi (82 %) raportează cea mai mare utilizare a resurselor online, în timp ce tinerii germani sunt lideri în utilizarea platformelor de socializare (73 %). Prietenii sunt, de asemenea, o sursă importantă (57 %), în special în Franța (77 %) și Cehia (73%). Familia joacă un rol important pentru 44% dintre respondenți, cu cea mai mare mențiune în Franța (59%). Școlile și universitățile sunt menționate de 30% dintre respondenți, Franța raportând din nou o cifră mai mare (55%). Utilizarea cărților sau revistelor este mai redusă în general (21%), dar din nou mai frecventă în Franța (55%). Programele comunitare se numără printre sursele cele mai puțin utilizate (11%), cu mențiuni deosebit de scăzute în România(7%) și Germania (9%). Foarte puțini respondenți (1%) declară că nu accesează nicio informație.

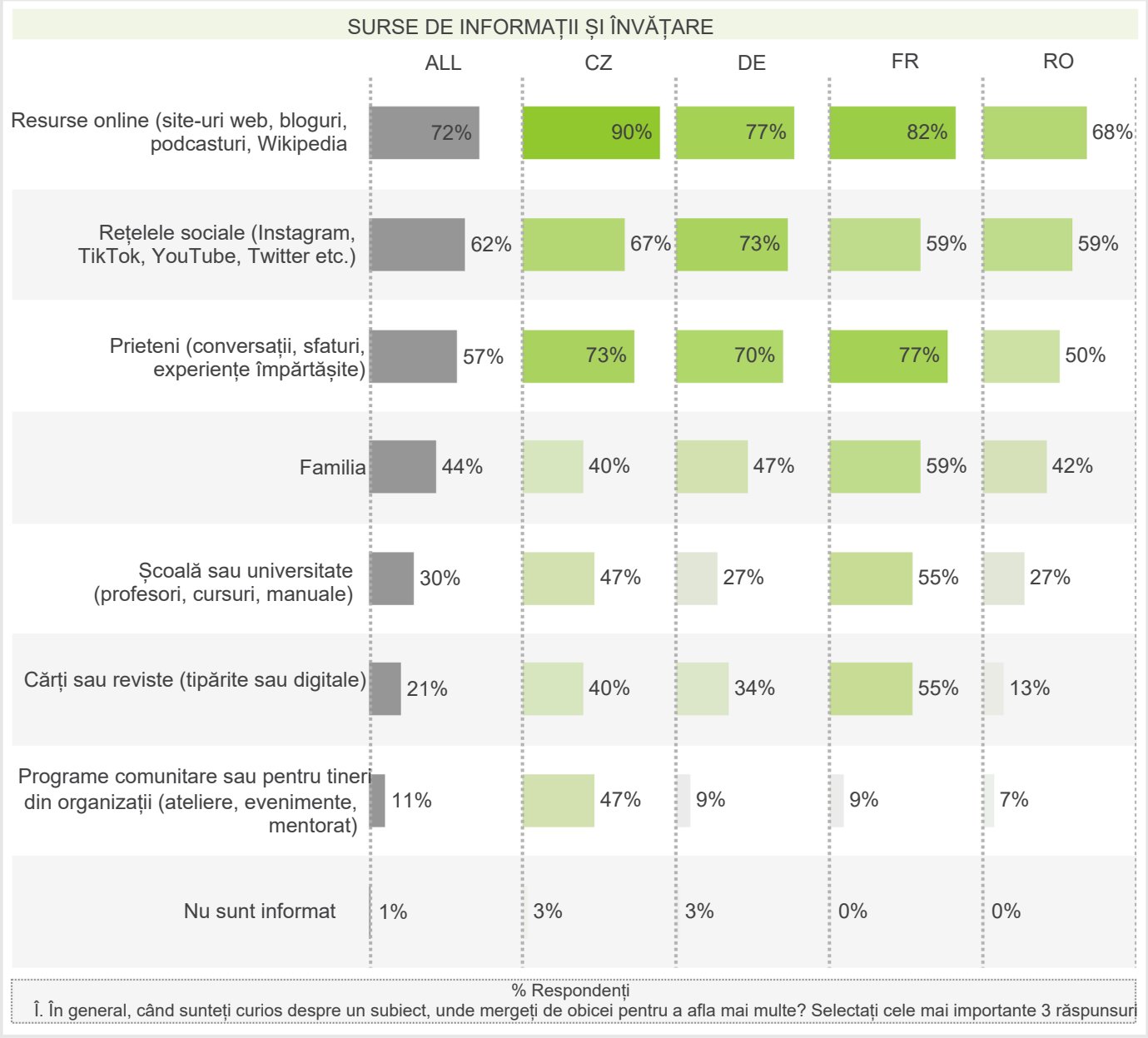

4.3.2 Educația și sensibilizarea tinerilor cu privire la valorile europene și democrație

Tinerii chestionați raportează niveluri diferite de familiaritate atât cu privire la teme civice și sociale cheie, cât și la diferite țări. În ceea ce privește cetățenia digitală și alfabetizarea media, 31% spun că nu cunosc deloc subiectul, România raportând cea mai mare proporție (39%), iar Cehia cea mai mică (13%). Doar 5% în total declară că au o înțelegere profundă a subiectului.
În ceea ce privește participarea tinerilor la procesul decizional, majoritatea spun că înțeleg elementele de bază (31%), în timp ce 28% declară că nu au niciun fel de cunoștințe, proporția cea mai mare fiind înregistrată în România (36%). În ceea ce privește valorile UE (democrație, libertate, egalitate), 41 % declară că înțeleg noțiunile de bază, iar 24 % declară că le pot explica bine. Franța înregistrează cea mai mare proporție de persoane cu o înțelegere avansată (55 %), în timp ce România are scoruri mai mici la acest nivel. În ceea ce privește schimbările climatice și durabilitatea, 38 % înțeleg noțiunile de bază, iar 29 % declară că pot explica subiectul, în special în Germania (46 %). Cu toate acestea, 12% din total nu declară că au cunoștințe, procentul cel mai ridicat fiind din nou în România (16%). În ceea ce privește drepturile omului și justiția socială, 50% înțeleg noțiunile de bază, iar 23% declară că au cunoștințe mai aprofundate.
Înțelegerea avansată este cea mai puternică în Germania (18%), în timp ce o proporție mai mare de tineri români (12%) declară că nu sunt familiarizați cu aceste noțiuni.

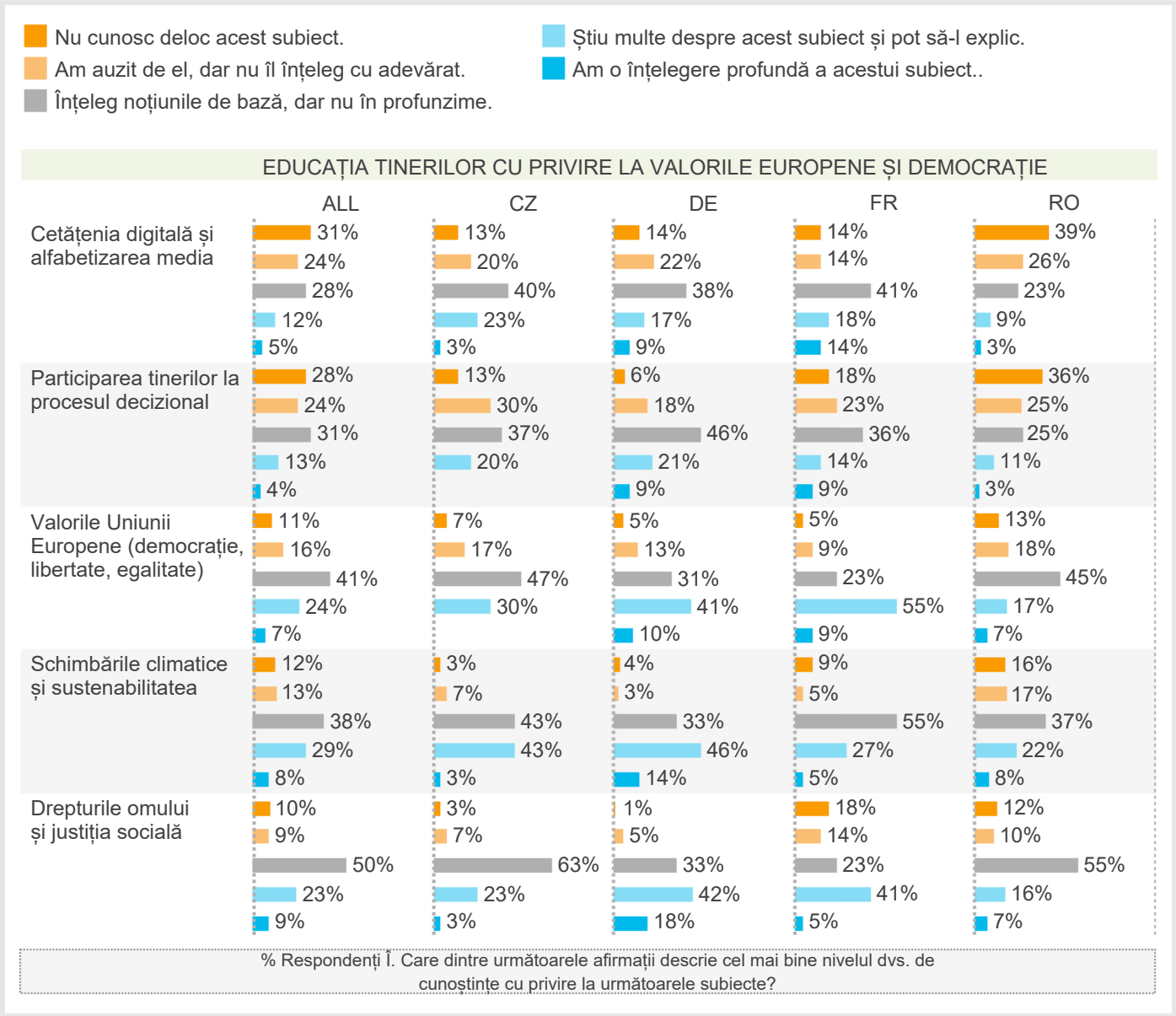

4.4 EXPERIENȚĂ ÎN ÎNVĂȚAREA DESPRE LEADERSHIP-UL TINERILOR, IMPLICAREA CIVICĂ ȘI INCLUZIUNE

4.4.1 Experiențe de învățare: participare și interes

Tinerii chestionați manifestă un nivel ridicat de interes pentru experiențe de învățare suplimentare, în special în formate care promovează mobilitatea, colaborarea și implicarea directă. Programele de schimb de tineri, sesiunile de mentorat cu lideri experimentați și colaborările internaționale se află în fruntea listei de interese în toate țările, în ciuda nivelurilor mai scăzute de participare în anumite contexte.
De exemplu, în timp ce doar 23 % dintre tinerii francezi declară că au experimentat învățarea între egali, 58 % își exprimă interesul pentru această metodă, ceea ce sugerează o cerere semnificativă nesatisfăcută.
Tinerii români se remarcă prin interesul lor pentru aproape toate formatele, în special schimburile internaționale (72%), schimburile de tineri (67%) și mentoratul (60%), chiar dacă ratele reale de participare sunt modeste în unele domenii.
Tinerii cehi și germani prezintă, de asemenea, modele consistente: sunt mai susceptibili să fi participat deja la proiecte de voluntariat și ateliere față în față și să mențină un interes puternic pentru formatele de învățare între egali și internaționale. Tinerii francezi, în schimb, raportează o participare și un interes mai redus în majoritatea opțiunilor.
Contrastul dintre implicarea și interesul actual evidențiază o oportunitate clară de a extinde accesul la oportunități de învățare bazate pe experiență, mobilitate și mentorat, care să corespundă așteptărilor și aspirațiilor tinerilor din toate cele patru țări.

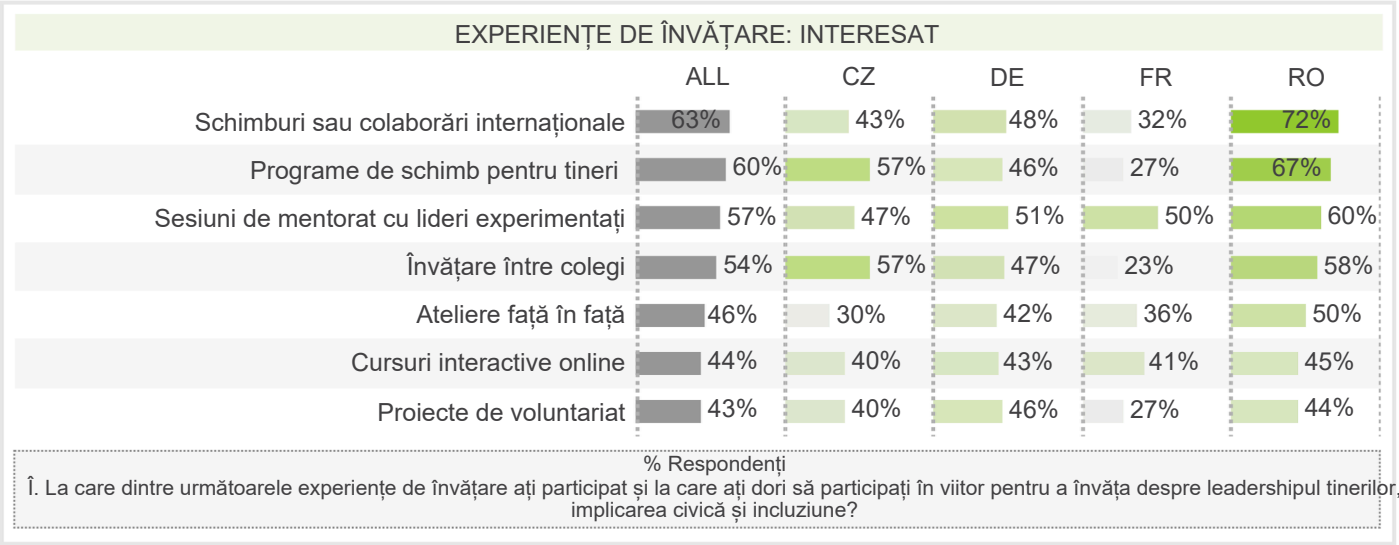

4.4.2 Interesul pentru anumite subiecte

Tinerii din toate țările manifestă cel mai mare interes pentru antreprenoriat și competențe profesionale (42%) și justiție socială și drepturile omului (40%), urmate de leadership și managementul proiectelor (37%). Aceste teme sugerează o orientare puternică atât către dezvoltarea personală, cât și către impactul social.
Diferențele specifice fiecărei țări sunt notabile: tinerii cehi manifestă cel mai mare interes pentru antreprenoriat (67%) și leadership (63%), în timp ce tinerii francezi manifestă un interes sporit pentru justiția socială (59%) și activismul climatic (50%). Tinerii români manifestă un interes mai moderat, dar constant pentru toate subiectele, 41% dintre ei fiind interesați de competențele profesionale și 35% de drepturile omului. Cetățenia digitală, activismul climatic și implicarea civică ocupă locuri inferioare în clasament, deși atrag o atenție mai mare în Franța și Republica Cehă. Doar 13% dintre respondenți au selectat „niciuna”, confirmând un interes larg pentru învățarea continuă în toate temele.

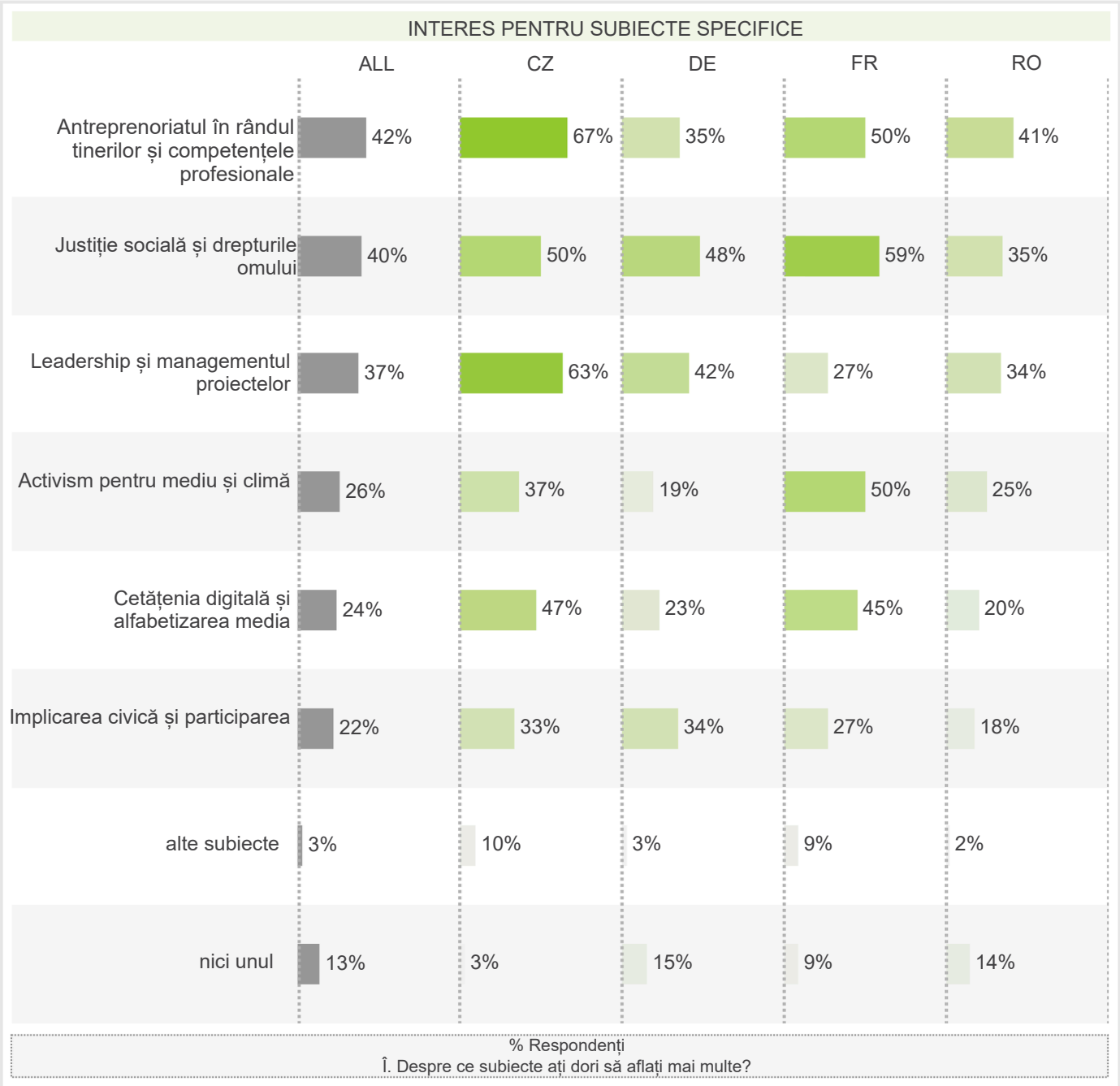

4.4.3 Bariere în participarea la programe de învățare

În toate țările, cel mai frecvent obstacol în calea participării la activități de învățare este lipsa de timp (70%), cu niveluri similare în Republica Cehă, Germania și Franța (77%) și ușor mai scăzute în România (67%). Fobia socială afectează unul din cinci tineri (20%), cu mențiuni mai frecvente în Franța (27%) și Germania (24%). Constrângerile financiare sunt raportate de 13% dintre respondenți în ansamblu, dar sunt mai frecvente în Cehia (30%) și Germania (25%), comparativ cu 8% în România. Alte bariere includ preferința pentru alte metode de învățare (18%) și accesul limitat la organizațiile de tineret (8%), în special în Franța (23%). Foarte puțini respondenți raportează lipsa accesului la resurse online (3%).

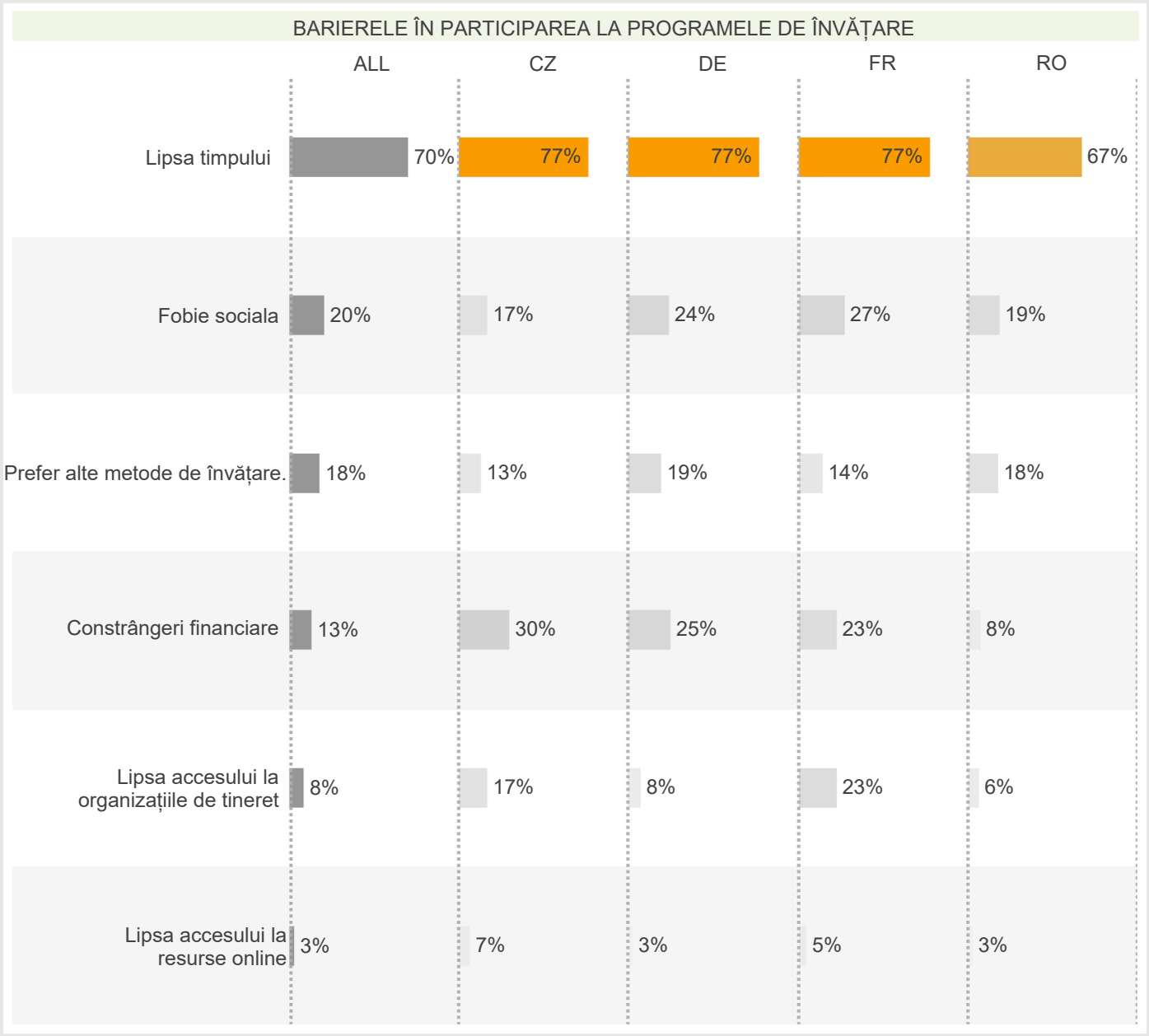

4.4.4 Sprijin necesar pentru o participare sporită la oportunitățile de învățare

Când au fost întrebați ce i-ar ajuta să participe mai mult la activități de învățare, o treime dintre respondenți (33%) au subliniat necesitatea unor oportunități mai multe de a aplica cunoștințele în situații reale. Acest aspect a fost deosebit de relevant în Franța (64%) și Cehia (53%), în timp ce doar 26% dintre tinerii români au selectat această opțiune. Inițiativele practice conduse de tineri au fost menționate de 27% dintre respondenți, cu un interes destul de constant în toate țările.
Aproximativ 23% au solicitat materiale de formare mai bune, sprijin financiar sau mentorat din partea liderilor de tineret, deși nevoia de sprijin financiar a fost semnificativ mai mare în Cehia (53%) și Germania (41%) decât în România (14%). Activitățile de follow-up pentru consolidarea învățării au fost menționate de 22%, în timp ce unul din patru tineri (25%) a spus că nu este nevoie de sprijin suplimentar.

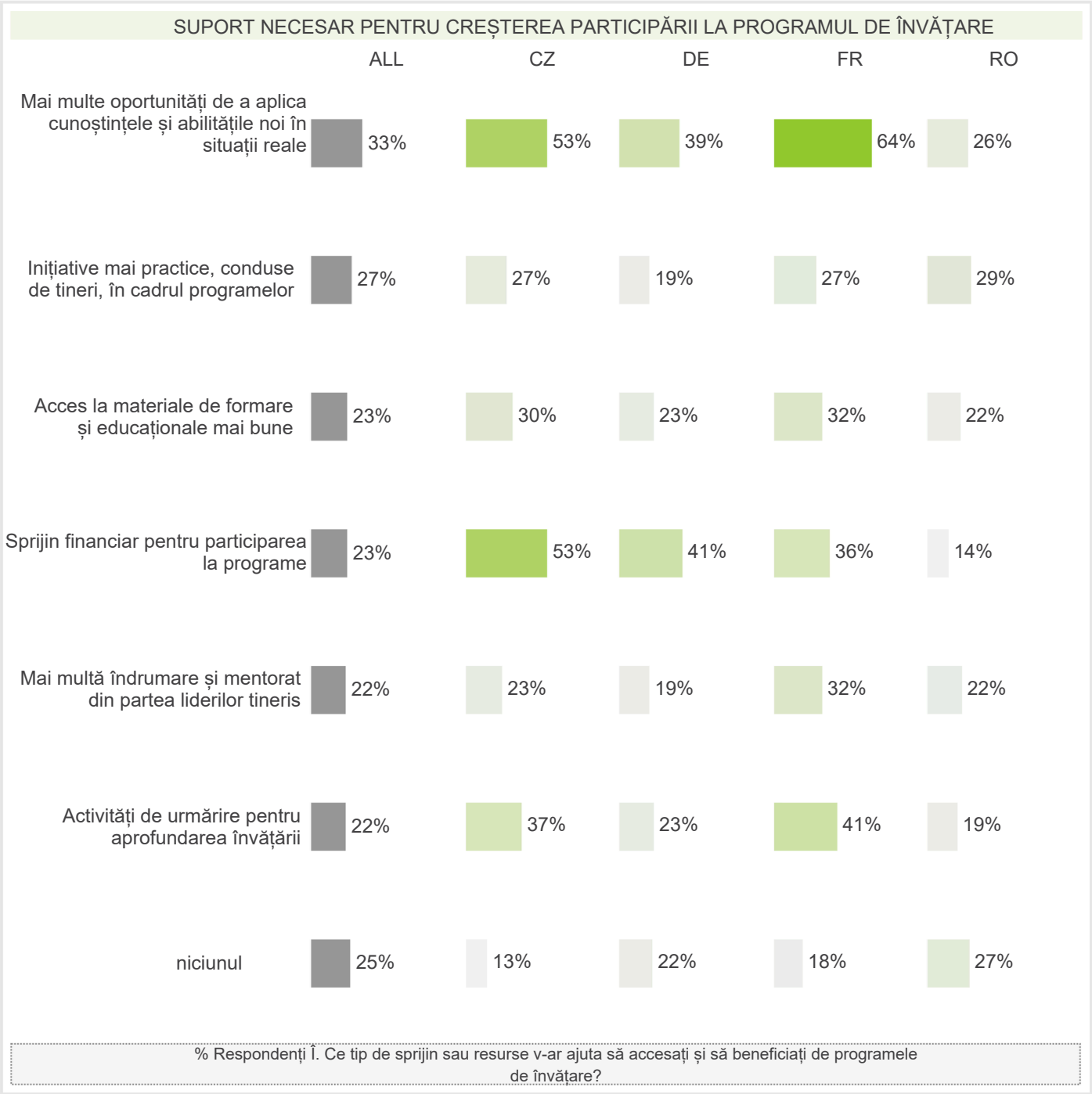

4.5 INCLUZIUNE ȘI APARTENENȚĂ

4.5.1 Incidența excluziunii sociale și motivele percepute

În cadrul eșantionului, experiențele de excluziune socială sunt distribuite aproape uniform. O treime dintre tinerii chestionați (33 %) declară că au experimentat personal excluziunea, în timp ce 34 % spun că au fost martori la excluziunea altora. O altă treime (33 %) declară că nu au experimentat și nu au fost martori la excluziune. Există diferențe notabile între țări: doar 7% dintre respondenții germani spun că nu au asistat niciodată la excludere, în timp ce 41% spun că au experimentat personal acest fenomen și 52% au văzut alte persoane excluse. În contrast, 40% dintre tinerii români spun că nu au întâlnit niciun fel de excludere.
Când sunt întrebați despre motivele excluderii, 26% menționează discriminarea pe bază de etnie, gen sau origine, cu rate mai mari în Germania (33%) și Franța (28%). Barierele economice sunt menționate de 17% în total, iar problemele de sănătate fizică sau mentală de 15%. Barierele geografice, cum ar fi locuirea în zone rurale sau îndepărtate, sunt menționate de 10% dintre respondenți. O proporție semnificativă, 33% în total, afirmă că nu cunosc motivul excluderii pe care au observat-o sau au experimentat-o, cele mai ridicate rate fiind înregistrate în Franța (44%) și România (39%)

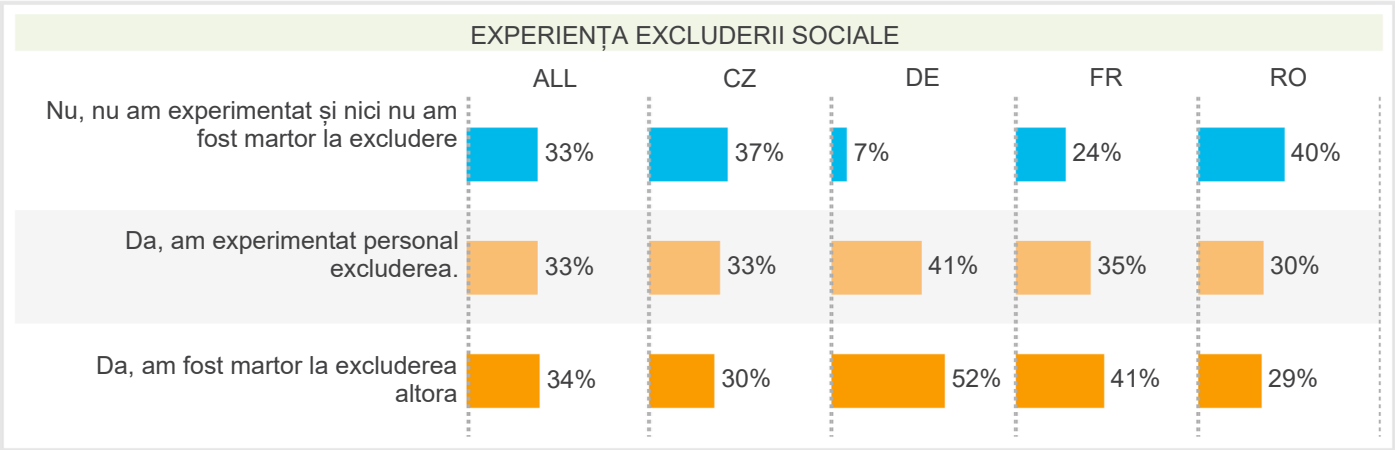

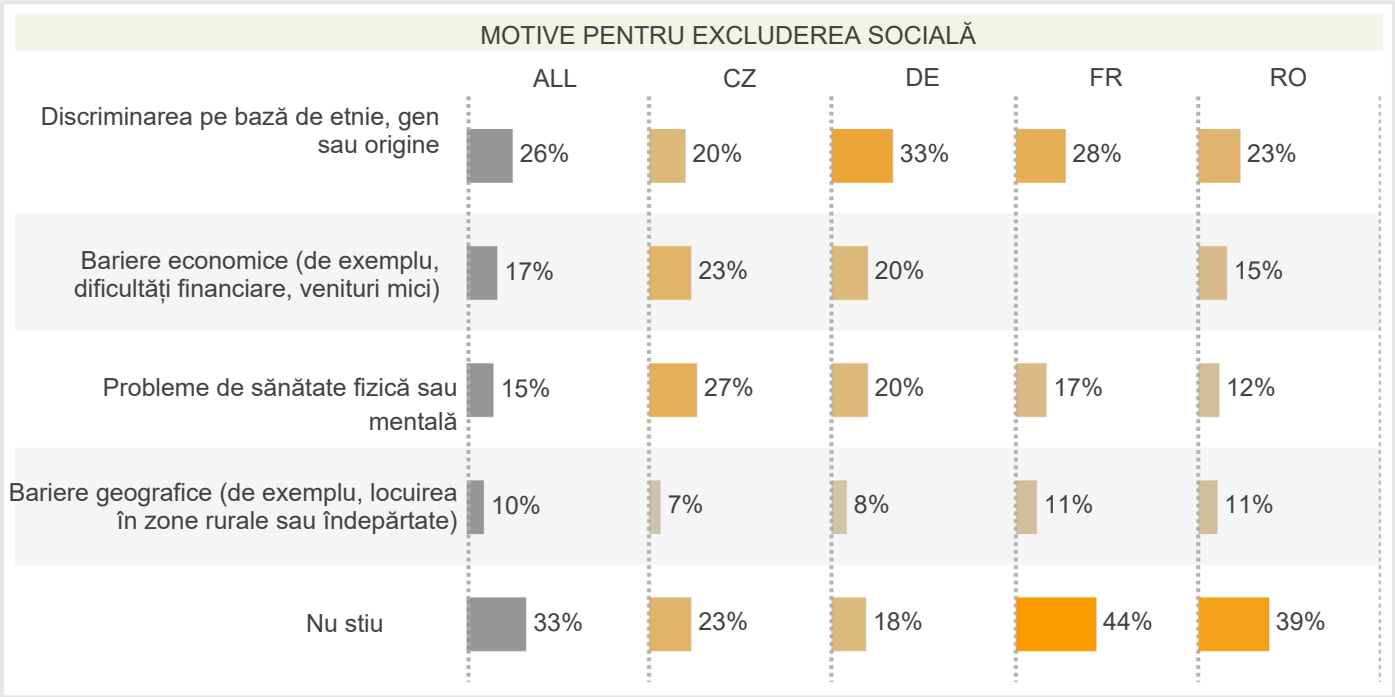

4.5.2 Percepția de a fi respectat și ascultat și atitudini față de comunitățile incluzive

Majoritatea tinerilor apreciază incluziunea, 45% dintre ei afirmând că este „extrem de important” să faci parte dintr-o comunitate respectuoasă și incluzivă, iar 28% descriind-o ca fiind „foarte importantă”. Franța manifestă cel mai puternic sprijin (76% „extrem de important”), urmată de Germania (55%) și Republica Cehă (50%). România raportează o importanță ușor mai scăzută (40%).
În ceea ce privește sentimentul de a fi ascultat și respectat în societate, majoritatea respondenților raportează experiențe mixte: 45% se simt astfel „uneori”, în timp ce 31% se simt „în mare parte” incluși. Doar 7% se simt „complet” respectați.
România se remarcă cu cea mai mare pondere de tineri care se simt „în mare parte” respectați (32%), urmată îndeaproape de Germania și Cehia (ambele cu 30-31%).
În schimb, Franța are cea mai mare proporție de tineri care se simt rar ascultați (35%), semnificativ peste celelalte țări (10-12%).
Doar o mică minoritate din toate țările se simte „complet” respectată (7% în total), Germania (9%) fiind ușor peste medie, iar România la 8%.
Sentimentul de excludere completă este rar, dar prezent, în special în Cehia (7%), Franța (6%) și România (6%)

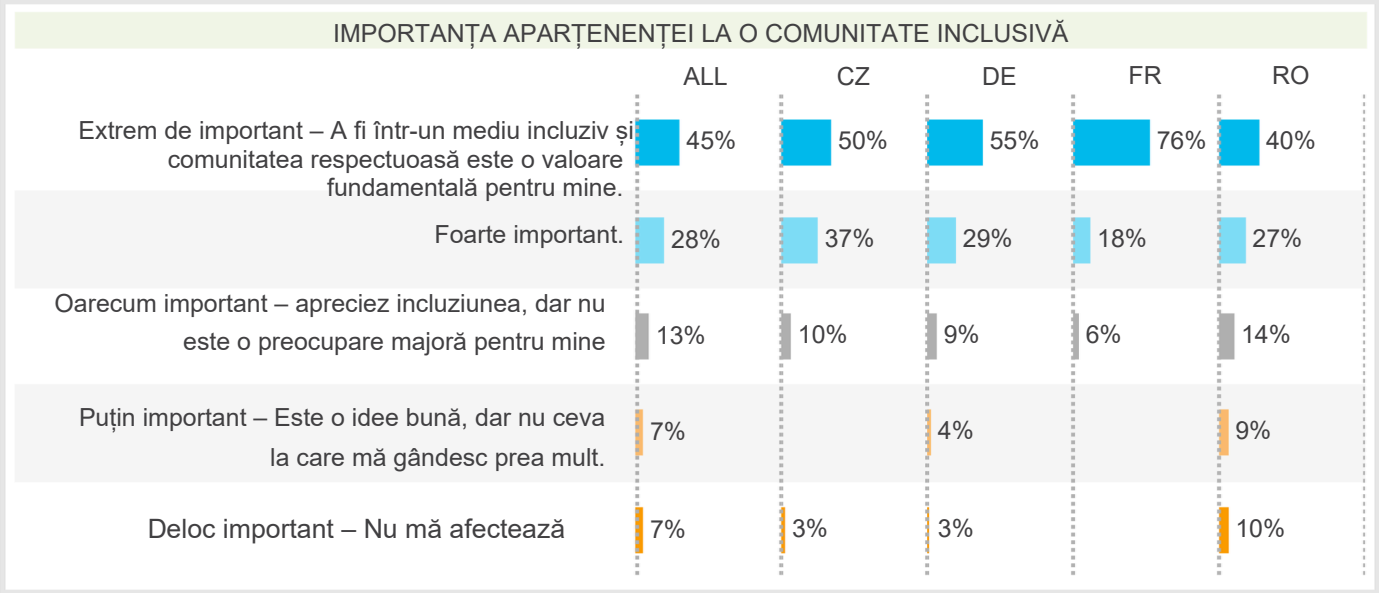

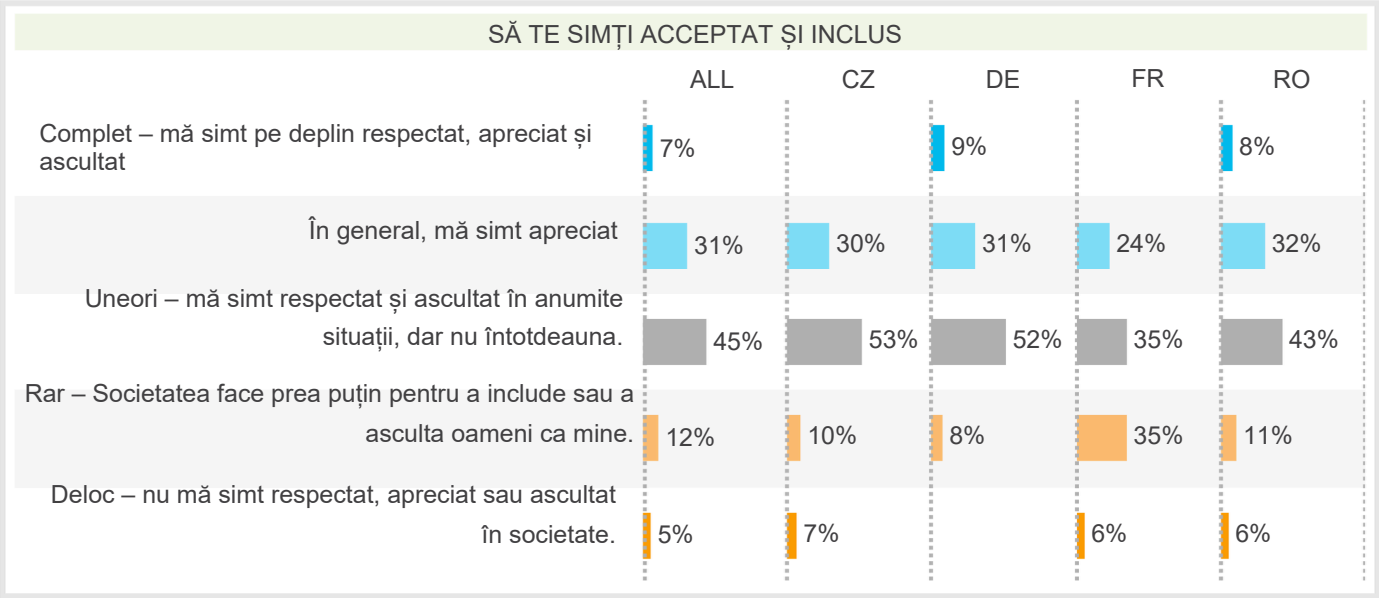

4.5.3 Schimbările percepute ca fiind necesare pentru comunități incluzive

Tinerii germani și-au exprimat un interes puternic pentru spații incluzive, acces mai bun la educație și justiție socială prin schimbări structurale. Mulți au cerut „spații sigure pentru grupurile marginalizate”, iar unii au propus facilități care să includă pe toată lumea: „Facilități în care toată lumea este cu adevărat binevenită, indiferent dacă are sau nu un handicap”.

Educația a apărut ca temă centrală:

“Acces mai bun la educație, spații sigure, mai puțină inegalitate (financiară), mai puțin haos politic. Ateliere despre discriminare, rasism și limbaj incluziv. Informații mai accesibile, mai puține bariere.”

Mai mulți tineri au propus reforme sistemice, cum ar fi:

“Redistribuirea bogăției, impozitul pe moștenire și educația anti-rasism la nivel național. Înțelegerea democrației nu doar ca slogan, ci ca valoare trăită.”

Răspunsurile au subliniat, de asemenea, programele pentru tineri, legătura între generații și sprijinul pentru sănătatea mintală.

Tinerii francezi se concentrează în mare parte pe educație, spații pentru tineri și sensibilizare. Multe răspunsuri au subliniat “accesul mai facil la educatie”

„Totul începe cu educația, avem nevoie de mai multă conștientizare.” „O populație adultă mai bine educată în ceea ce privește problemele tinerilor, cum ar fi genul, sexualitatea, mediul și rasismul.”

A existat o cerere puternică pentru spații și dialoguri dedicate tinerilor:

“„Mai multe activități pentru tineri, inclusiv seri dedicate exclusiv tinerilor, în care aceștia să poată discuta cu primarul despre preocupările și ideile lor.” „Ascultarea opiniilor tuturor.” „Mai multe activități pentru și între tineri.”

Tinerii și-au exprimat îngrijorarea și cu privire la inegalitatea socială.

„Societatea este atât de inegală încât tinerii de care auzim nu reprezintă tineretul în ansamblu.”

Unii au cerut schimbări radicale (de exemplu, „De la capitalism la socialism”), în timp ce alții au sugerat îmbunătățiri practice, cum ar fi „Mai multe asociații, mai multă infrastructură” și chiar „iPad-uri în școli”.
În Republica Cehă, temele cele mai frecvent menționate de tineri au fost activitățile pentru tineri, educația și eforturile de combatere a discriminării. Aceștia au pledat pentru „mai multe activități pentru tineri”, „mai multe asociații și organizații în zona noastră” și „un acces mai bun la educație”. Unii au cerut o schimbare a atitudinii față de grupurile marginalizate, sugerând:

“Activități care transformă atitudinile majorității față de grupurile marginalizate – dialog, mediere, alfabetizare emoțională.” „Spații mai sigure pentru grupurile marginalizate.” „Mai multă motivație pentru persoanele care nu se confruntă cu discriminarea să facă ceva în acest sens.”

Alte sugestii s-au concentrat pe sănătatea mintală, bunăstarea emoțională și coeziunea socială::

Orice lucru care reduce ura și agresivitatea inutile în rândul tinerilor.” „Mai puține ore de lucru și mai mult timp liber.”

“„Mai multă înțelegere între grupuri – să vorbim unii cu alții, nu despre alții.”

SUnii tineri au propus o mai bună comunicare cu liderii tineri, un dialog deschis și materiale educaționale accesibile ca modalități de consolidare a incluziunii.
În România, tinerii au subliniat în mod copleșitor necesitatea unor programe mai numeroase pentru tineri și a unui acces mai bun la educație ca factori principali ai unei comunități mai incluzive și mai echitabile.

Mulți au vorbit despre importanța spațiilor sigure și incluzive: „Spații mai sigure pentru grupurile marginalizate” și

Spații în care toată lumea se simte binevenită.”

Alții au menționat necesitatea combaterii directe a discriminării, inclusiv propuneri precum educarea în spiritul toleranței și acceptării. Încurajarea tinerilor să participe la activități și asigurarea faptului că se simt acceptați indiferent de situația lor

Unii au subliniat și empatia, atitudinile sociale și accesibilitatea financiară:

„Comunitatea mea ar fi mai incluzivă și mai echitabilă pentru toată lumea dacă oamenii ar realiza cât de important este pentru cineva să se simtă inclus, să i se ia în considerare opiniile și să fie ascultat.” „Avem nevoie de mai mulți oameni cu mintea deschisă, mai puțină ură și discriminare.” „Profesorii ar trebui să învețe să accepte aceste grupuri și să se adapteze, împreună cu metodele lor de predare, la elevii pe care îi au în fața lor.”

Tinerii din România au subliniat, de asemenea, importanța voluntariatului, a educației privind dizabilitățile, a educației financiare și a oportunităților de autoexprimare.

Cele mai consistente teme au fost: 1) Accesul mai bun la educație – considerat fundamentul echității, incluziunii și mobilității sociale. Fie prin burse, programe adaptate sau campanii de sensibilizare, tinerii au subliniat în repetate rânduri că educația este pârghia cheie pentru schimbarea comunității.

2) Mai multe programe pentru tineri și oportunități de participare, în special cele accesibile, atractive și care răspund nevoilor reale ale tinerilor. De la activități locale la voluntariat și inițiative civice, mulți au subliniat rolul implicării structurate a tinerilor în promovarea incluziunii.

3) Spații sigure și primitoare pentru grupurile marginalizate, inclusiv spații fizice libere de judecăți sau discriminare și medii sociale care favorizează apartenența, dialogul și respectul.

4) Empatie, deschidere și reducerea discriminării, tinerii au cerut schimbări culturale, educație emoțională și o coeziune socială mai puternică, legând adesea incluziunea de atitudinile și valorile cotidiene din comunitățile lor.

A se vedea anexa 2

4.6 CONCLUZII CHEIE PRIVIND TINERETUL

4.6.1 În toate țările

În cele patru țări, tinerii (cu vârste cuprinse între 13 și 30 de ani) manifestă o dorință puternică de a avea oportunități semnificative de a învăța, de a participa și de a fi ascultați. Educația este identificată în mod repetat ca fiind fundamentul egalității și al autonomizării, în special pentru tinerii marginalizați. Mulți subliniază, de asemenea, necesitatea inițiativelor participative pentru tineri, de la voluntariat la implicare civică.
În ciuda diferențelor în ceea ce privește nivelul de experiență, tinerii manifestă un interes ridicat pentru subiecte legate de dezvoltarea personală, cum ar fi antreprenoriatul, leadership și drepturile omului, alături de formate colaborative precum schimburile de tineri, mentoratul și învățarea între egali.
Resursele online și rețelele sociale sunt cele mai comune modalități prin care tinerii accesează informații, în timp ce sursele de educație formală sunt menționate mai rar. Cunoștințele despre subiecte precum valorile UE, cetățenia digitală și schimbările climatice variază foarte mult, mulți înțeleg noțiunile de bază, dar puțini declară că au cunoștințe aprofundate, în special în România.
În timp ce mulți sunt implicați civic prin voluntariat, cluburi de tineret sau discuții sociale, alții declară că se simt excluși sau neauziți. În ciuda nivelurilor diferite de implicare, interesul pentru învățare, schimbul între colegi și experiențele internaționale este constant ridicat, sugerând o dorință puternică de conexiuni mai profunde, mobilitate și relevanță în lumea reală. Bariere precum constrângerile de timp, lipsa de încredere sau fobia socială afectează participarea atât la oportunitățile civice, cât și la cele de învățare. Când sunt întrebați ce ar fi de ajutor, tinerii solicită în mod constant mai multe programe conduse de tineri, oportunități de învățare practică și spații mai sigure și mai tolerante. Aceste dorințe se regăsesc în răspunsurile lor deschise, în care incluziunea, empatia și respectul sunt considerate esențiale pentru construirea unor comunități mai puternice.

4.6.2 Perspective comparative

Tinerii germani prezintă o distribuție echilibrată a vârstei și sunt mai predispuși să fie studenți sau angajați decât în alte țări. Sunt foarte bine informați, având cunoștințe solide despre schimbările climatice, drepturile omului și valorile UE. De asemenea, ei raportează cele mai ridicate rate de excluziune socială observate sau experimentate, în special din cauza discriminării sau inegalității financiare. Formele de învățare precum voluntariatul, schimburile internaționale și atelierele sunt populare, iar tinerii manifestă un interes clar pentru justiția socială, dezvoltarea carierei și leadership. În ciuda accesului bun, constrângerile financiare și lipsa de încredere reprezintă în continuare provocări.
În răspunsurile lor deschise, ei solicită spații incluzive, un acces mai bun la educație și schimbări sistemice, inclusiv formare împotriva discriminării și redistribuirea bogăției. Există o conștientizare puternică a barierelor structurale și o dorință pentru o societate mai echitabilă și mai receptivă
Respondenții francezi sunt cel mai tânăr grup, 82% dintre ei având vârste cuprinse între 13 și 17 ani. Majoritatea locuiesc în zone urbane mari, sunt liceeni și se bazează în mare măsură pe resurse online, prieteni și școală pentru informații. Ei manifestă un interes ridicat pentru justiția socială, acțiunile climatice și schimbările axate pe educație. Sunt mai predispuși să se angajeze în discuții sau să participe la proteste, deși mai puțini dintre ei declară că sunt implicați în organizații de tineret. Mulți consideră că societatea îi ascultă sau îi respectă rar și declară o sensibilitate mai mare față de inegalitate și lipsa de reprezentare.
Răspunsurile deschise subliniază necesitatea unor adulți mai bine educați, a unor spații sigure și a unui dialog direct între tineri și factorii de decizie. Ei pledează pentru spații centrate pe tineri, iar unii solicită o transformare radicală a societății, inclusiv schimbări ale capitalismului și o mai mare conștientizare civică.
Tinerii cehi sunt, în medie, mai în vârstă (63 % au între 18 și 24 de ani) și mulți dintre ei sunt studenți sau angajați. Ei sunt cei mai activi în grupuri structurate, cum ar fi cercetașii, cluburile de tineret sau voluntariatul. Ei manifestă un interes puternic pentru antreprenoriat, leadership și învățarea de la colegi și sunt foarte motivați de plăcerea personală și de responsabilitate. Tinerii cehi sunt, de asemenea, cei mai încrezători în multe subiecte civice, în special în ceea ce privește cetățenia digitală
și valorile UE. Cu toate acestea, ei raportează și cea mai mare nevoie de resurse de formare, aplicare practică și sprijin financiar. Răspunsurile lor calitative solicită mai multe programe pentru tineri, un acces mai bun la educație și activități care să schimbe atitudinea publicului față de grupurile marginalizate. Deși unii și-au exprimat incertitudinea cu privire la ce ar trebui să se schimbe, alții au propus soluții bine gândite, cum ar fi dialogul, educația emoțională și inițiativele conduse de tineri pentru a reduce discriminarea.
Respondenții români sunt în majoritate adolescenți (77% cu vârste cuprinse între 13 și 17 ani), în mare parte liceeni (83%) și mai probabil să locuiască în zone rurale sau orașe mici decât în orașe mari. Accesul lor la cunoștințe civice este mai limitat decât al colegilor din alte țări, cu un nivel mai scăzut de încredere în subiecte precum cetățenia digitală, valorile UE sau acțiunile climatice. Ei manifestă un interes puternic pentru schimburile internaționale, inițiativele conduse de tineri și mentorat, considerând competențele profesionale, leadershipul și drepturile omului ca priorități cheie de învățare. Cu toate acestea, puțini au participat la formate de învățare între colegi sau internaționale, ceea ce indică un decalaj între interes și oportunități. Răspunsurile lor deschise subliniază importanța educației, a spațiilor sigure și a empatiei. Tinerii solicită programe accesibile, respectul comunității și incluziune.

“If we gave each other more time to show who we truly are, our community would be more united and inclusive.”
(Youth, 14-17 y.o, Romania)

5. CONCLUZII FINALE: LIDERII TINERILOR ȘI TINERII

5.1 PREZENTARE GENERALĂ A CONCLUZIILOR LIDERILOR DE TINERET ȘI A TINERILOR

Obiectivul 1: Înțelegerea nevoilor, preferințelor și provocărilor liderilor tinerilor în implicarea tinerilor în activități incluzive și democratice Liderii tinerilor din cele patru țări demonstrează un angajament puternic față de participarea civică, incluziunea și împuternicirea tinerilor, dar aceștia își desfășoară activitatea în medii cu resurse limitate și se confruntă cu provocări complexe. Nevoile lor de formare depășesc facilitarea de bază și includ strategii de incluziune, evaluarea impactului, competențe digitale și teme legate de drepturi, cum ar fi egalitatea de gen și justiția climatică. Preferințele pentru formate de învățare flexibile, practice și participative sunt consecvente, deși fiecare țară are așteptări unice în ceea ce privește modul de livrare.
Constatările necesită un curs de formare modular, practic și bazat pe experiența trăită, care să combine dezvoltarea leadershipului cu competențe mai aprofundate pentru o muncă incluzivă cu tinerii.
Obiectivul 2: Explorarea atitudinilor, motivațiilor și barierelor percepute de tineri în implicarea în viața civică Tinerii exprimă o dorință puternică de a se implica în viața civică și în învățare, în special prin formate colaborative și experiențiale, cum ar fi schimburile, învățarea între egali și mentoratul. Educația este văzută ca o poartă către incluziune și oportunități, în timp ce spațiile sigure și incluzive sunt esențiale pentru viziunea lor asupra comunităților echitabile.
Cu toate acestea, bariere precum lipsa de timp, încredere, sănătate mintală și accesul limitat la oportunități rămân răspândite. Este important de menționat că există adesea un decalaj între interesul ridicat și participarea scăzută, ceea ce evidențiază nevoia de căi civice mai accesibile, relevante și care să ofere putere. Tinerii doresc să fie ascultați, respectați și susținuți în moduri care să reflecte realitățile lor.
Obiectivul 3: Sprijinirea co-creării unui curs de formare prin integrarea contribuției directe a liderilor tineri
Liderii tineri au articulat în mod clar că tipul de formare de care au nevoie este practic, colaborativ și imediat aplicabil. Feedback-ul lor oferă un model pentru co-proiectare: ei doresc schimburi între colegi, studii de caz, practici de mentorat și strategii care funcționează cu tineri reali în situații reale. Formarea trebuie să echilibreze competențele fundamentale de leadership cu conținut avansat privind incluziunea, comunicarea și motivația tinerilor.
Există, de asemenea, o cerere de recunoaștere (certificare sau insigne digitale), flexibilitate în format (opțiuni hibride sau de weekend) și învățare continuă dincolo de evenimente unice. Aceste preferințe pot ghida un model de formare scalabil, orientat către utilizator, care se adaptează la diferite contexte naționale.
Obiectivul 4: Informarea dezvoltării unui cadru strategic și a unor instrumente practice pentru lucrul cu tinerii care se confruntă cu riscul de excluziune Atât tinerii, cât și liderii de tineret identifică grupurile cheie expuse riscului de excluziune, inclusiv cei cu dizabilități, probleme de sănătate, dificultăți educaționale sau care se confruntă cu bariere rurale, financiare sau sociale. Incluziunea este adesea limitată nu de lipsa voinței, ci de lipsa resurselor, a formării sau a sprijinului instituțional. Strategiile eficiente identificate includ spații sigure, mentorat, învățare prin servicii, acces fără bariere și activități care favorizează empatia și sentimentul de apartenență. Un cadru strategic ar trebui să reflecte acest lucru prin combinarea sprijinului structural (finanțare, materiale, parteneriate) cu instrumente practice (ghiduri de facilitare incluzive, modele de implicare a comunității, practici conduse de tineri).
Construirea unui ecosistem de lucru cu tinerii mai incluziv necesită alinierea valorilor cu metodele și alocarea de resurse pentru ambele.

Limitările studiului

Acest studiu oferă informații valoroase despre experiențele și nevoile tinerilor și ale liderilor de tineret din patru țări europene, dar trebuie luate în considerare unele limitări. Cercetarea se bazează pe un eșantion ne-reprezentativ, de convenienței, ceea ce înseamnă că rezultatele nu pot fi generalizate la populațiile naționale.
Distribuția respondenților între cele patru țări a fost inegală atât pentru studiile privind tinerii, cât și pentru cele privind liderii de tineret. Acestea pot influența comparațiile între țări și pot evidenția modele care reflectă mai degrabă dinamica eșantionării decât tendințele naționale mai largi. O altă limitare se referă la colectarea datelor: chestionarul pentru tineri a fost distribuit în principal prin intermediul liderilor de tineret și al organizațiilor partenere. Drept urmare, eșantionul de tineri poate supra-reprezenta tinerii care sunt deja oarecum implicați și sub-reprezenta pe cei care sunt mai marginalizați sau dezinteresați de viața civică. În cele din urmă, studiul se bazează pe auto-raportare. În ciuda acestor limitări, concluziile oferă o bază importantă de dovezi care susține dezvoltarea formării și a instrumentelor ENGAGE.

5.2 Domenii prioritare pentru sprijin, formare și incluziune

Feedback-ul primit atât de la liderii tineri, cât și de la tineri sugerează că domeniile prioritare nu se referă doar la conținut, ci și la modul în care experiențele de învățare sunt concepute, furnizate și susținute în timp.

Domeniile prioritare identificate sunt următoarele dezvoltarea abilităților de leadership sensibile la incluziune, formare care întărește vocea tinerilor și căile civice către o participare consecventă sau o implicare semnificativă.

În primul rând, liderii tineri au nevoie în mod evident de competențe tehnice și transversale aprofundate pentru a putea lucra eficient cu grupuri diverse, în special cu grupuri diverse care se confruntă cu vulnerabilități multiple sau intersectate. Pentru a oferi experiențe de învățare sensibile la incluziune, liderii tineri au nevoie de formare practică, inclusiv: facilitare incluzivă,
lucru cu tinerii sensibili la traume, cunoștințe de bază în domeniul sănătății mintale, măsurarea impactului, competențe civice digitale și
abordări bazate pe drepturi, inclusiv egalitatea de gen, nediscriminarea, justiția climatică și accesibilitatea.
Liderii tineri au nevoie, de asemenea, de structuri de sprijin pentru a reduce epuizarea și izolarea, inclusiv comunități de colegi,
spații pentru reflecție asupra practicii, mentorat și schimb de cunoștințe în cadrul și între organizații și
țări.
De asemenea, tinerii au nevoie de oferte relevante pentru realitățile lor de viață, care să le permită să definească singuri ce înseamnă „siguranță” și să utilizeze realitățile lor de viață ca context, și care să fie accesibile din punct de vedere financiar, geografic și
emoțional. Formatele care îi motivează cel mai mult sunt cele experiențiale, relaționale și colaborative: schimburi, voluntariat, învățare între colegi, mentorat, inițiative conduse de tineri. Tinerii se așteaptă ca educația în sine să permită incluziunea și mobilitatea și se așteaptă, de asemenea, ca adulții să îi asculte, să îi respecte și să aibă încredere în ei ca colegi de învățare implicați.
De asemenea, trebuie să se acorde prioritate reducerii decalajelor existente între interes și participare. Tinerii doresc și sunt dornici să participe, dar dacă aceste oportunități par abstracte, în mare parte instituționale și departe de contextul lor de viață de zi cu zi, oboseala și participarea scad exponențial. Prin urmare, incluziunea trebuie să se limiteze la un principiu: la o practică și, atunci când este posibil, prin spații sigure, reprezentare, agenție și putere împărtășită. Sprijinul ar trebui să fie direcționat și către cei care se confruntă cu bariere structurale în calea participării/programării, în special în zonele rurale, familiile cu venituri mici sau orice altceva marginalizat sau discriminatoriu.
Prin urmare, formarea și sprijinul viitor trebuie:
1) să se concentreze pe bunăstarea, apartenența, vocea și agenția tinerilor;
2) să fie modulare, practice și direct transferabile în activitatea zilnică cu tinerii;
3) să integreze incluziunea ca principiu transversal, nu ca modul separat;
să asigure recunoașterea (insigne, certificare, micro-credențiale);
4) să fie co-create și aliniate cu preferințele de învățare ale tinerilor.
Aceste priorități subliniază faptul că ecosistemele de lucru cu tinerii trebuie sprijinite structural și cultural, astfel încât incluziunea să devină o practică standard, mai degrabă decât un efort ocazional

5.3 Recomandări pentru practici și politici

Pe baza concluziilor obținute la nivel transnațional, următoarele recomandări se aplică atât organizațiilor de tineret, cât și sistemelor mai largi de lucru cu tinerii: Pentru practică
1) Crearea unor parcursuri de dezvoltare profesională continuă pentru liderii de tineret, care să includă competențe fundamentale
de leadership și competențe avansate de incluziune.
2) Instituționalizarea practicilor de mentorat și de schimb între colegi între liderii de tineret, în cadrul organizațiilor și
între țări.
Includeți formate conduse de tineri și deținute în comun de tineri pentru implicarea în proces, de la proiectare până la evaluare.
3) Reduceți barierele financiare, geografice și administrative care împiedică implicarea tinerilor, oferind subvenții pentru costuri, opțiuni hibride și înscriere ușoară.
Structurați activitățile de implicare civică în jurul unor teme care interesează deja tinerii (clima, justiția socială, drepturile,
carierele viitoare).
4) Includeți sprijinul pentru sănătatea mintală și siguranța relațională în toate activitățile pentru tineri, și nu ca un bonus suplimentar.
5) Integrați practica reflexivă, buclele de feedback și iterația continuă în practicile de lucru cu tinerii.
Pentru politici
1) Asigurați mecanisme de finanțare stabile pentru activități multianuale axate pe incluziune, inclusiv colaborarea transfrontalieră.
2) Recunoașteți activitatea cu tinerii ca un colaborator esențial pentru democrație și coeziune socială, nu ca o activitate extracurriculară
3) Cei care supraveghează programele pentru tineret ar trebui să dezvolte strategii pentru integrarea incluziunii și a participării tinerilor
în educația națională, învățarea civică și dezvoltarea comunității.
4) Aceștia ar trebui să sprijine un sistem de recunoaștere a competențelor liderilor de tineret (ECVET/microcredențiale/insigne digitale),
astfel încât toți furnizorii să poată recunoaște și transfera competențele liderilor de tineret, iar liderii de tineret să poată
dezvolta o identitate profesională.
5) Aceștia ar trebui să permită criteriilor de finanțare a activităților pentru tineret să ia în considerare incluziunea, accesibilitatea și echitatea în
programele pentru tineret și criteriile de finanțare.
6) Aceștia ar trebui să creeze și să consolideze parteneriate locale și regionale între școli, organizații de tineret, organizații municipale, servicii sociale, organizații culturale și organizații patronale.
Implicațiile proiectului ENGAGE

Aceste recomandări influențează în mod direct următoarele etape ale proiectului: WP2 – Cursul online ar

trebui să integreze competențe avansate de incluziune, abordări sensibile la traume

(incluziune care ia în considerare siguranța emoțională, nu doar accesul și reprezentarea), competențe civice

digitale și

conținut bazat pe drepturi; WP3 – Pilotarea la nivel național ar trebui să testeze schimbul între colegi,

mentoratul, abordările conduse de tineri și căile civice cu bariere reduse;

WP4 – Campaniile pentru tineri ar trebui să amplifice vocea tinerilor, să conecteze tinerii cu factorii de decizie și să modeleze public practici și inițiative incluzive.
Prin alinierea formării, practicii și sprijinului sistemic la aceste concluzii, ENGAGE poate construi un model scalabil și
durabil pentru munca incluzivă cu tinerii, care să consolideze participarea democratică și apartenența la comunitate
în întreaga Europă.

Country

CZ | DE | FR | RO

Anexa 1. CONȚINUT ȘI ACTIVITĂȚI PREFERATE

Activități bazate pe exemple din viața reală
Exemple din viața reală
Studii de caz
Scenarii practice
Povestiri
„Conectarea teoriei cu practica”
Exemple din contexte diferite

Abilități civice și de gândire critică
Critical thinking skills
Media literacy
"How to spot misinformation"
Analyzing sources
Civic education
Democratic participation

Incluziune, diversitate și empatie
Practici incluzive
Conștientizarea diversității
Antidiscriminare
„Lucrul cu grupurile marginalizate”
Accesibilitate
Sensibilitate culturală

Feedback, reflecție și valorile UE
„metode constructive de feedback”, „jocuri de empatie”, „reflecție ghidată după activități”

Proiectarea și finanțarea proiectului
„proiecte de scriere propuneri”, „planificare bugetară”, „găsirea oportunităților de finanțare”

Strategii pentru implicarea tinerilor
Conținut motivațional
Strategii de implicare
„Menținerea interesului tinerilor”
Exemple inspiratoare
Povești de succes
Recunoaștere

Voluntariat și acțiune socială
Proiecte de voluntariat
Implicare în comunitate
Învățare prin serviciu
„Ajutor practic”
Activism local
Acțiune socială

Conținut actualizat și relevant pentru tineri
Module scurte; formate hibride/informale; multimodale | Module flexibile; acces hibrid/offline

Mentorat și învățare reciprocă
Programe de mentorat
Învățarea între colegi
„Învățarea reciprocă”
Coaching
Modele de urmat
Schimbul de cunoștințe

Sesiuni interactive
Ateliere interactive
„Jocuri de rol”
Simulări
Activități de grup
Team building
Exerciții practice

Sprijin emoțional și bunăstare
Bunăstare emoțională
Sprijin pentru sănătatea mintală
„Crearea de spații sigure”
Sprijinul colegilor
Gestionarea stresului
Practici de îngrijire personală

Implicarea civică și valorile UE
educație civică; participarea tinerilor; sarcini democratice aplicate

Instrumente digitale și alfabetizare media
Competențe digitale; digitalizare; instrumente online

Flexibilitate și alfabetizare media
Module flexibile; acces hibrid/offline

Incluziune și diversitate
Practici incluzive
Conștientizarea diversității
Antidiscriminare
„Lucrul cu grupurile marginalizate”
Accesibilitate
Sensibilitate culturală

Metode interactive și practice
Abordări practice
Activități practice
„Proiecte reale”
Învățare experiențială
Cunoștințe aplicate
„Teoria este bună, dar practica este mai bună”

Sănătate mintală și bunăstare
Bunăstare emoțională
Conștientizarea sănătății mintale
Spații sigure pentru împărtășire
„Verificări și reflecții”
Grupuri de sprijin
Dezvoltarea rezilienței

Mentorat și învățare reciprocă
programe; rețele de schimb | Învățare reciprocă; schimb de lecții și experiențe

Rețea și schimburi
întâlniri de învățare reciprocă; schimb schimb de lecții și experiențe

Teorie și studii de caz
Învățare bazată pe experiență simulări | Exemple reale; reflecție aplicată

Fără preferințe specifice
„Nu știu”
„Nimic în particular”
„Deschis la orice”
„Nicio preferință puternică”

Recunoaștere și certificare
Recunoaștere parțială prin parcursuri de învățare | Accent puternic pe certificare, insigne | Certificarea; insigne; recunoașterea învățării informale

Echilibru și teoria practicii
Echilibru între teorie și practică
„Nu prea multă teorie”
Concepte aplicate
Înțelegere + acțiune
Învățare contextuală
Reflecție și acțiune

Gândire civică și critică
Abilități de gândire critică
Competențe media
„Cum să identifici informațiile eronate”
Analizarea surselor
Educație civică
Participare democratică

Incluziune și diversitate
Practici incluzive, conștientizarea diversității
Antidiscriminare, „Lucrul cu grupurile marginalizate”, accesibilitate
Sensibilitate culturală

Sprijin emoțional și bunăstare
Sprijin emoțional;
învățare reciprocă;
climat favorabil

Mentoring and Leadership
Leadership development; Youth empowerment; "Finding your voice"
Public speaking; Facilitation skills
Mentoring others

Metode experiențiale și interactive
Abordări practice;
Activități practice
„Proiecte reale”;
Învățare experiențială
Cunoștințe aplicate
„Teoria este bună, dar practica este mai bună”

Competențe digitale
Instrumente digitale;
Educație media;
„Utilizarea eficientă a rețelelor sociale”
Promovare online
Campanii digitale
Crearea de conținut

Flexibilitate și accesibilitate
Programe flexibile; opțiuni hibride; eficiență temporală | Materiale accesibile; limbaj clar; resurse actualizate

Proiectarea și gestionarea proiectelor
bugetare; propuneri; finanțare; evaluare | Procese de învățare structurate

Echilibrul între teorie și practică
Teorie combinată cu exemple practice | Instrumente practice, aplicabile; învățare aplicată

Certificare și recunoaștere
Recunoașterea învățării
Certificare
„Validarea competențelor”
Diplome
European Youth Pass (Pașaportul european pentru tineret)
Recunoaștere formală

Educație civică și democrație
participarea tinerilor; sarcini democratice aplicate

Competență digitală
Competențe digitale și media; siguranța online; știri false; advocacy Competențe digitale; dezinformare; rețele sociale

Motivație și implicare
Conținut motivațional;
Strategii de implicare
„Menținerea interesului tinerilor”
Exemple inspiratoare;
Povești de succes
Recunoaștere

Metode practice și aplicabile
Instrumente practice
Învățare aplicată
„Metode concrete”
Exerciții practice
Aplicare în lumea reală
„Instrumente care pot fi utilizate imediat”

Schimburi și învățare reciprocă
climat favorabil | Gestionarea stresului; sprijinul colegilor; instrumente de comunicare

Abilități de proiectare și organizare
evaluarea și evaluarea proiectelor și a formării.

Sănătate mintală și incluziune
comunicare accesibilă;
valori

Country

CZ DE FR RO

Anexa 2. PROVOCĂRILE CU CARE SE CONFRUNTĂ TINERII

Lipsa sprijinului și a îndrumării

Oportunități limitate de mentorat
Îndrumare insuficientă pentru tineri

Lipsa motivației și a direcției

demotivare, lipsă de energie, obiective de viață neclare

Incertitudine și anxietate

tranziții, lipsă de speranță, pesimism

Dezangajarea civică și dezinteresul

Retragerea din viața civică;
„Nu mă interesează politica";
Apatia politică
„Neîncredere în guverne";
Cinism față de instituții

Lipsa gândirii critice

Abilități slabe de analiză critică
„Lipsa întrebărilor"
Acceptare pasivă

Supraîncărcarea digitală și dezinformarea

Supraîncărcare informațională
„Dependența de rețelele sociale"
Dependența de ecran
„Dezinformarea"

Provocarea ocupării forței de muncă

Incertitudine cu privire la viitor
Insecuritate profesională/ocuparea forței de muncă
Lipsa unor căi clare
Sentimentul de neputință

Lacunele sistemului educațional

calitatea scăzută a educației, accesul inegal, lipsa formării practice, neconcordanța dintre școală și muncă,

Sănătate mintală și bunăstare emoțională

sănătate mintală precară, stimă de sine scăzută, anxietate, depresie și lipsă de sprijin psihologic.

Media digitală și dezinformarea

dependența de rețelele sociale, dezinformarea, suprasolicitarea digitală, alfabetizarea media scăzută, știrile false generate de inteligența artificială

Inegalitatea socială și excluziunea

inegalitate economică, marginalizare, sărăcie, discriminare și excluziune socială.

Lipsa incluziunii și participării

Practici de excludere
„Diversitate redusă"
Mediile omogene
„Probleme de incluziune"
Bariere în calea participării

Sănătate mintală și bunăstare

stres, anxietate, depresie, tensiune arterială ridicată, epuizare, stimă de sine scăzută și instabilitate emoțională.

Extremismul politic și polarizarea

ascensiunea mișcărilor de extremă dreapta, rasismul, discriminarea, neîncrederea în instituții și dezangajarea din politica democratică

Anxietate și incertitudine privind viitorul

Incertitudine economică și emoțională; nesiguranță; presiune; pesimism; preocupări legate de sustenabilitate

Bariere în calea ocupării forței de muncă și a accesului la locuințe

Neconcordanța dintre educație și muncă; lipsa locurilor de muncă; salarii mici; migrație

Lacunele sistemului educațional și structural

Curriculum învechit; lipsă de competențe practice, civice și financiare | Acces inegal; neconcordanță între școală și nevoi

Criza climatică și anxietatea legată de mediu

conștientizarea distrugerii climatului, lipsa de speranță și teama de pierderea fundamentelor viitorului.

Inegalitatea socială și presiunea economică

sărăcie, incertitudine economică, griji financiare, șomaj și inegalitate.

Extremismul și democrația în pericol

extremism, reacție democratică, risc de radicalizare, rasism și ură împotriva minorităților.

Sănătatea mintală și presiunea rețelelor sociale

tensiune psihologică, comparații constante online, lipsă de abilități de comunicare și presiune din partea rețelelor sociale.

Inegalități sociale și incluziune

Riscul sărăciei; insecuritate financiară; șomaj Diferențe între mediul urban și cel rural; inegalitate de șanse
Inegalitate economică; rasism; discriminare; excluderea minorităților

Bariere în calea ocupării forței de muncă

lipsa locurilor de muncă; salarii mici; migrație Preocupări economice în cadrul temelor legate de inegalitate | Neconcordanța pieței muncii; excluderea tinerilor

Supraîncărcare a digitală și dezinformarea

Tensiune psihologică; comparație online; presiune constantă
Stresul legat de mediile digitale
Dependența de rețelele sociale;

Dezangajarea educațională și civică

Apatia; convingerea că implicarea nu schimbă nimic; încredere scăzută Pasivitatea; convingerea că participarea este inutilă; valori civice scăzute

Sănătate mintală și bunăstare emoțională

incertitudine emoțională, presiunea performanței
Stres, anxietate, depresie, epuizare, instabilitate
Anxietate, depresie, epuizare, presiune socială

Incertitudine și anxietate

viitor incert, demotivare, motivație scăzută și lipsă de responsabilitate.